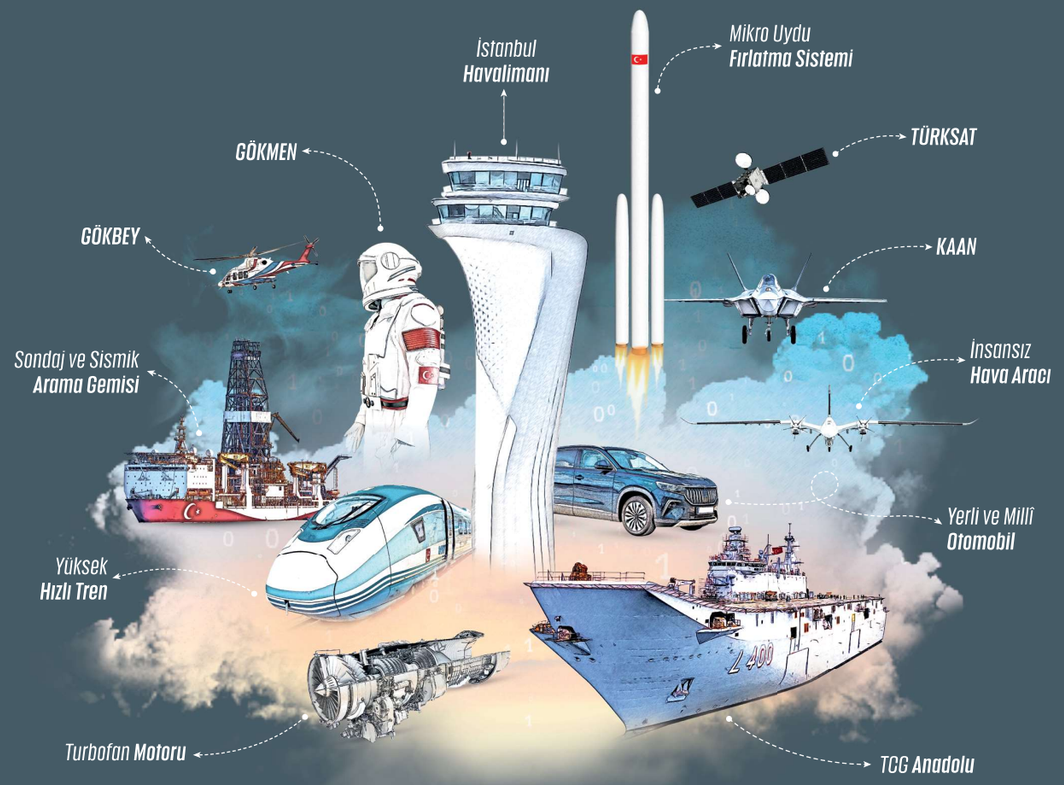
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.

ORTAÖĞRETİM
Kur'an-ı Kerim
9. Sınıf
Ders Kitabı

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI | ORTAÖĞRETİM | DERS KİTABI

Kur'an-ı Kerim

9. Sınıf

ORTAÖĞRETİM

Kur'an-ı Kerim

9. Sınıf

Ders Kitabı

Yazarlar

Dr. Elif DAVUN
Dr. Hüseyin ÇİNAR
Dr. Tuğçe GÜNAYDIN
Adem ÖZİŞ
Erkan TAŞDELEN
Gülişe GÜNDÜZ
Sadettin NARMAN
Süleyman EMİROĞLU

....., 2026

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları No ..... : 9594
Ders Kitapları Dizisi No ..... : 2015

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editör
Dr. Numan KONAKLI

Dil Uzmanı
Abdullah Metin KÜRÜMOĞLU
Narin Mehtap GENÇ
Serdar ÇAKIROĞLU

Görsel Tasarımcı
Sezgin ÖZTÜRK

Çoklu Ortam Tasarımcısı
Murat ÖZBEY

Program Geliştirme Uzmanı
Sinan SEÇKİN

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı
Sami KAYA

Rehberlik Uzmanı
Kenan PINARBAŞI

ISBN: 978-975-11-8059-9

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 17.07.2024 tarihli ve 110459275 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir. Kurulca bu kitabın kabul edilmiş olması ders kitabından yayınevi ve yazarın/yazarların sorumluluğunu kaldırmaz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

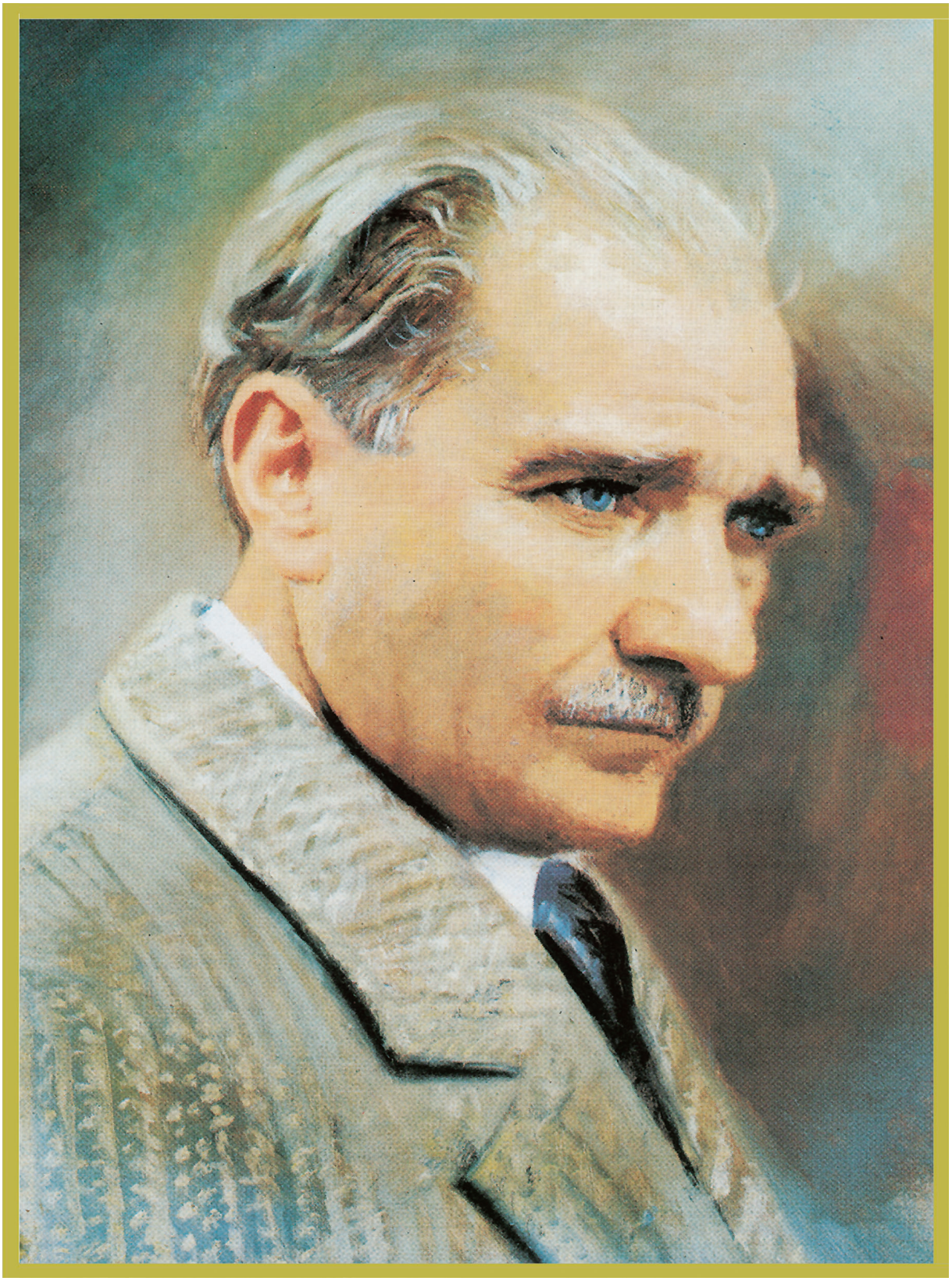
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İçindekiler

Kitabın Tanıtımı 8

1. TEMA KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM 14

1.1. KUR'AN-I KERİM OKUMANIN ÖNEMİ 17
1.2. KUR'AN-I KERİM OKUMANIN ADABI VE KÜLTÜRÜMÜZDEKİ YERİ 21
1.3. KUR'AN-I KERİM'DEN KAVRAMLAR 24
1.3.1. İlah 24
1.3.2. İhlas 24
1.4. KUR'AN-I KERİM'DEN BİR DUA: İBRAHİM SURESİNİN 40-41. AYETLERİ 26
1. Tema Ölçme ve Değerlendirme Soruları 30
1. TEMA SONNOTLARI 35

2. TEMA KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ 36

2.1. HARFLER VE ÖZELLİKLERİ 39
2.1.1. Harflerin İsimleri 39
2.1.2. Harflerin Mahreçleri 40
2.1.3. Kalın ve İnce Sesli Harfler 42
2.1.4. Harflerin Yazılışları 43
2.2. HARFLERİN OKUNUŞU 49
2.2.1. Harekeler: Üstün, Esre, Ötre 50
2.2.2. Cezim (Sükûn) 53
2.2.3. Şedde 54
2.2.4. Tenvin 55
2.2.5. Med Harfleri: Elif, Vav, Ya 58
2.2.6. Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif 61
2.2.7. Uzatma (Âsar-Çeker) İşareti 62
2.3. OKUNUŞLA İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR 65
2.3.1. Elif Lâm Takısı 65
2.3.2. Zamir 67
2.3.3. Med-Kasır Kelimeleri 68
2.3.4. Okunmayan Elif 69
2.3.5. Hurufımukattaa 70
2.4. UZATMA (MED) VE ÇEŞİTLERİ 74
2.4.1. Medditabii 75
2.4.2. Meddimuttasıl 76
2.4.3. Meddimunfasıl 76
2. Tema Ölçme ve Değerlendirme Soruları 81
2. TEMA SONNOTLARI 87

3. TEMA KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM 88

3. TEMA SONNOTLARI 90
3. Tema Ölçme ve Değerlendirme 91
3.2. YASİN SURESİ 1-6. SAYFALAR (1-83. Ayetler) 98
3.1. AL-İ İMRAN SURESİ 1-15. SAYFALAR (1-115. Ayetler) 121

4. TEMA KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM 122

4.1. FATİHA SURESİ VE ANLAMI 127
4.2. KEVSER SURESİ VE ANLAMI 133
4.3. İHLAS SURESİ VE ANLAMI 138
4.4. FİL SURESİ VE ANLAMI 143
4.5. KUREYŞ SURESİ VE ANLAMI 148
4. Tema Ölçme ve Değerlendirme Soruları ... 155
4. TEMA SONNOTLARI 161

Sözlük 162
Kaynakça 167
Cevap Anahtarları Karekodu 169
Görsel, Genel Ağ ve E-İçerik Kaynakçası Karekodu 169
Türkiye'nin Mülki İdare Bölümleri ile Kara ve Deniz Komşuları Haritası 170
Türk Dünyası Haritası 171

Kitabın dijital kopyalarında "İçindekiler" sayfasındaki başlıklar üzerine tıklayarak ilgili sayfalara, iç sayfalarda da "Tema" isimleri üzerine tıklayarak "İçindekiler" sayfasına ulaşabilirsiniz.

Kitabın Tanıtımı

Kitap genelinde kullanılan karekodları akıllı cihazlarla okutarak ya da kitabın dijital nüshasında karekod üzerine tıklayarak e-içeriklere ulaşabilirsiniz.

KİTAP GENELİNDE KULLANILAN SEMBOLLER VE AÇIKLAMALARI

- "Başlarken" alanı
- "Konuya Başlarken" alanı
- "Kontrol Noktası" alanı
- "Farklı Kaydet" alanı
- Etkinliğin başladığı yer
- Etkinliğin bittiği yer
- Bireysel etkinlik
- Grup etkinliği
- Etkinliğin süresi
- Sonraki sayfada devam eden çalışma
- Önceki sayfadan devam eden çalışma
- Çalışmanın bittiği yer
- Rehberli etkinlik

Kitabın Tanıtımı

Derse hazırlık ve ön değerlendirme yapılan "Başlarken" alanı

İçeriği destekleyen görseller

Öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçları belirlemek amacıyla hazırlanan ön değerlendirme sorularının yer aldığı bölüm

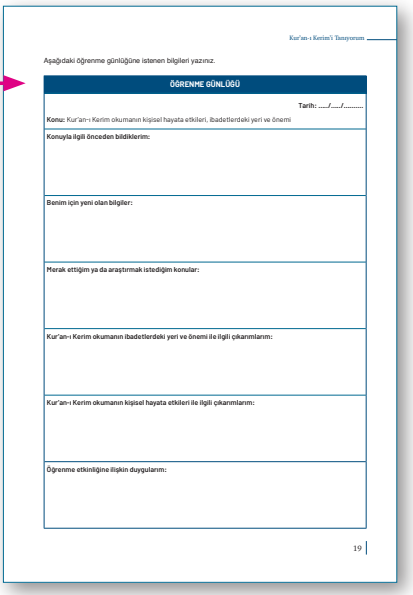
Desimal sistemle gösterilen tema konu başlığı

Konuların başladığı satır büyük punto harflerle dikkat çekici hâle getirilmiştir.

Metin içinde önemli görülen kelime, kavram, tanım gibi hususların açıklandığı bölüm

Öğrenme kanıtlarında belirtilen süreç ölçmeye yönelik hazırlanmış "Öğrenme Günlüğü" etkinliği

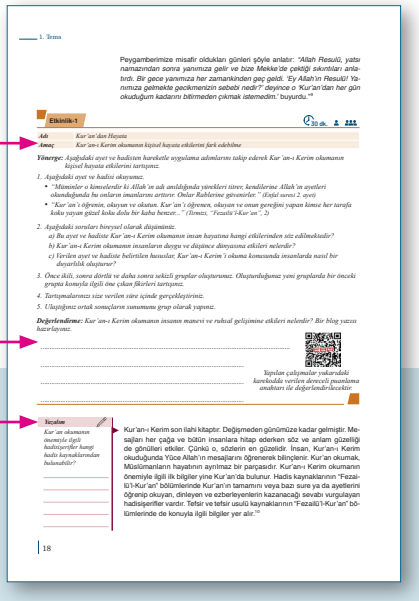

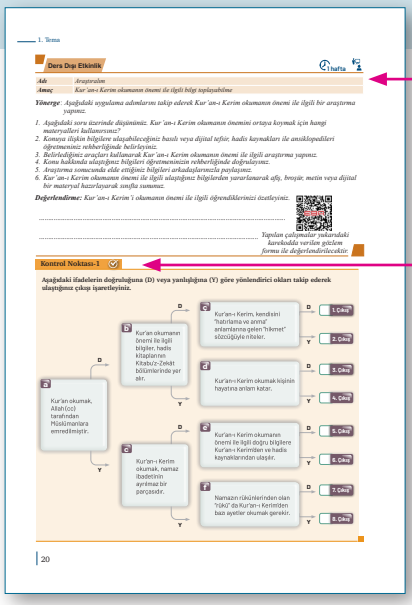
Kitabın Tanıtımı

Öğrenme hedeflerinin gerçekleşmesine yönelik etkinlikler

Etkinliğin değerlendirilmesi için kullanılacak yazı alanı

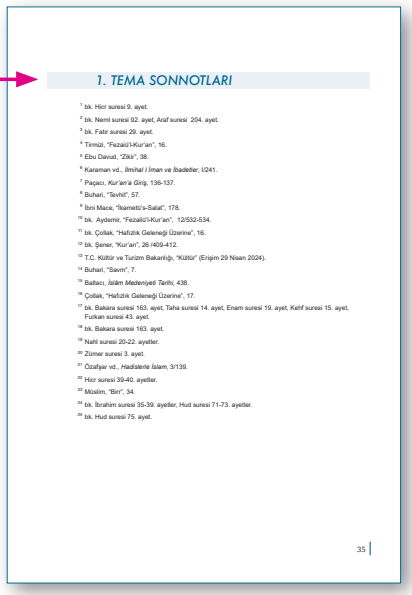
Öğrencilerin araştırma yaptıktan sonra öğrendiklerini yazması için ayrılan bölüm

Öğrencilerin ders dışında hazırlanarak yapacakları etkinlik

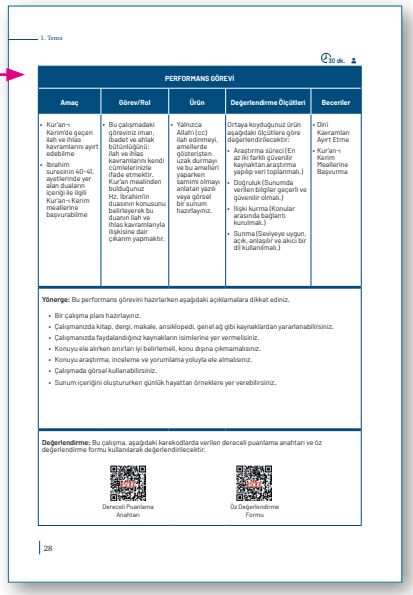
Konu sonlarında öğrencilerin öğrenme çıktısı ile ilgili pekiştirme amaçlı çalışma yapabilecekleri bölüm

Temalarda yer alan sonnotların gösterildiği bölüm

Kitabın Tanıtımı

Temaya ait performans görevinin bulunduğu bölüm

1. Tema

30 dk.

PERFORMANS GÖREVİ				
Amaç	**Görev/Rol**	**Ürün**	**Değerlendirme Ölçütleri**	**Beceriler**
• Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını ayırt edebilme • İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan duaların içeriği ile ilgili Kur'an – Kerim meallerine başvurabilme	• Bu çalışmadaki göreviniz iman, ibadet ve ahlak bütünlüğünü; ilah ve ihlas kavramlarını kendi cümlelerinizle ifade etmektir. Kur'an meallerinden bulduğunuz Hz. İbrahim'in duasının konusunu belirleyerek bu duanın ilah ve ihlas kavramlarıyla ilişkisine dair çıkarım yapmaktır.	• Yalnızca Allah'ı (cc) ilah edinmeyi, amellerde gösterişten uzak durmayı ve bu amelleri yaparken samimi olmayı anlatan yazılı veya görsel bir sunum hazırlayınız.	Ortaya koyduğunuz ürün aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir: • Araştırma süreci (En az iki farklı güvenilir kaynaktan araştırma yapılıp veri toplanmalı.) • Doğruluk (Sunumda verilen bilgiler geçerli ve güvenilir olmalı.) • İlişki kurma (Konular arasında bağlantı kurulmalı.) • Sunma (Seviyeye uygun, açık, anlaşılır ve akıcı bir dil kullanılmalı.)	• Dinî Kavramları Ayırt Etme • Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma

Yönerge: Bu performans görevini hazırlarken aşağıdaki açıklamalara dikkat ediniz.

- Bir çalışma planı hazırlayınız.
- Çalışmanızda kitap, dergi, makale, ansiklopedi, genel ağ gibi kaynaklardan yararlanabilirsiniz.
- Çalışmanızda faydalandığınız kaynakların isimlerine yer vermelisiniz.
- Konuyu ele alırken sınırları iyi belirlemeli, konu dışına çıkmamalısınız.
- Konuyu araştırma, inceleme ve yorumlama yoluyla ele almalısınız.
- Çalışmada görsel kullanabilirsiniz.
- Sunum içeriğini oluştururken günlük hayattan örneklere yer verebilirsiniz.

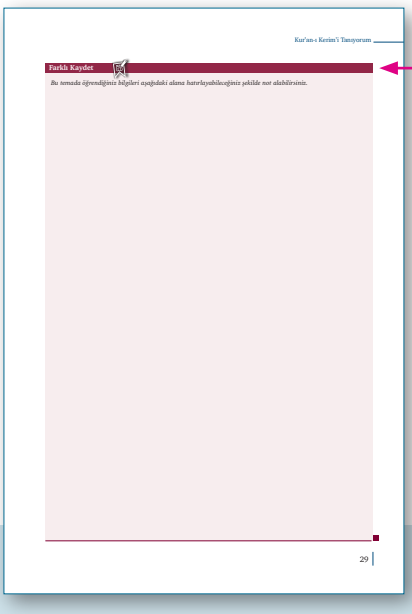
Değerlendirme: Bu çalışma, aşağıdaki karekodlarda verilen dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilecektir.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Öz Değerlendirme Formu

28

Öğrencinin öğrendiği bilgileri kendi hatırlayacağı şekilde kısaca not etmesi amacıyla hazırlanmış bölüm

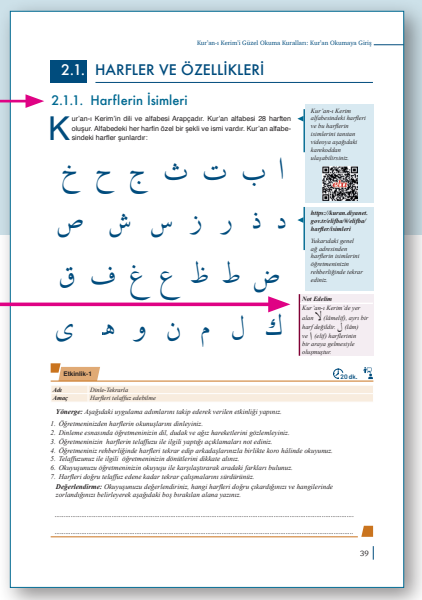
Kur'an-ı Kerim'i Tanıyorum

Farklı Kaydet

Bu temada öğrendiğiniz bilgileri aşağıdaki alana hatırlayabileceğiniz şekilde not alabilirsiniz.

29

Konu alt başlığı

Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Kuralları: Kur'an Okumaya Giriş

2.1. HARFLER VE ÖZELLİKLERİ

2.1.1. Harflerin İsimleri

Kur'an-ı Kerim'in dili ve alfabesi Arapçadır. Kur'an alfabesi 28 harften oluşur. Alfabedeki her harfin özel bir şekli ve ismi vardır. Kur'an alfabesindeki harfler şunlardır:

ا ب ت ث ج ح خ

د ذ ر ز س ش ص

ض ط ظ ع غ ف ق

ك ل م ن و ه ي

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri ve bu harflerin isimlerini sunan videoya aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

https://kuran.diyanet.gov.tr/elifba/#/elifba/harfler/isimleri

Yukarıdaki genel ağ adresinden harflerin isimlerini öğretmeninizin rehberliğinde tekrar ediniz.

Not Edelim

Kur'an-ı Kerim'de yer alan ٱ (ümmeli), ayrı bir harf değildir. إ (ilme) ve أ (elif) harflerinin bir araya gelmesiyle oluşmuştur.

Etkinlik-1 20 dk.

Adı: Dinle-Tekrarla
Amaç: Harfleri telaffuz edebilme

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizden harflerin okunuşlarını dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında öğretmeninizin ağız, dudak ve ağız hareketlerini gözlemleyiniz.*
3. *Öğretmeninizin harflerin telaffuzu ile ilgili yaptığı açıklamaları not ediniz.*
4. *Öğretmeniniz rehberliğinde harfleri tekrar edip arkadaşlarınızla birlikte koro hâlinde okuyunuz.*
5. *Telaffuzunuz ile ilgili öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
6. *Okuyuşunuzu öğretmeninizin okuyuşu ile karşılaştırarak aradaki farkları bulunuz.*
7. *Harfleri doğru telaffuz edene kadar tekrar çalışmalarını sürdürünüz.*

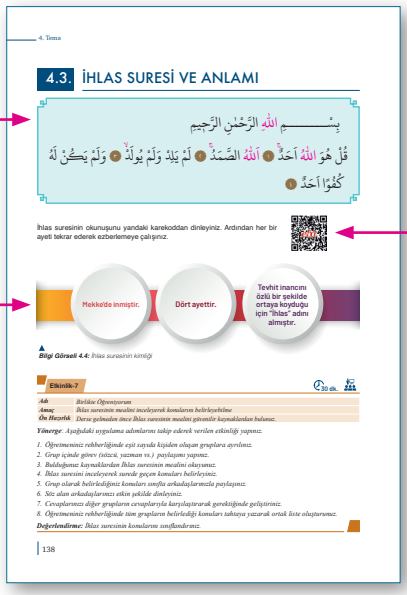
Değerlendirme: *Okuyuşunuzu değerlendiriniz, hangi harfleri doğru çıkardığınızı ve hangilerinde zorlandığınızı belirleyerek aşağıdaki boş bırakılan alana yazınız.*

39

İşlenen konunun daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacak ilave bilgilerin yer aldığı bölüm

Kitabın Tanıtımı

Ezberlenecek surenin Arapçasının yer aldığı bölüm

4. Tema

4.3. İHLAS SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝١ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۝٤

İhlas suresinin okunuşunu yandaki karekoddan dinleyiniz. Ardından her bir ayeti tekrar ederek ezberlemeye çalışınız.

Ezberlenecek surenin sesli e-içeriğinin bulunduğu bölüm

Surenin kimliği ile ilgili bilgilerin yer aldığı bölüm

Mekke'de inmiştir. | Dört ayettir. | Tevhit inancını özlü bir şekilde ortaya koyduğu için "İhlas" adını almıştır.

Bilgi Görseli 4.4: *İhlas suresinin kimliği*

Etkinlik-7 30 dk.

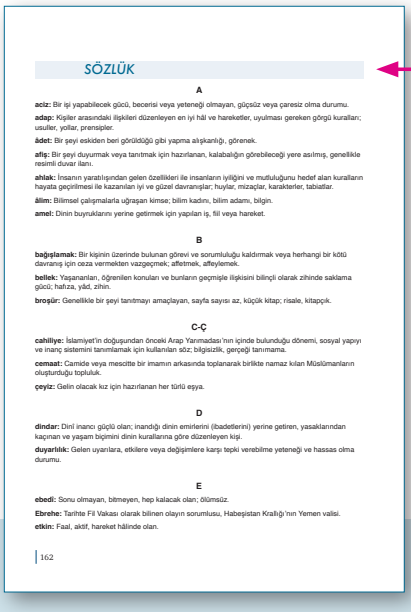
Adı	*İhlâs'ı Öğreniyorum*
Amaç	*İhlas suresinin mealini inceleyerek konuların belirleyebilme*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce İhlas suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vs.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan İhlas suresinin mealini okuyunuz.*
4. *İhlas suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz.*
5. *Grup olarak belirlediğiniz konuları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.*
6. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
7. *Cevaplarınızı diğer grupların cevaplarıyla karşılaştırarak gerektiğinde geliştiriniz.*
8. *Öğretmeniniz rehberliğinde tüm grupların belirlediği konuları tahtaya yazarak ortak liste oluşturunuz.*

Değerlendirme: *İhlas suresinin konularını sınıflandırınız.*

138

SÖZLÜK

A

aciz: Bir işi yapabilecek gücü, becerisi veya yeteneği olmayan, güçsüz veya çaresiz olma durumu.

adap: Kişiler arasındaki ilişkileri düzenleyen en iyi hâl ve hareketler, uyulması gereken görgü kuralları; usuller, yollar, prensipler.

âdet: Bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığı, görenek.

afiş: Bir şeyi duyurmak veya tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanı.

ahlak: İnsanın yaratılışından gelen özellikleri ile insanların iyiliğini ve mutluluğunu hedef alan kuralların hayata geçirilmesi ile kazanılan iyi ve güzel davranışlar; huylar, mizaçlar, karakterler, tabiatlar.

âlim: Bilimsel çalışmalarla uğraşan kimse; bilim kadını, bilim adamı, bilgin.

amel: Dinin buyruklarını yerine getirmek için yapılan iş, fiil veya hareket.

B

bağışlamak: Bir kişinin üzerinde bulunan görevi ve sorumluluğu kaldırmak veya herhangi bir kötü davranış için ceza vermekten vazgeçmek; affetmek, affetylemek.

bellek: Yaşananları, öğrenilen konuları ve bunların geçmişle ilişkisini bilinçli olarak zihinde saklama gücü; hafıza, yâd, zihin.

broşür: Genellikle bir şeyi tanıtmayı amaçlayan, sayfa sayısı az, küçük kitap; risale, kitapçık.

C-Ç

cahiliye: İslamiyet'in doğuşundan önceki Arap Yarımadası'nın içinde bulunduğu dönemi, sosyal yapıyı ve inanç sistemini tanımlamak için kullanılan söz; bilgisizlik, gerçeği tanımama.

cemaat: Camide veya mescitte bir imamın arkasında toplanarak birlikte namaz kılan Müslümanların oluşturduğu topluluk.

çeyiz: Gelin olacak kız için hazırlanan her türlü eşya.

D

dindar: Dinî inancı güçlü olan; inandığı dinin emirlerini (ibadetlerini) yerine getiren, yasaklarından kaçınan ve yaşam biçimini dinin kurallarına göre düzenleyen kişi.

duyarlılık: Gelen uyarılara, etkilere veya değişimlere karşı tepki verebilme yeteneği ve hassas olma durumu.

E

ebedî: Sonu olmayan, bitmeyen, hep kalacak olan; ölümsüz.

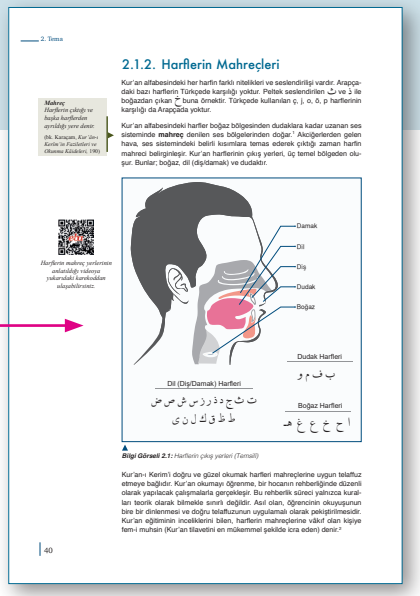
Ebrehe: Tarihte Fil Vakası olarak bilinen olayın sorumlusu, Habeşistan Krallığı'nın Yemen valisi.

etkin: Faal, aktif, hareket hâlinde olan.

162

Sözlük bölümü

İçeriği destekleyen ve tamamlayan bilgi görselleri

2. Tema

2.1.2. Harflerin Mahreçleri

Kur'an alfabesindeki her harfin farklı nitelikleri ve seslendirilişi vardır. Arapçadaki bazı harflerin Türkçede karşılığı yoktur. Peltek seslendirilen ث ve ذ ile boğazdan çıkan ح buna örnektir. Türkçede kullanılan ç, j, o, ö, p harflerinin karşılığı da Arapçada yoktur.

Mahreç
Harflerin çıkış ve başka harflerden ayrıldığı yere denir.
(bk. Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri*, 190)

Kur'an alfabesindeki harfler boğaz bölgesinden dudaklara kadar uzanan ses sisteminde **mahreç** denilen ses bölgelerinden doğar.[1] Akciğerlerden gelen hava, ses sistemindeki belirli kısımlara temas edenek çıktığı zaman harfin mahreci belirginleşir. Kur'an harflerinin çıkış yerleri, üç temel bölgeden oluşur. Bunlar; boğaz, dil (dış/damak) ve dudaktır.

Harflerin mahreç yerlerinin anlaşılabilir vaktiyle yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

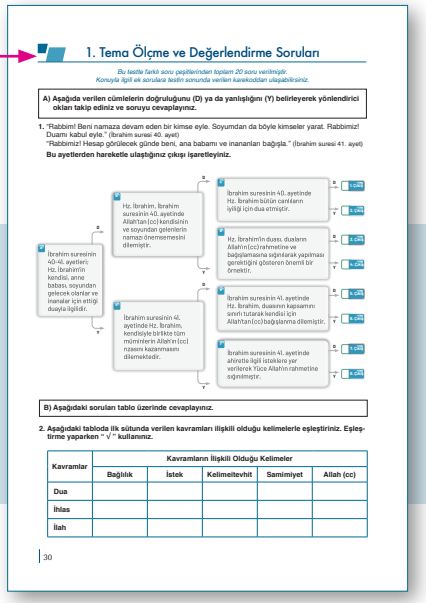
Bilgi Görseli 2.1: *Harflerin çıkış yerleri (Tamaili)*

Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumak harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etmeye bağlıdır. Kur'an okumayı öğrenme, bir hocanın rehberliğinde düzenli olarak yapılacak çalışmalarla gerçekleşir. Bu rehberlik süreci yalnızca kuralları teorik olarak bilmekle sınırlı değildir. Asıl olan, öğrencinin okuyuşunun bire bir dinlenmesi ve doğru telaffuzunun uygulamalı olarak pekiştirilmesidir. Kur'an eğitiminin incelliklerini bilen, harflerin mahreçlerine vâkıf olan kişiye fenn-i muhsin (Kur'an tilavetini en mükemmel şekilde icra eden) denir.[2]

40

Kitabın Tanıtımı

Tema sonu ölçme ve değerlendirme bölümü

1. Tema Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte farklı soru çeşitlerinden toplam 20 soru verilmiştir.
Konuyla ilgili ek sorulara testin sonunda verilen karekoddan ulaşabilirsiniz.

A) Aşağıda verilen cümlelerin doğruluğunu (D) ya da yanlışlığını (Y) belirleyerek yönlendirici okları takip ediniz ve soruyu cevaplayınız.

1. "Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle." (İbrahim suresi 40. ayet)
"Rabbimiz! Hesap görülecek günde beni, ana babamı ve inananları bağışla." (İbrahim suresi 41. ayet)
Bu ayetlerden hareketle ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

İbrahim suresinin 40-41. ayetleri: Hz. İbrahim'in kendisi, anne babası, soyundan gelecek olanlar ve insanlar için ettiği dualarla ilgilidir.

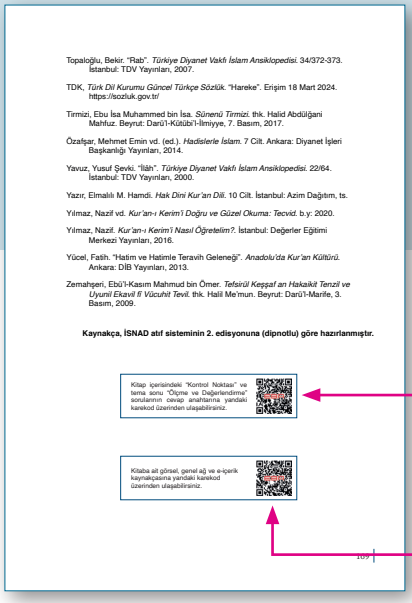
- Hz. İbrahim, İbrahim suresinin 40. ayetinde Allah'tan (cc) kendisinin ve soyundan gelenlerin namazı önemsemesini dilemiştir. → İbrahim suresinin 40. ayetinde Hz. İbrahim bütün canlıların iyiliği için dua etmiştir. (D / Y)
- Hz. İbrahim'in duası, duaların Allah'ın (cc) rahmetine ve bağışlamasına sığınılarak yapılması gerektiğini gösteren önemli bir örnektir. (D / Y)
- İbrahim suresinin 41. ayetinde Hz. İbrahim, duasının kapsamını sınırlı tutarak kendisi için Allah'tan (cc) bağışlanma dilemiştir. (D / Y)
- İbrahim suresinin 41. ayetinde ahirette ilgili istekte yer verilerek Yüce Allah'ın rahmetine sığınılmıştır. (D / Y)

B) Aşağıdaki soruları tablo üzerinde cevaplayınız.

2. Aşağıdaki tabloda ilk sütunda verilen kavramları ilişkili olduğu kelimelerle eşleştiriniz. Eşleştirme yaparken "√" kullanınız.

Kavramlar	Kavramların İlişkili Olduğu Kelimeler				
	Bağlılık	İstek	Kelimeitevhit	Samimiyet	Allah (cc)
Dua					
İhlas					
İlah					

30

Topaloğlu, Bekir. "Rab". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 34/372-373. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

TDK, *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük*. "Hareke". Erişim 18 Mart 2024. https://sozluk.gov.tr/

Tirmizi, Ebu İsa Muhammed bin İsa. *Sünenü Tirmizi*. thk. Halid Abdülğani Mahfuz. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 7. Basım, 2017.

Özafşar, Mehmet Emin vd. (ed.). *Hadislerle İslam*. 7 Cilt. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2014.

Yavuz, Yusuf Şevki. "İlâh". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 22/64. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Yazır, Elmalılı M. Hamdi. *Hak Dini Kur'an Dili*. 10 Cilt. İstanbul: Azim Dağıtım, ts.

Yılmaz, Nazif vd. *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*. b.y: 2020.

Yılmaz, Nazif. *Kur'an-ı Kerim'i Nasıl Öğretelim?*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları, 2016.

Yücel, Fatih. "Hatim ve Hatimle Teravih Geleneği". *Anadolu'da Kur'an Kültürü*. Ankara: DİB Yayınları, 2013.

Zemahşeri, Ebü'l-Kasım Mahmud bin Ömer. *Tefsirül Keşşaf an Hakaikit Tenzil ve Uyunil Ekavil fi Vücuhit Tevil*. thk. Halil Me'mun. Beyrut: Darü'l-Marife, 3. Basım, 2009.

Kaynakça, İSNAD atıf sisteminin 2. edisyonuna (dipnotlu) göre hazırlanmıştır.

Kitap içerisindeki "Kontrol Noktası" ve tema sonu "Ölçme ve Değerlendirme" sorularının cevap anahtarına yandaki karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Kitaba ait görsel, genel ağ ve e-içerik kaynakçasına yandaki karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

159

Kitap içerisindeki "Kontrol Noktası" ve tema sonu "Ölçme ve Değerlendirme" sorularının cevap anahtarına yönlendiren karekod

Kitaba ait görsel, genel ağ ve e-içerik kaynakçasına yönlendiren karekod

KISALTMALAR

as	aleyhisselam
b.	bin
bk.	bakınız
cc	cellecelalüh
çev.	çeviren
DİB	Diyanet İşleri Başkanlığı
ed.	editör
haz.	hazırlayan
Hz.	Hazreti
İFAV	İlahiyat Fakültesi Vakfı
öl.	Ölüm tarihi
ra	radıyallahüanh/radıyallahüanha
sav	Sallallahü aleyhi vesellem
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
ts.	tarihsiz
thk.	tahkik eden
vb.	ve benzeri
vd.	ve diğerleri
vs.	vesaire

Kitap genelinde

- Kaynak gösteriminde sonnot sistemi,
- Kısaltmalarda Türk Dil Kurumunun Kısaltmalar Dizini,
- Sure ve ayetlerin anlamları verilirken Diyanet İşleri Başkanlığının https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf erişim ağında yer alan Türkiye Diyanet Vakfı, Kur'an Yolu ve Diyanet İşleri Başkanlığı mealleri esas alınmıştır.
- Kullanılan Kur'an-ı Kerim bölümlerinde Diyanet İşleri Başkanlığının hazırladığı Mushaf

esas alınmıştır.

1. TEMA

KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM

1.1. Kur'an-ı Kerim Okumanın Önemi

1.2. Kur'an-ı Kerim Okumanın Adabı ve Kültürümüzdeki Yeri

1.3. Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar

1.4. Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: İbrahim Suresinin 40-41. Ayetleri

▶ **Bu temada sizlerden**

- Kur'an-ı Kerim okumanın önemine dair bilgi toplamayı,
- Kur'an-ı Kerim okuma adabı ve Kur'an okumanın kültürümüzdeki yeri ile ilgili özetleme yapmayı,
- Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını ayırt etmeyi,
- İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan duaların içeriği ile ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurmayı

öğrenmeniz beklenmektedir.

Tema karekodu

Temanın sunusuna bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Anahtar Kavramlar

- dua
- hatim
- ilah
- euzübesmele
- ihlas
- mukabele

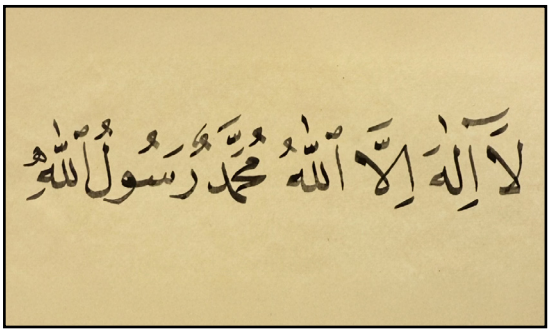
Başlarken

Verilen görselleri inceleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. İnsan, Yüce Allah ile nasıl irtibat kurabilir?
2. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili neler biliyorsunuz?
3. Kur'an-ı Kerim, kültürümüzde hangi ortamlarda okunmaktadır? Bilgilerinizi paylaşınız.
4. Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ile ilgili neler biliyorsunuz?
5. Kültürümüzde Kur'an-ı Kerim okumaya önem verilmesinin sebepleri neler olabilir?
6. Kelimeitevhitte geçen ilah kavramı hakkında neler biliyorsunuz?
7. Dua etmek neden önemlidir?
8. Hangi durumlarda dua edersiniz?

1.1. KUR'AN-I KERİM OKUMANIN ÖNEMİ

Anlam Köprüsü

Kur'an-ı Kerim, İslam'ın en temel kaynağıdır. Yüce Allah'ın insanlığa gönderdiği son ilahi kitap olan Kur'an-ı Kerim insanlığın yolunu aydınlatır. Kur'an, insan hayatını ilgilendiren konulara yer verir. İnanç, ibadet ve ahlak başta olmak üzere birçok konuda insanlara yol gösterir.

Yandaki karekodda verilen Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili videodan edindiğiniz bilgileri günlük hayattaki uygulamalarla nasıl ilişkilendirirsiniz? Düşüncelerinizi paylaşınız.

Kur'an-ı Kerim, Yüce Allah'ın kelamıdır. İnsanları doğru yola iletmek için indirilmiştir. İsra suresinin 9. ayetinde şöyle buyrulur: **"Gerçekten bu Kur'an en doğru yola götürür…"** Kur'an-ı Kerim; insanları dünya ve ahirette mutluluğa ulaştıran, onlara iyiyi ve güzeli gösteren bir hayat rehberidir. O, kendisini "hatırlama ve anma" anlamlarına gelen "zikir" kavramıyla niteler.[1] Bundan dolayı Kur'an okumak, Allah'ı (cc) anmak ve hakikatleri hatırlamaktır.

> ***Kur'an-ı Kerim***
>
> *Hz. Muhammed'e (sav) vahiy yoluyla indirilen, Mushaflarda yazılan, mütevatir olarak nakledilen, okunması ibadet olan ve bir benzeri ortaya konulamayan bir kelamdır.*
>
> (bk. Demirci, *Tefsir Usûlü*, 62)

Kur'an-ı Kerim okumak ve okunurken onu dinlemek Müslümanlara emredilmiştir.[2] Onu okumak ve dinlemek kişiye sevap kazandırır. Nitekim Yüce Allah, Kur'an okuyan kimselerin tükenmeyecek bir kazanç elde edeceğini buyurur.[3] Hz. Peygamber de Kur'an okuyan kimselere verilecek mükâfatla ilgili şöyle buyurur: *"Kim, Kur'an-ı Kerim'den bir harf okursa onun için bir iyilik sevabı vardır. Her bir iyiliğin karşılığı da on sevaptır..."* [4] Bir başka hadisinde ise şunları ifade eder: *"Bir topluluk; Kur'an okumak ve onu aralarında müzakere etmek için bir araya geldiğinde onlara huzur gelir, Allah'ın (cc) rahmeti onları bürür ve melekler onların etrafını kuşatır…"*[5]

Kur'an-ı Kerim okumak, namaz ibadetinin ana unsurlarından biridir. Namazların her rekâtında Kur'an okunur. Kıyam esnasında Kur'an-ı Kerim'den üç kısa ayet veya bunlarla eşit uzunlukta bir ayet okumak namazın rükünlerindendir[6] (Görsel 1.1). Bu sebeple Müslüman bir kişinin namaz kılabilmesi için Kur'an-ı Kerim'i öğrenmesi gerekir. Bu doğrultuda Müslümanlar, Kur'an-ı Kerim'i öğrenme ve öğretme konusunda titizlik göstermişlerdir.[7]

Hz. Peygamber, Kur'an-ı Kerim okuma konusunda ilk ve en güzel örnektir. O, Kur'an'ın nasıl okunması gerektiğini Cebrail (as) vasıtasıyla Yüce Allah'tan öğrenmiştir. Allah Resulü, Müzzemmil suresinin 4. ayetindeki **"... Kur'an'ı ağır ağır, tane tane oku."** ilahi emri gereğince onu hakkını vererek okurdu. Kur'an-ı Kerim'i hakkıyla okumak, okuyan kişinin hayatını anlamlı kılar ve onun çevresini etkiler. Hz. Peygamber bu gerçeği şu benzetme ile ifade etmiştir: *"Kur'an okuyan mümin, turunç gibidir; tadı da güzeldir, kokusu da güzeldir..."* [8]

Görsel 1.1: *Kur'an-ı Kerim okumak, namaz kılmanın ayrılmaz bir parçasıdır.*

Kur'an-ı Kerim'i sürekli ve düzenli okumak Peygamber Efendimiz'in aksatmadan devam ettiği ve çok önem verdiği bir sünnetidir. Sahabeden Evs bin Huzeyfe (ra), arkadaşlarıyla

Medine'de Peygamberimize misafir oldukları günleri şöyle anlatır: *"Allah Resulü, yatsı namazından sonra yanımıza gelir ve bize Mekke'de çektiği sıkıntıları anlatırdı. Bir gece yanımıza her zamankinden geç geldi. 'Ey Allah'ın Resulü! Yanımıza gelmekte gecikmenizin sebebi nedir?' deyince o 'Kur'an'dan her gün okuduğum kadarını bitirmeden çıkmak istemedim.'* buyurdu."[9]

Etkinlik-1

30 dk.

Adı	*Kur'an'dan Hayata*
Amaç	*Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkilerini fark edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki ayet ve hadisten hareketle uygulama adımlarını takip ederek Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkilerini tartışınız.*

1. *Aşağıdaki ayet ve hadisi okuyunuz.*
   - *"Müminler o kimselerdir ki Allah'ın adı anıldığında yürekleri titrer, kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda bu onların imanlarını arttırır. Onlar Rablerine güvenirler." (Enfal suresi 2. ayet)*
   - *"Kur'an'ı öğrenin, okuyun ve okutun. Kur'an'ı öğrenen, okuyan ve onun gereğini yapan kimse her tarafa koku yayan güzel koku dolu bir kaba benzer..." (Tirmizi, "Fezailü'l-Kur'an", 2)*
2. *Aşağıdaki soruları bireysel olarak düşününüz.*
   a) Bu ayet ve hadiste Kur'an-ı Kerim okumanın insan hayatına hangi etkilerinden söz edilmektedir?
   b) Kur'an-ı Kerim okumanın insanların duygu ve düşünce dünyasına etkileri nelerdir?
   c) Verilen ayet ve hadiste belirtilen hususlar, Kur'an-ı Kerim'i okuma konusunda insanlarda nasıl bir duyarlılık oluşturur?
3. *Önce ikili, sonra dörtlü ve daha sonra sekizli gruplar oluşturunuz. Oluşturduğunuz yeni gruplarda bir önceki grupta konuyla ilgili öne çıkan fikirleri tartışınız.*
4. *Tartışmalarınızı size verilen süre içinde gerçekleştiriniz.*
5. *Ulaştığınız ortak sonuçların sunumunu grup olarak yapınız.*

Değerlendirme: *Kur'an-ı Kerim okumanın insanın manevi ve ruhsal gelişimine etkileri nelerdir? Bir blog yazısı hazırlayınız.*

.....

.....

.....

.....

Yapılan çalışmalar yukarıdaki karekodda verilen dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilecektir.

Yazalım

Kur'an okumanın önemiyle ilgili hadisişerifler hangi hadis kaynaklarından bulunabilir?

Kur'an-ı Kerim son ilahi kitaptır. Değişmeden günümüze kadar gelmiştir. Mesajları her çağa ve bütün insanlara hitap ederken söz ve anlam güzelliği de gönülleri etkiler. Çünkü o, sözlerin en güzelidir. İnsan, Kur'an-ı Kerim okuduğunda Yüce Allah'ın mesajlarını öğrenerek bilinçlenir. Kur'an okumak, Müslümanların hayatının ayrılmaz bir parçasıdır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemiyle ilgili ilk bilgiler yine Kur'an'da bulunur. Hadis kaynaklarının "Fezailü'l-Kur'an" bölümlerinde Kur'an'ın tamamını veya bazı sure ya da ayetlerini öğrenip okuyan, dinleyen ve ezberleyenlerin kazanacağı sevabı vurgulayan hadisişerifler vardır. Tefsir ve tefsir usulü kaynaklarının "Fezailü'l-Kur'an" bölümlerinde de konuyla ilgili bilgiler yer alır.[10]

Aşağıdaki öğrenme günlüğüne istenen bilgileri yazınız.

ÖĞRENME GÜNLÜĞÜ
Tarih: ...../...../..... **Konu:** Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkileri, ibadetlerdeki yeri ve önemi
Konuyla ilgili önceden bildiklerim:
Benim için yeni olan bilgiler:
Merak ettiğim ya da araştırmak istediğim konular:
Kur'an-ı Kerim okumanın ibadetlerdeki yeri ve önemi ile ilgili çıkarımlarım:
Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkileri ile ilgili çıkarımlarım:
Öğrenme etkinliğine ilişkin duygularım:

Ders Dışı Etkinlik

1 hafta

Adı	*Araştıralım*
Amaç	*Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgi toplayabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bir araştırma yapınız.*

1. *Aşağıdaki soru üzerinde düşününüz. Kur'an-ı Kerim okumanın önemini ortaya koymak için hangi materyalleri kullanırsınız?*
2. *Konuya ilişkin bilgilere ulaşabileceğiniz basılı veya dijital tefsir, hadis kaynakları ile ansiklopedileri öğretmeniniz rehberliğinde belirleyiniz.*
3. *Belirlediğiniz araçları kullanarak Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili araştırma yapınız.*
4. *Konu hakkında ulaştığınız bilgileri öğretmeninizin rehberliğinde doğrulayınız.*
5. *Araştırma sonucunda elde ettiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.*
6. *Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili ulaştığınız bilgilerden yararlanarak afiş, broşür, metin veya dijital bir materyal hazırlayarak sınıfta sununuz.*

Değerlendirme: *Kur'an-ı Kerim'i okumanın önemi ile ilgili öğrendiklerinizi özetleyiniz.*

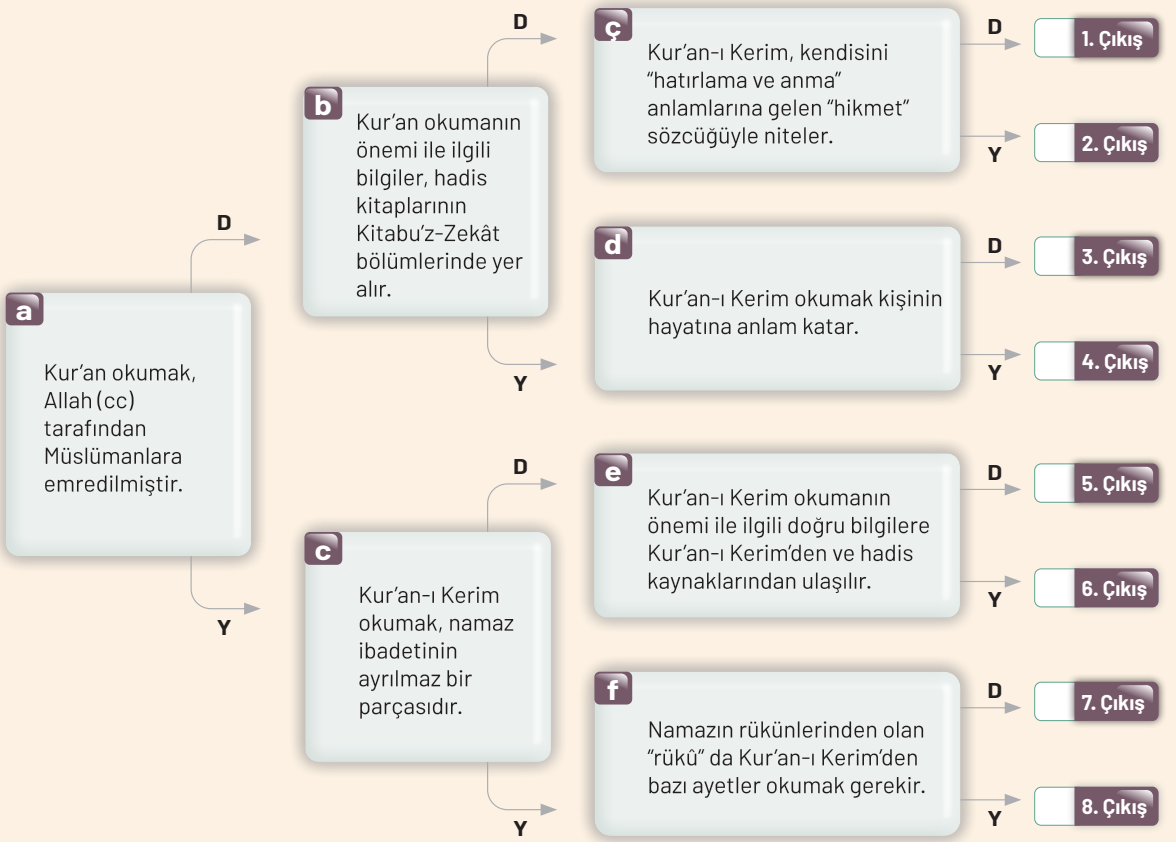
.....

.....

Yapılan çalışmalar yukarıdaki karekodda verilen gözlem formu ile değerlendirilecektir.

Kontrol Noktası-1

Aşağıdaki ifadelerin doğruluğuna (D) veya yanlışlığına (Y) göre yönlendirici okları takip ederek ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

1.2. KUR'AN-I KERİM OKUMANIN ADABI VE KÜLTÜRÜMÜZDEKİ YERİ

Kur'an-ı Kerim'in Müslümanların hayatında özel bir yeri vardır. Kur'an-ı Kerim okumak ve dinlemek sevap kazandıran ibadetlerden biridir. Kur'an öğrenmek, çocukların Kur'an eğitimi almasını sağlamak, hafız ebeveyni olmak birçok ailenin arzuladığı durumlar arasında yer alır. Toplumumuz Kur'an-ı Kerim'e her zaman değer vermiştir. Kültürümüze has bir uygulama olarak Mushaf'ın belden yukarıda tutulmaya çalışılması ve evlenecek kızların çeyizlerinde bir Mushaf bulundurulması ona verilen değeri gösterir.[11]

Kur'an-ı Kerim, Allah (cc) kelamı olduğu için toplumumuz Kur'an'ı adabına uygun şekilde okumaya gayret eder. Kur'an okuma adabının başında onu ibadet bilinciyle ve abdestli okumak gelir. Kur'an-ı Kerim okumaya ***euzübesmele*** ile başlanmalı ve okumayı bitirdikten sonra "Sadakallahülazim (Azim olan Allah doğru söyledi.)." denmelidir. Allah'ın (cc) kitabı samimiyetle ve huşu içinde okunmalıdır. Kur'an-ı Kerim, sadece belirli gün ve gecelerde değil düzenli aralıklarla da okunmalıdır. Kur'an-ı Kerim okumanın temel amacı onun ayetlerini düşünmek, anlamak ve yaşamak olmalıdır.[12]

Euzübesmele
"Allah'ın rahmetinden kovulup uzaklaştırılan şeytandan (şeytanın şerrinden) Allah'a sığınırım." ve "Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla başlarım." anlamlarına gelen "Eûzü billâhi mineşşeytânirracîm.", "Bismillâhirraḥmânirraḥîm." cümlelerinin kısaltılmış biçimi.
(bk. Serinsu vd.,"euzübesmele", 81)

Milletleri ayakta tutan dinamiklerden biri kültürdür. Kültür, geçmişten günümüze uzanan; kendine özgü sanatı, inançları, örf ve âdetleri ile toplumun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzıdır.[13] Kültür, toplumun geçmişi ile geleceği arasında köprü kurar ve toplumu geleceğe hazırlar. Kültürel yapının oluşumunda en belirleyici unsurlardan biri kutsal kitaplardır. Bu doğrultuda Kur'an-ı Kerim, kültürümüzün temellerini şekillendiren en önemli kaynaklardan biridir.

Toplumsal hayatımızın her alanında Kur'an'ın etkisi görülür. Örf ve âdetlerimizde yer alan pek çok uygulama Kur'an ve sünnet temellidir. Doğum, sünnet, asker uğurlaması, nikâh, düğün, cenaze gibi merasimlerde ve kandil gecelerinde Kur'an okunur. Hatim indirmenin kültürümüzde ayrı bir yeri vardır. Hz. Peygamber ile Cebrail (as) arasında gerçekleşen bir uygulamaya dayanan ***mukabele ve hatim*** geleneği toplumumuzda her yıl ramazan ayında sürdürülür. Hatimle teravih namazı kılma geleneği halk arasında önemli bir yere sahiptir. Ayrıca şehitlerin ve vefat eden kimselerin ardından da hatimler okunur.[14]

Mukabele
Kur'an tilavetini iyi bilen kimselerin özellikle ramazan ayında Kur'an-ı Kerim okuması, cemaatin de okunan Kur'an'ı takip etmesi şeklinde gerçekleşen bir okuma biçimi.

Hatim
Kur'an-ı Kerim'i başından sonuna kadar tek başına veya cemaatin huzurunda yüzünden ya da ezberden okuma.
(bk. Serinsu vd., "mukabele", "hatim", 247, 127)

Kur'an-ı Kerim, örf ve âdetlerimizi etkilediği gibi kültürün unsurlarından biri olan sanatı da etkilemiştir. Hat sanatı da bunlardan biridir. Hat sanatı, Kur'an alfabesindeki harflerin ve ayetlerin estetik bir şekilde yazılmasıdır (Görsel 1.2). Müslümanların Kur'an-ı Kerim'i güzel yazma çabaları hat sanatının gelişmesine katkıda bulunmuştur. İstanbul, İslam dünyasında hat sanatının merkezi olmuştur. Burada Hafız Osman (öl. 1698), Hamit Aytaç (öl. 1982) gibi birçok ünlü hattat yetişmiştir. Bu durum şu sözlerle ifade edilmiştir: "Kur'an-ı Kerim Hicaz'da nazil oldu, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı."[15]

Görsel 1.2
"… Allah bize yeter, O ne güzel vekildir."
(Al-i İmran suresi 173. ayet)

Etkinlik-2

30 dk.

Adı	*Kavram Haritası Hazırlıyorum*
Amaç	*Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ve kültürümüzdeki yerini özetleyebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

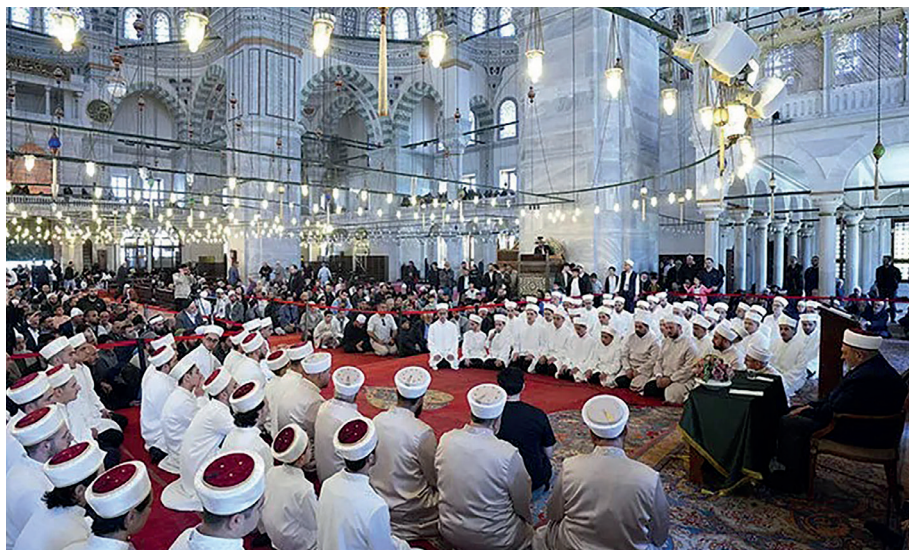
1. *Öğretmen rehberliğinde dört grup oluşturunuz.*
2. *Grup olarak kendi aranızda iş bölümü yapınız (yazıcı, başkan, sözcü vb.).*
3. *Grup içinde birbirinize sorular sorarak Kur'an-ı Kerim'in kültürümüzde hangi ortamlarda okunduğunu belirleyiniz.*
4. *Kur'an-ı Kerim'in kültürümüzde okunduğu ortamlarla ilgili bir kavram haritası oluşturunuz.*
5. *Grup sözcüsü aracılığıyla sunumunuzu yapınız.*
6. *Yapılan sunumları değerlendirerek gruplar tarafından hazırlanan kavram haritalarını tek bir kavram haritasına dönüştürünüz.*
7. *Kültürümüzde Kur'an-ı Kerim okunan ortamların toplumsal birlik ve beraberliğe, insanların iletişim ve etkileşimine olan katkısını arkadaşlarınızla tartışınız.*

Değerlendirme: *Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ve kültürümüzdeki yerini özetleyen özlü bir söz yazınız.*

.....

.....

Görsel 1.3
"Hafızlık merasimi" kültürümüzde yer etmiş bir gelenektir. Merasim, şehrin büyük bir camisinde velilerin ve halkın katılımıyla gerçekleştirilir. Bir kurra hafızının önderliğinde yapılan bu merasimin sonunda öğrencilere hafızlık belgesi verilir.

Toplumumuzda küçük yaşlardan itibaren Kur'an-ı Kerim'i öğrenme ve okumanın özel bir yeri vardır. Çocuklar Kur'an kursuna veya camiye gönderilerek Kur'an öğrenmeye ve hafızlığa teşvik edilmiştir. Hafızlık müessesesi her dönemde olduğu gibi günümüzde de canlılığını sürdürmektedir (Görsel 1.3). Toplumumuz; hafızlığı Kur'an-ı Kerim'i nesilden nesile aktarmada en sağlam yol, hafızı ise Allah'ın (cc) kelamını yeryüzünde muhafaza eden kişi olarak görür. Hafız; Kur'an'ı baştan sona ezberleyen, yaşayan ve onu koruyan kimsedir.[16]

Etkinlik-3

30 dk.

Adı	*Kur'an-ı Kerim'in Kültürümüzdeki Yeri*
Amaç	*Dinî ve toplumsal değerler konusunda farkındalık oluşturabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde beş istasyon oluşturunuz.*
2. *İstasyonlarda sırayla ramazan ayı, kandil geceleri, düğünler, cenaze merasimleri ve asker uğurlama törenlerinde Kur'an-ı Kerim okunmasını, Kur'an'a gösterilen saygıyı ve Kur'an okuma adabını konu edinen "afiş, karikatür, sunum, broşür, duvar gazetesi hazırlama" görevleri yapılacaktır.*
3. *Her istasyona süreci kontrol edecek bir görevli seçiniz.*
4. *Size verilen süre içerisinde afiş, karikatür, sunum, broşür, duvar gazetesi hazırlama görevinizi yerine getiriniz.*
5. *Görevlerinizi yerine getirirken somut davranış örnekleri üzerinden millî ve manevi değerlere duyarlı ve saygılı olunması gerektiğini ön plana çıkarınız.*
6. *Beşer dakikalık süreniz sona erdiğinde saat yönünde dönerek diğer gruba geçiniz.*
7. *Yeni istasyonda diğer istasyonun yarım bıraktığı görev üzerinde çalışınız.*
8. *Süreniz sona erdiğinde tekrar saat yönünde diğer istasyona geçiniz.*
9. *Tüm istasyonlarda görev alınız ve görevlerinizi tamamlayınız.*
10. *Ortaya çıkan ürünleri arkadaşlarınızla paylaşınız.*

Değerlendirme: *Paylaşılan ürünlerdeki ana tema nedir? Yazınız.*

.....

.....

.....

Kontrol Noktası-2

Kur'an-ı Kerim'in Fatiha suresinden Nâs suresine kadar yüzünden ya da ezbere okunmasına hatim denir. Kur'an'ın hatmedilmesi hadislerde "en hayırlı amel" olarak nitelendirilmiştir. Hz. Peygamber, Kur'an'ı hatmeden kişiyi "bir yolculuğa başlayıp bitiren ve tekrar yolculuğa başlayan kimse" olarak nitelendirmiştir (Tirmizi, "Kıraat", 13). Buna göre Kur'an'ı hatmeden kişi ayetler arasında kutlu bir yolculuğa çıkmıştır. Kimi zaman Yusuf'la (as) birlikte kuyudadır, kimi zaman Yunus'la (as) balığın karnında. Kâh Musa (as) ile Rabbine yakarır kâh İbrahim (as) olur, bilge cevaplarıyla tanrılık taslayanı şaşırtır. Bu yolculuk o kadar kutludur ki okunan her ayette tüyler diken dikendir, gönüllerde derin bir saygı vardır.

(bk. Yücel, "Hatim ve Hatimle Teravih Geleneği", 36-37)

Verilen metne göre aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabileceğini kutucuklara işaretleyiniz.

- ☐ I. Kur'an-ı Kerim okumak onun anlam dünyasında sefere çıkmaktır.
- ☐ II. Hatim, kültürümüzde hafızlar tarafından sürdürülen bir gelenektir.
- ☐ III. Hatim indirmek, İslam'ın temel kaynaklarında övülmüştür.
- ☐ IV. Kur'an-ı Kerim okumak insanların duygu durumlarını etkiler.
- ☐ V. Kur'an okumak, insanın Allah (cc) ile iletişim yollarından biridir.

1.3. KUR'AN-I KERİM'DEN KAVRAMLAR

1.3.1. İlah

İlah

Sözlükte "tanrı" manasına gelen ilah; tapınılan, yüceliği karşısında hayrete düşülen, gönülden bağlanılıp sığınılan ve duyularla idrak edilemeyen varlığı ifade eder.

(bk. Yavuz, "İlâh", 22/64)

İlah kavramı, Kur'an-ı Kerim'de hem Yüce Allah'ı hem de insanların O'ndan başka taptıkları varlıkları ifade etmek için kullanılmıştır.[17] Örneğin Casiye suresinin 23. ayetinde geçen **"Heva ve hevesini ilah edinen kimseyi gördün mü?.."** ifadesi insanların arzularını tanrı edinmesine işaret etmektedir. Kur'an-ı Kerim, insanları yalnızca Allah'ı (cc) ilah kabul etmeye çağırır.[18] Kelimeitevhitteki "Lâ ilâhe illallah (Allah'tan başka ilah yoktur.)" ifadesi, bu gerçeği dile getirir. Kasas suresinin 88. ayetinde **"Allah ile birlikte başka bir ilaha yalvarma. O'ndan başka ilah yoktur…"** buyrularak yalnızca Allah'a (cc) tapınılması gerektiği vurgulanmıştır. Kur'an-ı Kerim, insanların Allah (cc) dışında taptıkları varlıkların yaratılmış ve aciz olduklarını dile getirerek onların ilah olamayacağını ortaya koyar. Bu durum Nahl suresinde şöyle ifade edilmiştir: **"Onların Allah'ın dışında taptıkları varlıklar hiçbir şey yaratamazlar, onların kendileri yaratılmıştır. Onlar canlı değil ölüdürler, insanların ne zaman diriltileceklerini bilmezler. Sizin tanrınız bir tek tanrıdır…"**[19]

Yüce Allah'tan başka bir ilah olmadığını kabul etmek iman esaslarındandır. Müslümanlar yalnızca Allah'ı (cc) ilah olarak tanır ve hayatlarını bu gerçeğe göre yaşarlar. Kur'an-ı Kerim'de Müslümanların samimiyetle Allah'a (cc) yönelmeleri ve ibadetlerini yalnızca O'nun için yapmaları emredilir. Bu durum şu ayette açıklanmaktadır: **"Bilinmeli ki halis dindarlık yalnız Allah için olanıdır. Allah'tan başka şeyleri kendilerine koruyucu kabul edenler -ki 'sadece bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye onlara tapıyoruz.' diyorlar- ayrılığa düştükleri konularda Allah onların arasında hükmünü verecektir…"**[20]

1.3.2. İhlas

İhlas

Sözlükte duru, saf, katıksız olma gibi anlamlara gelen ihlas; kulun fiil ve ibadetlerinde sadece Allah'ın (cc) rızasını gözetmesi, gösterişten uzak durmasıdır.

(bk. Özafşar vd., *Hadislerle İslam*, 3/139)

İhlas kavramı Kur'an-ı Kerim'de çoğunlukla "dini sadece Allah'a (cc) has kılma" ve "Allah'a (cc) samimi bir inanç ve bağlılık" anlamlarında kullanılmıştır. Örneğin Araf suresinin 29. ayetinde **"De ki Rabbim adaleti emretti. Her secde yerinde yüzlerinizi O'na doğrultun. Dini Allah'a has kılarak O'na ibadet edin…"** buyrulmuştur. Kur'an'da itaat ve kulluğun Allah Teala'ya yapılması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Buna göre ihlas, samimi bir kalple Yüce Allah'a yönelip iman etmek ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamaktır.[21] İmanda samimiyet, insanı manevi anlamda güçlü kılarak ayakta tutar. Kur'an-ı Kerim'de samimiyete dayalı güçlü bir imana sahip olan kimseleri şeytanın dahi yoldan çıkaramayacağı Hicr suresinde şöyle ifade edilmiştir: **"İblis, 'Rabbim!.. Ant olsun ki yeryüzünde fenalıkları onlara güzel göstereceğim; halis kıldığın kulların bir yana, onların hepsini saptıracağım.' dedi."**[22]

Fatiha suresinin 5. ayetinde bulunan ve her namazda okunan **"(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz."** ayeti kullukta samimiyetle Yüce Allah'a yönelmeyi ifade eder. Zümer suresinin 2. ayetinde ise Yüce Allah'a içten bir bağlılıkla ibadet edilmesi istenerek şöyle buyrulur: **"Biz bu kitabı sana gerçeğin bilgisi olarak indirdik, öyleyse içten bir inanç ve bağlılık göstererek sadece Allah'a ibadet et."** Allah (cc) katında amellere değer kazandıran şey ihlastır. İnsanların Allah (cc) katındaki kıymeti, dış görünüşlerine, soylarına veya mal varlıklarına göre değil niyetlerinin samimiyetine ve işledikleri amellere göredir. Bu konuda Hz. Peygamber *"Allah sizin suretlerinize ve mallarınıza bakmaz ancak kalplerinize ve amellerinize bakar."*[23] buyurarak bu gerçeği ifade etmiştir.

Etkinlik-4

30 dk.

Adı	*Kavramların İzinde*
Amaç	*Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını ayırt edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmen rehberliğinde iki grup oluşturarak birer grup sözcüsü seçiniz.*
2. *Birinci grup olarak ilah kavramını, ikinci grup olarak ihlas kavramını inceleyiniz.*
3. *Diyanet İşleri Başkanlığının matbu veya genel ağ adresinde yer alan meallerinden faydalanarak ilah ve ihlas kavramları ile ilgili ayetleri bulunuz, bu ayetlerde geçen kavramları tespit ediniz.*

İlah kavramının geçtiği ayetler	*İhlas kavramının geçtiği ayetler*

4. *İlah ve ihlas kavramlarının dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırınız.*
5. *Grup olarak çalıştığınız kavramla ilgili bölümü aşağıdaki tabloda doldurunuz ve kavramları ilişkili olduğu alana göre etiketleyiniz.*

Özellik/Kriter	*İlah*	*İhlas*
Tanımı		
Önemi		
İlgili olduğu dinî ilim dalı		
Yakın anlamlı diğer kavramlar		

6. *Elde ettiğiniz bilgileri grup sözcüsü aracılığıyla sınıf arkadaşlarınıza sununuz.*

Değerlendirme: *Allah (cc), ibadet, ilah, ihlas, kulluk, rab, rıza kavramlarını/kelimelerini seçerek cümleler yazınız.*

.....

.....

Kontrol Noktası-3

Müslüman, söz ve davranışlarında Allah'ın (cc) rızasını gözeten kimsedir. Bu sebeple yaptığı işleri samimiyetle yerine getirmeye özen gösterir. Müslüman olmanın ilk şartı Allah'tan (cc) başka ilah olmadığını kabul etmektir. Ancak bunun sözde kalmaması, içselleştirilerek hayatın her alanında kendisini göstermesi gerekir. Bu durumu anlatan bir olayda bir adam Hz. Peygamber'e gelerek "Şöhret ve ganimet elde etmek için savaşan kimse hakkında ne buyurursunuz?" diye sorar. Resulullah "Onun için hiçbir şey yoktur." der. Adam sorusunu üç defa tekrarladı. Resulullah da her defasında aynı cevabı verir ve sonunda şöyle buyurur: "… Allah, ancak samimiyetle sadece kendisi için ve rızası gözetilerek yapılan ameli kabul eder."

(Nesai, "Cihad", 24)

Metne göre Yüce Allah'ın ilahlığını kabul eden bir Müslüman yaptığı işlerdeki tutumu nasıl olmalıdır?

.....

.....

1.4. KUR'AN-I KERİM'DEN BİR DUA: İBRAHİM SURESİNİN 40-41. AYETLERİ

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ﴿٤٠﴾

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

Yukarıda verilen İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinin mealini Diyanet İşleri Başkanlığının matbu veya Kur'an meallerinin yayınlandığı resmî genel ağda yer alan meallerden bularak boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

Dua

Çağırmak, istemek ve yardım talep etmek anlamlarına gelir. Kulun Allah'ın (cc) yüceliği karşısında aczini kabul ederek sevgi ve saygı duyguları içinde O'nun lütfunu ve yardımını istemesidir.

(bk. Cilacı, "Dua", 9/529)

İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde Hz. İbrahim'in kendisi, anne-babası ve soyundan gelecekler için ettiği **dua** yer almaktadır. Yaşlılığına rağmen çocuk sahibi olan Hz. İbrahim, Allah'ın (cc) ona Hz. İsmail ve Hz. İshak'ı evlat olarak bahşetmesini lütuf olarak görür. Kendisine verilen nimetlere karşılık Rabbine dua eder.[24]

Bağlantı Noktası

Dua etmek insanın ihtiyaçlarını, beklentilerini ve duygusal durumlarını sözlü veya içsel bir yönelişle Rabbine ifade etme yoludur. Bu yönüyle dua yalnızca ibadet değil, insanın anlam arayışının bir parçasıdır. İslam inancında dua, Allah'a (cc) ibadet etmenin bir şekli olup kulun Rabbi ile sürekli bir biçimde irtibat kurma yoludur. Hz. Peygamber dua ile ilgili "Dua ibadetin özüdür." (Tirmizi, "Deavat", 1) buyurarak bu ibadetin önemine dikkat çekmiştir. Müslümanlar; günlük hayatta zorluklarla karşılaştıklarında Allah'a (cc) sığınarak, mutlu anlarında ise şükrederek dua ederler.

İbrahim suresinin 40. ayetinde Hz. İbrahim, Yüce Allah'tan kendisinin ve soyundan gelenlerin namazı devamlı kılan kimselerden olmasını istemektedir. İslam dininde önemli bir ibadet olan namaz, müminlerin Allah'ın (cc) rahmetine erişmelerine vesile olur. Hz. İbrahim'in duasında soyundan gelecekleri anması, onun soyundan gelen kimselerin ibadet şuuruyla hareket etmelerini umduğunu göstermektedir. Bu ayet, Hz. İbrahim'in gelecek nesiller ve ailesi için endişelenen, sorumluluk sahibi bir kimse olduğunu ortaya koymaktadır. Bu dua ayrıca, nesillerin korunmasının onlara dinî değerlerin kazandırılmasıyla sağlanabileceğini gösteren bir örnektir.

İbrahim suresinin 41. ayetinde ise Hz. İbrahim; Allah'tan (cc) hesap gününde kendisini, anne-babasını ve tüm müminleri bağışlamasını istemektedir. Duasında ailesiyle tüm müminleri anması, Hz. İbrahim'in başkalarına olan sevgi ve merhametini gösterir.[25]

Bu ayet, ayrıca bir müminin dualarını sadece kendisiyle sınırlamaması gerektiğine güzel bir örnektir. Ailemiz, yakınlarımız ve müminler için dua etmek onlara olan sevgimizi göstermenin yollarından biridir. Aynı zamanda bu ayet, kıyamet gününde müminlerin karşılaşabilecekleri zorlukların üstesinden Allah'ın (cc) rahmetine ve bağışlamasına sığınarak kurtulabileceklerine işaret etmektedir. Bu sebeple Allah'ın (cc) lütuf ve rahmetine ulaşabilmek için dua ederek günahlardan bağışlanmayı dilemek önem taşımaktadır.

Etkinlik-5

30 dk.

Adı	*Konuşan Halkalar*
Amaç	*İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan duaları anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmen rehberliğinde altı kişilik gruplar oluşturarak birer grup sözcüsü seçiniz.*
2. *Grup üyeleri olarak birbirinizi görecek şekilde oturunuz.*
3. *Aşağıda verilen ayet meallerini okuyunuz.*

   "Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle. Rabbimiz! Hesap görülecek günde beni, ana babamı ve inananları bağışla." (İbrahim suresi 40-41. ayetler)
4. *Verilen ayetlerden hareketle aşağıdaki sorularla ilgili tüm grubunuzdaki arkadaşlarınızın görüşlerini alınız.*
   a) Ayetlerdeki dualar kim tarafından, hangi amaçla ve hangi bağlamda edilmiştir?
   b) Bu ayetlerde yer alan konular nelerdir? Bu konuları nasıl sınıflandırabilirsiniz?
   c) Verilen ayetlerin içeriğinden hareketle hangi çıkarımlarda bulunulabilir?
5. *İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinden hareketle kendiniz, yakınlarınız, sevdikleriniz, ülkeniz ve bütün inananlar için bir dua metni oluşturunuz.*
6. *Ayetle ilgili sorulan sorulara verdiğiniz cevapları ve oluşturduğunuz dua metinlerini sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.*
7. *Sınıf arkadaşlarınızın paylaştığı cevaplar ve dua metinleriyle ilgili düşüncelerinizi paylaşınız.*

Değerlendirme: *Başkaları için dua etmenin toplumsal huzur ve barışa katkıları nelerdir? Kısaca yazınız.*

.....

.....

Kontrol Noktası-4

"Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle. Rabbimiz! Hesap görülecek günde beni, ana babamı ve inananları bağışla."

(İbrahim suresi 40-41. ayetler)

Bu ayetlere göre aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabileceğini kutucuklara işaretleyiniz.

- ☐ I. Hz. İbrahim dua ederek Allah'ın (cc) rahmetini ve lütfunu istemiştir.
- ☐ II. Hz. İbrahim, duasında Allah'a (cc) olan bağlılığını ve güvenini ifade etmiştir.
- ☐ III. Dualarda aileye, yakınlara ve tüm müminlere yer verilmelidir.
- ☐ IV. Hata ve günahların bağışlanması için dua etmek yeterlidir.
- ☐ V. Gelecek nesiller için edilen dualar, onların doğru yolu bulması ümidini taşır.
- ☐ VI. Dualar, ihtiyaçların ve pişmanlığın ifade edilmesiyle sınırlandırılmalıdır.

30 dk.

PERFORMANS GÖREVİ				
Amaç	**Görev/Rol**	**Ürün**	**Değerlendirme Ölçütleri**	**Beceriler**
• Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını ayırt edebilme • İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan duaların içeriği ile ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme	• Bu çalışmadaki göreviniz iman, ibadet ve ahlak bütünlüğünü; ilah ve ihlas kavramlarını kendi cümlelerinizle ifade etmektir. Kur'an mealinden bulduğunuz Hz. İbrahim'in duasının konusunu belirleyerek bu duanın ilah ve ihlas kavramlarıyla ilişkisine dair çıkarım yapmaktır.	• Yalnızca Allah'ı (cc) ilah edinmeyi, amellerde gösterişten uzak durmayı ve bu amelleri yaparken samimi olmayı anlatan yazılı veya görsel bir sunum hazırlayınız.	Ortaya koyduğunuz ürün aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir: • Araştırma süreci (En az iki farklı güvenilir kaynaktan araştırma yapılıp veri toplanmalı.) • Doğruluk (Sunumda verilen bilgiler geçerli ve güvenilir olmalı.) • İlişki kurma (Konular arasında bağlantı kurulmalı.) • Sunma (Seviyeye uygun, açık, anlaşılır ve akıcı bir dil kullanılmalı.)	• Dinî Kavramları Ayırt Etme • Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma

Yönerge: Bu performans görevini hazırlarken aşağıdaki açıklamalara dikkat ediniz.

- Bir çalışma planı hazırlayınız.
- Çalışmanızda kitap, dergi, makale, ansiklopedi, genel ağ gibi kaynaklardan yararlanabilirsiniz.
- Çalışmanızda faydalandığınız kaynakların isimlerine yer vermelisiniz.
- Konuyu ele alırken sınırları iyi belirlemeli, konu dışına çıkmamalısınız.
- Konuyu araştırma, inceleme ve yorumlama yoluyla ele almalısınız.
- Çalışmada görsel kullanabilirsiniz.
- Sunum içeriğini oluştururken günlük hayattan örneklere yer verebilirsiniz.

Değerlendirme: Bu çalışma, aşağıdaki karekodlarda verilen dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilecektir.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Öz Değerlendirme Formu

Farklı Kaydet

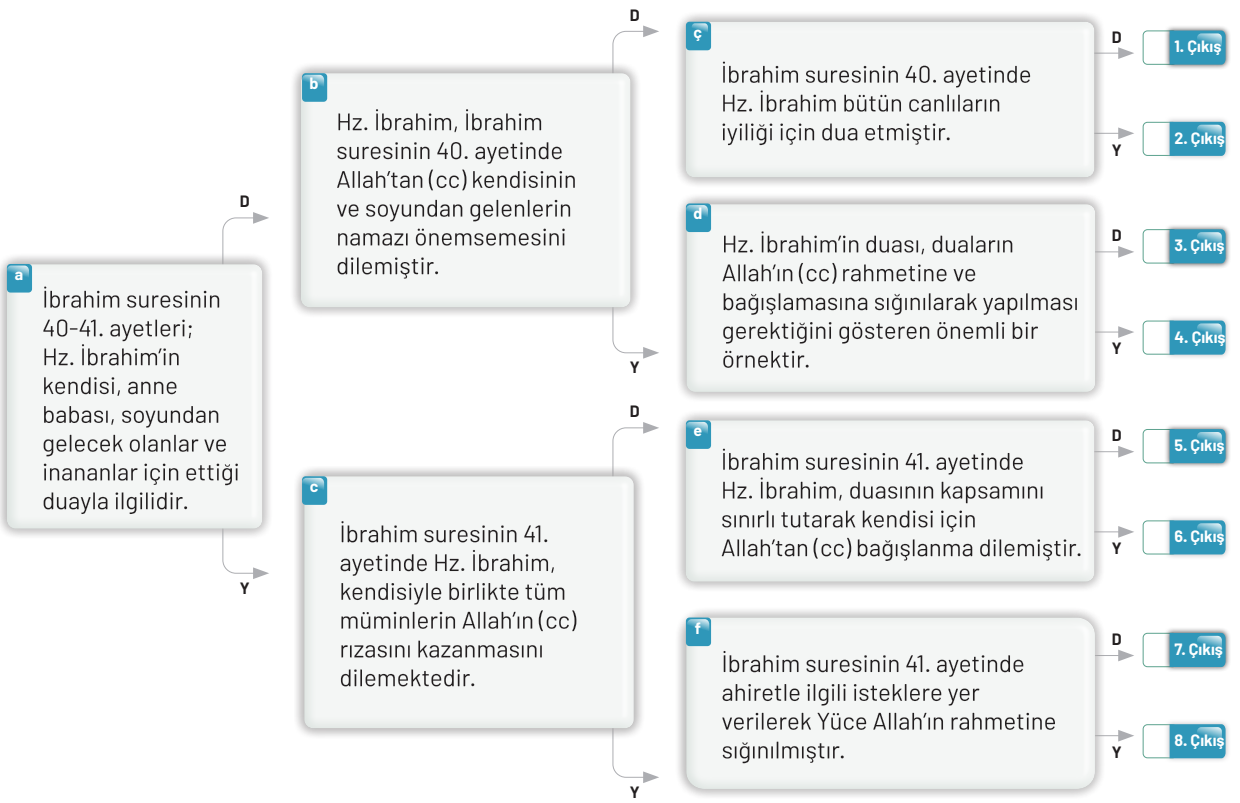
Bu temada öğrendiğiniz bilgileri aşağıdaki alana hatırlayabileceğiniz şekilde not alabilirsiniz.

1. Tema Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte farklı soru çeşitlerinden toplam 20 soru verilmiştir.
Konuyla ilgili ek sorulara testin sonunda verilen karekoddan ulaşabilirsiniz.

A) Aşağıda verilen cümlelerin doğruluğunu (D) ya da yanlışlığını (Y) belirleyerek yönlendirici okları takip ediniz ve soruyu cevaplayınız.

1. "Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle." (İbrahim suresi 40. ayet)
"Rabbimiz! Hesap görülecek günde beni, ana babamı ve inananları bağışla." (İbrahim suresi 41. ayet)
Bu ayetlerden hareketle ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

B) Aşağıdaki soruları tablo üzerinde cevaplayınız.

2. Aşağıdaki tabloda ilk sütunda verilen kavramları ilişkili olduğu kelimelerle eşleştiriniz. Eşleştirme yaparken " √ " kullanınız.

Kavramlar	Kavramların İlişkili Olduğu Kelimeler				
	Bağlılık	İstek	Kelimeitevhit	Samimiyet	Allah (cc)
Dua					
İhlas					
İlah					

3. Aşağıdaki tabloda I numaralı sütuna "ihlas" kavramıyla ilgili aklınıza gelen kelimeler, II numaralı sütuna bu kelimelerle ilgili cümleler yazınız.

	I	II
İhlas		
İhlas		
İhlas		
İhlas		
İhlas		

C) Aşağıdaki kutucuklarda "Kur'an-ı Kerim okumanın kültürümüzdeki yeri" ile ilgili bazı kavramlar verilmiştir. Soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

a asker uğurlaması	**b** aşrışerif	**c** cenaze merasimi
ç düğün	**d** hatim	**e** hatimle teravih namazı
f kandil geceleri	**g** kıraat	**ğ** mukabele

4. Hangileri Kur'an-ı Kerim'in okunma biçimleridir?

.....

5. Hangileri kültürümüzde Kur'an-ı Kerim'in okunduğu durumlardır?

.....

6. Hangileri özellikle ramazan ayı ile ilişkilidir?

.....

7. Hangisi namazda Kur'an okumayı ifade eder?

.....

Ç) Aşağıdaki soruların cevaplarını altlarında bırakılan boşluklara yazınız.

8. "Nefsinin arzusunu ilah edinen, Allah'ın; (hâlini) bildiği için saptırdığı ve kulağını ve kalbini mühürlediği, gözüne de perde çektiği kimseyi gördün mü? Şimdi onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Hâlâ düşünüp ibret almayacak mısınız?" (Casiye suresi 23. ayet)

Bu ayetten hareketle ilah kavramını yorumlayınız.

.....

.....

9. Kur'an-ı Kerim okumanın önemiyle ilgili bilgi toplamak için hangi kaynaklara müracaat edilmelidir?

.....

.....

10. "Kim hiçbir ortağı olmayan, tek olan Allah'a ihlasla ibadet ederek, namazı dosdoğru kılarak, zekâtı vererek dünyadan ayrılırsa Allah kendisinden razı olduğu hâlde ölmüş olur." (İbni Mace, "Sünnet", 9)

Bu hadisişeriften hareketle ihlas kavramını açıklayınız.

.....

.....

11. "Temim Dari (ra) anlatıyor: Hz. Peygamber 'Din samimiyettir.' buyurdu. Biz 'Kime karşı?' deyince o, 'Allah'a (cc), O'nun kitabına, resulüne, Müslümanların idarecilerine ve bütün Müslümanlara.' buyurdu." (Müslim, "İman", 95)

Bu hadisişeriften hareketle Allah'a (cc) samimiyetle yaklaşmayı ifade eden kavramı yazınız.

.....

12-15. soruları aşağıdaki ayetlere göre cevaplayınız.

"Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle. Rabbimiz! Hesap görülecek günde beni, ana babamı ve inananları bağışla." (İbrahim suresi 40-41. ayetler)

12. Bu dua kim tarafından edilmiştir?

.....

13. Bu dua hangi konularla ilgilidir?

.....

14. Bu duada ifade edilen duygular hangi kavramlarla ilişkilendirilebilir?

.....

15. Bu duada hangi isteklere yer verilmiştir?

.....

16 ve 17. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Dil, edebiyat, sanat, mimari gibi kültürün birçok unsurunda Kur'an-ı Kerim'in ve hadislerin etkisi vardır. Bu etkiler; bazen çocuklara verilen isimlerde, bazen atasözleri ve deyimlerde, bazen de duvarları süsleyen tablolarda görülür. Toplumsal hayatın birçok alanında Kur'an-ı Kerim okuma konusunda titizlik gösterilir. Çocukların doğumunda, asker uğurlamasında, nikâh ve cenaze törenlerinde Kur'an-ı Kerim okunur. Müslüman toplumlarda aile ve evlilik kurumuna büyük önem verilir. Düğün ve nikâh törenlerinde yeni bir yuvanın temeli atılır, kurulan bu yuvanın huzur ve mutluluğu için Kur'an okunarak dua edilir. Çünkü Kur'an-ı Kerim; insanlara öğüt, şifa ve rahmet olarak gönderilmiştir. Ebedî hayata uğurlanan yakınlarımız için yapılabilecek en güzel işlerden biri Kur'an okumaktır. Kur'an okumak, vefat eden kimselerin geride kalan yakınları için de huzur ve teselli kaynağıdır. Kur'an-ı Kerim, insanlara sevdiklerinin ölümü karşısında sabırlı olmayı öğretir. Müslümanlar, kaybettikleri yakınları için dua ederek Allah'tan (cc) onların bağışlanmalarını dilemiş olurlar.

16. Bu metinden hareketle Kur'an-ı Kerim'in kültürümüzde hangi alanlarda etkisinin olduğunu yazınız.

.....

17. Bu metinden hareketle Kur'an-ı Kerim okumanın kültürümüzdeki yerini özetleyiniz.

.....

.....

.....

D) Aşağıdaki soruların doğru cevabını işaretleyiniz.

18. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili araştırma yapan bir öğrenci

I. Konu ile ilgili bilgileri bulmak
II. Bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek
III. Bilgiye ulaşmak için araç belirlemek
IV. Ulaşılan bilgileri kaydetmek

işlem basamaklarından hangilerini sırasıyla yerine getirmelidir?

A) I, II, IV ve III B) I, III, IV ve II C) II, I, III ve IV

D) II, III, I ve IV E) III, I, II ve IV

19. Aşağıda "Kur'an-ı Kerim Okumanın Kültürümüzdeki Yeri" başlıklı bir şemaya yer verilmiştir.

Kur'an-ı Kerim Okumanın Kültürümüzdeki Yeri

1. Kur'an okumak ve çocuklarının erken yaşlarda Kur'an eğitimi almasını sağlamak, birçok ailenin en temel hedefleri arasında yer alır.
2. Halkımız, vefat eden kimselerin ve şehitlerin ardından hatim indirmeye rağbet gösterir.
3. Nikâh ve düğün törenlerinde kurulacak yuvanın huzur ve mutluluğu için Kur'an okunarak dua edilir.
4.

Bu şemada boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

A) Kur'an-ı Kerim'de ve Hz. Peygamber'in hadislerinde Kur'an okuyan kişinin sevap kazanacağı açıklanır.

B) İlmihâl kitaplarında her Müslüman'ın namaz kılabilmek için Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenmesi gerektiği belirtilmiştir.

C) Okunan Kur'an'ı edeple dinlemek ve ona saygı göstermek yaygın bir davranıştır.

D) Müslümanlar, İslam'ın ilk dönemlerinde Kur'an-ı Kerim okuma konusunda titizlik göstermişlerdir.

E) Kur'an-ı Kerim'de insanların Allah (cc) dışında taptıkları varlıkların aciz oldukları ifade edilir.

20. Aşağıdaki tabloda ihlas ve riya kavramlarıyla ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

	Açıklamalar	**İhlas**	**Riya**
I.	Kardeşim camideyken etrafındaki insanlar "Ne kadar çok ibadet ediyor." desinler düşüncesiyle nafile namaz kıldı.		
II.	Dilek, harçlıklarından biriktirdiği bir miktar parayı kimseye söylemeden ihtiyaç sahibi bir kimseye verdi.		
III.	Arkadaşım, sosyal medyada daha çok beğeni almak amacıyla sokak hayvanları için yaptığı iyiliklerin görsellerini paylaştı.		
IV.	Nermin, gece herkesin uyuduğu sırada nafile namaz kıldı.		

Tablodaki açıklamalar ve kavramlar ilişkilendirildiğinde doğru işaretleme aşağıdakilerden hangisidir?

A)

	İhlas	Riya
I.	√	
II.		√
III.		√
IV.		√

B)

	İhlas	Riya
I.	√	
II.	√	
III.		√
IV.	√	

C)

	İhlas	Riya
I.	√	
II.	√	
III.		√
IV.		√

D)

	İhlas	Riya
I.		√
II.	√	
III.		√
IV.	√	

E)

	İhlas	Riya
I.		√
II.		√
III.	√	
IV.	√	

Tema ile ilgili daha fazla soruya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

1. TEMA SONNOTLARI

[1] bk. Hicr suresi 9. ayet.

[2] bk. Neml suresi 92. ayet, Araf suresi 204. ayet.

[3] bk. Fatır suresi 29. ayet.

[4] Tirmizi, "Fezaiü'l-Kur'an", 16.

[5] Ebu Davud, "Zikir", 38.

[6] Karaman vd., *İlmihal I İman ve İbadetler*, I/241.

[7] Paçacı, *Kur'an'a Giriş*, 136-137.

[8] Buhari, "Tevhit", 57.

[9] İbni Mace, "İkametü's-Salat", 178.

[10] bk. Aydemir, "Fezailü'l-Kur'an", 12/532-534.

[11] bk. Çollak, "Hafızlık Geleneği Üzerine", 16.

[12] bk. Şener, "Kur'an", 26 /409-412.

[13] T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, "Kültür" (Erişim 29 Nisan 2024).

[14] Buhari, "Savm", 7.

[15] Baltacı, *İslâm Medeniyeti Tarihi*, 438.

[16] Çollak, "Hafızlık Geleneği Üzerine", 17.

[17] bk. Bakara suresi 163. ayet, Taha suresi 14. ayet, Enam suresi 19. ayet, Kehf suresi 15. ayet, Furkan suresi 43. ayet.

[18] bk. Bakara suresi 163. ayet.

[19] Nahl suresi 20-22. ayetler.

[20] Zümer suresi 3. ayet.

[21] Özafşar vd., *Hadislerle İslam*, 3/139.

[22] Hicr suresi 39-40. ayetler.

[23] Müslim, "Birr", 34.

[24] bk. İbrahim suresi 35-39. ayetler, Hud suresi 71-73. ayetler.

[25] bk. Hud suresi 75. ayet.

2. TEMA

KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ

2.1. Harfler ve Özellikleri
2.2. Harflerin Okunuşu
2.3. Okunuşla İlgili Özel Durumlar
2.4. Med (uzatma) Çeşitleri

▶ **Bu temada sizlerden**

- Harfleri,
- Harflerin okunuşlarını,
- Okunuşla ilgili özel durumları,
- Med (uzatma) çeşitlerini telaffuz etmeyi

öğrenmeniz beklenmektedir.

Tema karekodu

Temanın sunusuna bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Anahtar Kavramlar

- hareke
- kamerî harf
- med
- tecvit
- hurufımukattaa
- mahreç
- şemsî harf

Başlarken

ث	م	س	ع	ن	ح	ش
ذ	ى	ت	ز	ظ	ق	ا
و	خ	ط	ر	ك	ض	ه
ب	ف	د	غ	ج	ل	ص

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

اَللّٰهُ اَكْبَرُ

1. Yukarıdaki harf ve ifadeleri okuyunuz.
2. Okuyabildiğiniz harf ve ifadeleri içeren görsellerin altındaki kutucukları işaretleyiniz.
3. Tema konuları ile ilgili ön bilgilerinizi tespit etmek için aşağıda verilen öz değerlendirme formunu doldurunuz.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, "Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Kuralları: Kur'an Okumaya Giriş" teması ile ilgili ön bilgilerinizi tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır. Verilen ölçütleri gerçekleştirme durumunuza göre kutucukları işaretleyiniz.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Kur'an alfabesindeki harflerin isimlerini biliyorum.			
2.	Kur'an alfabesindeki harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ediyorum.			
3.	Harflerin başta, ortada ve sonda yazılışlarını tanıyorum.			
4.	Harflerin okunmasını sağlayan işaretleri (hareke, cezim ve şedde) tanıyorum.			
5.	Harfleri harekelerle birlikte okuyabiliyorum.			
6.	Harflerin okunuşuyla ilgili özel durumları (elif lâm takısı, hurufımukattaa, zamir ve okunuşu, med ve kasır ibarelerini) biliyorum.			
7.	Med harflerini tanıyorum ve işlevlerini biliyorum.			
8.	Med çeşitlerini (medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl) biliyorum.			

2.1. HARFLER VE ÖZELLİKLERİ

2.1.1. Harflerin İsimleri

Kur'an-ı Kerim'in dili Arapça, alfabesi ise Arap alfabesidir. Kur'an alfabesi 28 harften oluşur. Alfabedeki her harfin özel bir şekli ve ismi vardır. Kur'an alfabesindeki harfler şunlardır:

ا ب ت ث ج ح خ

د ذ ر ز س ش ص

ض ط ظ ع غ ف ق

ك ل م ن و ه ى

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri ve bu harflerin isimlerini tanıtan videoya aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

https://kuran.diyanet.gov.tr/elifba/#/elifba/harfler/isimleri

Yukarıdaki genel ağ adresinden harflerin isimlerini öğretmeninizin rehberliğinde tekrar ediniz.

Not Edelim

Kur'an-ı Kerim'de yer alan لا (lâmelif), ayrı bir harf değildir. ل (lâm) ve ا (elif) harflerinin bir araya gelmesiyle oluşmuştur.

Etkinlik-1

20 dk.

Adı	*Dinle-Tekrarla*
Amaç	*Harfleri telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizden harflerin okunuşlarını dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında öğretmeninizin dil, dudak ve ağız hareketlerini gözlemleyiniz.*
3. *Öğretmeninizin harflerin telaffuzu ile ilgili yaptığı açıklamaları not ediniz.*
4. *Öğretmeniniz rehberliğinde harfleri tekrar edip arkadaşlarınızla birlikte koro hâlinde okuyunuz.*
5. *Telaffuzunuz ile ilgili öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
6. *Okuyuşunuzu öğretmeninizin okuyuşu ile karşılaştırarak aradaki farkları bulunuz.*
7. *Harfleri doğru telaffuz edene kadar tekrar çalışmalarını sürdürünüz.*

Değerlendirme: *Okuyuşunuzu değerlendiriniz, hangi harfleri doğru çıkardığınızı ve hangilerinde zorlandığınızı belirleyerek aşağıdaki boş bırakılan alana yazınız.*

.....

.....

2.1.2. Harflerin Mahreçleri

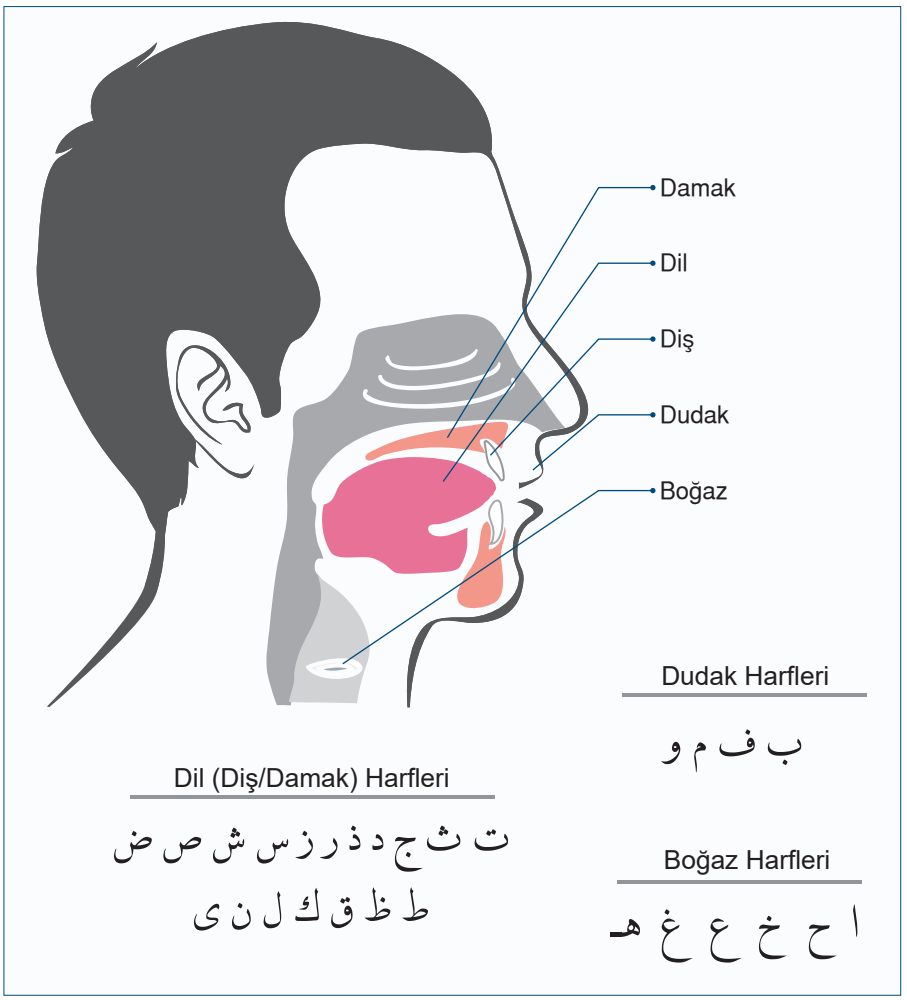
Kur'an alfabesindeki her harfin farklı nitelikleri ve seslendirilişi vardır. Arapçadaki bazı harflerin Türkçede karşılığı yoktur. Peltek seslendirilen ث ve ذ ile boğazdan çıkan خ buna örnektir. Türkçede kullanılan ç, j, o, ö, p harflerinin karşılığı da Arapçada yoktur.

Mahreç
Harflerin çıktığı ve başka harflerden ayrıldığı yere denir.

(bk. Karaçam, *Kur'ân-ı Kerîm'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri,* 190)

Kur'an alfabesindeki harfler boğaz bölgesinden dudaklara kadar uzanan ses sisteminde **mahreç** denilen ses bölgelerinden doğar.[1] Akciğerlerden gelen hava, ses sistemindeki belirli kısımlara temas ederek çıktığı zaman harfin mahreci belirginleşir. Kur'an harflerinin çıkış yerleri, üç temel bölgeden oluşur. Bunlar; boğaz, dil (diş/damak) ve dudaktır.

Harflerin mahreç yerlerinin anlatıldığı videoya yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Bilgi Görseli 2.1: *Harflerin çıkış yerleri (Temsilî)*

Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumak harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etmeye bağlıdır. Kur'an okumayı öğrenme, bir hocanın rehberliğinde düzenli olarak yapılacak çalışmalarla gerçekleşir. Bu rehberlik süreci yalnızca kuralları teorik olarak bilmekle sınırlı değildir. Asıl olan, öğrencinin okuyuşunun bire bir dinlenmesi ve doğru telaffuzunun uygulamalı olarak pekiştirilmesidir. Kur'an eğitiminin inceliklerini bilen, harflerin mahreçlerine vâkıf olan kişiye fem-i muhsin (Kur'an tilavetini en mükemmel şekilde icra eden) denir.[2]

Harf	Mahreç (Çıkış Yeri)	Türkçedeki Karşılığı
ا	Boğaz sonu	"E" sesi gibidir.
ب	Dudağın alt ve üstü	"B" sesi gibidir.
ت	Dil ucu ile üst ön diş dipleri	"T" sesi gibidir.
ث	Dil ucu ile ön diş uçları	Peltek bir harftir. Türkçe karşılığı yoktur.
ج	Dil ortası ve üst damak ortası	Türkçedeki "C" harfinin yumuşatılmış şekli gibidir.
ح	Boğaz ortası	Türkçe karşılığı yoktur.
خ	Boğazın ağza en yakın kısmı	Hırıltılı bir harftir. Türkçe karşılığı yoktur.
د	Dil ucu ile üst, ön diş dipleri	"D" sesi gibidir.
ذ	Dil ucu ile üst, ön diş uçları	Peltek bir harftir. Türkçe karşılığı yoktur.
ر	Dil ucu ile ön dişlerin üstündeki damak	"R" sesi gibidir.
ز	Dil ucu ile alt, ön dişlerin iç yüzeyi	"Z" sesi gibidir.
س	Dil ucu ile alt, ön dişlerin iç yüzeyi	"S" sesi gibidir.
ش	Dil ortası ve üst damak ortası	"Ş" harfi gibidir.
ص	Dil ucu ile alt, ön dişlerin iç yüzeyi	Kalın "S" sesi gibidir (Sa).
ض	Dil kenarı ile üst azı dişler	Türkçe karşılığı yoktur.
ط	Dil ucu ile üst, ön diş dipleri	Kalın "T" sesi gibidir (Ta).
ظ	Dil ucu ile üst, ön diş uçları	Peltek bir harftir. Türkçe karşılığı yoktur.
ع	Boğaz ortası	Türkçe karşılığı yoktur.
غ	Boğazın ağza en yakın kısmı	Kalın "Ğ" sesi gibidir (Ğa).
ف	Üst, ön diş uçlarıyla alt dudağın içi	"F" sesi gibidir.
ق	Dil kökü ve üst damak	Türkçe karşılığı yoktur.
ك	Dil kökü ve küçük dil önü	"K" sesi gibidir.
ل	Dilin iki kenarı ve ucu ile üst damak	"L" sesi gibidir.
م	Dudağın alt ve üstünden	"M" sesi gibidir.
ن	Dil ucu ile iki üst, ön diş etleri	"N" sesi gibidir.
و	Dudağın alt ve üstünden	Dudaklar ileri uzatılarak çıkarılan "V" sesi gibidir.
هـ	Boğaz sonu	"H" sesi gibidir.
ى	Dil ortası ve üst damak ortası	"Y" sesi gibidir.

Etkinlik-2

20 dk.

Adı	*Telaffuz Edelim-Listeleyelim*
Amaç	*Harfleri telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

ب ت ج ح خ ذ ص ض ظ ع ق ك م و ه

1. *Yukarıdaki harfleri inceleyiniz.*
2. *Harfleri tek tek telaffuz ediniz.*
3. *Harfleri mahreç bölgelerine göre aşağıdaki kutulara yazarak listeleyiniz.*

Dil (Diş-Damak) Bölgesi	***Boğaz Bölgesi***	***Dudak Bölgesi***

Değerlendirme: *Harflerin mahreç bölgelerine uygun telaffuz edilmesinin Kur'an-ı Kerim okuyuşunuza etkileri nelerdir? Yazınız.*

.....

.....

2.1.3. Kalın ve İnce Sesli Harfler

Kur'an harfleri, kalın ve ince sesli olmak üzere temelde iki gruba ayrılır:

1. Kalın sesli harfler : خ ص ض ط ظ غ ق

2. İnce sesli harfler : ا ب ت ث ج ح د ذ ر ز س ش ع ف ك ل م ن و ه ى

Not Edelim

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki üç harf peltektir. Bu harfler şunlardır: ظ، ذ، ث. Peltek harflerin iki tanesi ince (ذ، ث), bir tanesi kalın (ظ) seslidir.

- ل harfi ince seslidir. Ancak lafzatullahtaki لَ اَللّٰهُ (lâm) harfi, kendinden önceki harfin harekesi üstün veya ötre ise kalın okunur.
- ر harfi ince seslidir. Ancak bu harfin kendine özgü okunuş kuralları vardır. Harekesi üstün veya ötre olduğunda kalın, harekesi esre olduğunda ise ince okunur.
- Kalın harfler خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ şeklinde biçimlendirilmiştir.[3]

Etkinlik-3

30 dk.

Adı	*Öğren-Uygula*
Amaç	*Harfleri özelliklerine uygun telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Tahtaya veya ekrana yansıtılan harflerin özelliklerine uygun okunuşlarını öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Boğaz, dil ve dudak kullanımına ilişkin öğretmeninizin yaptığı açıklamalara dikkat ediniz.*
3. *Dinleme esnasında harflerin telaffuz özelliklerini belirleyiniz.*
4. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde size gösterilen kelimeleri belirlediğiniz özelliklere göre telaffuz etmeye çalışınız.*
5. *Telaffuzunuz ile ilgili öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
6. *Doğru bir şekilde telaffuz edene kadar uygulamaya devam ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarını bireysel ve koro hâlinde sürdürünüz.*

Değerlendirme: *Harflerin mahreçlerini doğru telaffuz etmek neden önemlidir? Yazınız.*

.....

.....

2.1.4. Harflerin Yazılışları

Kur'an harfleri genellikle önceki ve sonraki harfle bitişik yazılır. Harflerin yazılış biçimleri, kelime içindeki konumuna göre değişir. Bir harf, kelime içinde dört farklı şekilde yer alabilir. Aşağıdaki tabloda " ب " harfinin kelimedeki konumuna göre yazılış şekilleri gösterilmiştir.

Not Edelim

ا د ذ ر ز و *harfleri kelime içinde yazılırken kendinden sonraki harfle bitişmez. Bu harflerin ortada ve sondaki yazılışları aynıdır.*

Harfin Konumu	Harfin Yazılış Şekli	Harf
ب Tek Başına	Hiçbir harfle bitişmemiş yalın hâli.	ب
بَصَرَ Başta	Kendinden sonraki harfe birleştirilir.	بـ
حَبَطَ Ortada	Kendinden önceki ve sonraki harfle birleştirilir.	ـبـ
حَسِبَ Sonda	Kendinden önceki harfe birleştirilir, kelime bittiği için özgün hâline döner.	ـب

Harflerin yazılışlarıyla ilgili videoya aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Harflerin Yazılışı			
Harfler (Tek Başına)	Başta	Ortada	Sonda
ا	ا	ـا	ـا
ب	بـ	ـبـ	ـب
ت	تـ	ـتـ	ـت
ث	ثـ	ـثـ	ـث
ج	جـ	ـجـ	ـج
ح	حـ	ـحـ	ـح
خ	خـ	ـخـ	ـخ
د	د	ـد	ـد
ذ	ذ	ـذ	ـذ
ر	ر	ـر	ـر
ز	ز	ـز	ـز
س	سـ	ـسـ	ـس
ش	شـ	ـشـ	ـش

Harfler (Tek Başına)	Başta	Ortada	Sonda
ص	صـ	ـصـ	ـص
ض	ضـ	ـضـ	ـض
ط	طـ	ـطـ	ـط
ظ	ظـ	ـظـ	ـظ
ع	عـ	ـعـ	ـع
غ	غـ	ـغـ	ـغ
ف	فـ	ـفـ	ـف
ق	قـ	ـقـ	ـق
ك	كـ	ـكـ	ـك
ل	لـ	ـلـ	ـل
م	مـ	ـمـ	ـم
ن	نـ	ـنـ	ـن
و	و	ـو	ـو
ه	هـ	ـهـ	ـه ـهـ
ى	يـ	ـيـ	ـى

Etkinlik-4

15 dk.

Adı	*Yazalım*
Amaç	*Kur'an alfabesindeki harfleri tanıyabilme ve yazabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Aşağıdaki tabloda bitişmemiş şekilde verilen harfleri inceleyiniz.*
2. *Harfleri, bitişme kurallarını dikkate alarak altlarındaki kutucuklara önceki ve sonraki harflerle birleştirerek örnekteki gibi yazınız.*

ب ت ك	ب ل ط	ظ ق ى	ق ل خ
			خلق
ب د ا	ق ز ر	س ر د	ن ز و
ج ل ث	ل ز ن	ب ه ذ	ر م ا
ل ع ف	ن ص ر	د ج س	م ت خ
ح ت ف	ر ض ح	ب ر ش	م ل ع
ع ر ز	ن س ح	د ه ج	ب ض غ
ن ظ ر	ر ك ش	س ل ج	د س ف

Değerlendirme: *Harflerin bitiştirilmesi sırasında nelere dikkat ettiniz? Gerekçesi ile yazınız.*

.....

.....

Etkinlik-5

15 dk.

Adı	*Yazalım*
Amaç	*Kur'an alfabesindeki harfleri tanıyabilme ve yazabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Aşağıdaki tabloda verilen kelimeleri inceleyiniz.*
2. *Kelime içinde bitişik yazılmış harfleri, altlarında yer alan kutucuklara birbirinden ayrılmış şekliyle örnekteki gibi yazınız.*
3. *Yazdığınız harfleri telaffuz ediniz.*

تبع	حكم	ضرب	ثبت
			ث ب ت
غفر	سهل	ظلم	بعث
شغل	ملك	فهم	صبر
حمد	سلم	حسب	جمع
درك	جمل	جدل	خرج
عبد	عظم	مجد	اكل
فكر	امل	قدر	سبح

Değerlendirme: *Harfleri yazarken ve seslendirirken nelere dikkat ettiniz? Yazınız.*

.....

.....

Kontrol Noktası-1

Aşağıdaki kutucuklarda "Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfler" karışık olarak verilmiştir. Size yöneltilen soruları cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

ر	ث	ق	خ
ص	ا	ح	ذ
ل	ش	ى	ت
ب	ن	ط	ف
ه	د	غ	ج
ض	ز	و	س
ع	ك	ظ	م

1. Boğaz bölgesi harfleri hangileridir?

.....

2. İnce sesli harfler hangileridir?

.....

3. Peltek harfler hangileridir?

.....

4. Dudak bölgesi harfleri hangileridir?

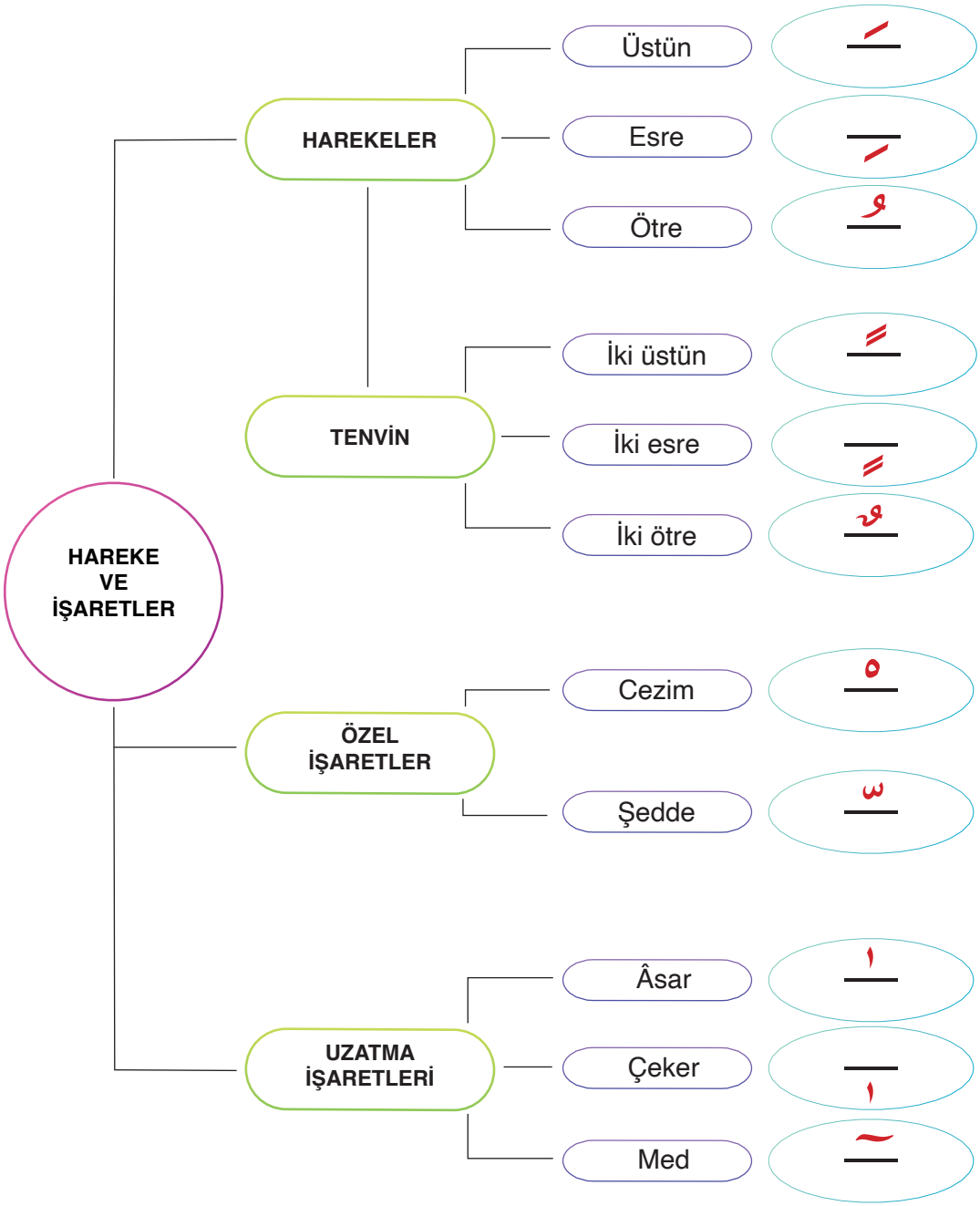
.....

5. Kalın sesli harfler hangileridir?

.....

2.2. HARFLERİN OKUNUŞU

Kur'an harflerinin tamamı sessizdir. Bu harflerin seslendirilmesini sağlayan bazı işaretler vardır. Bunlar harflerin üstünde veya altında bulunur. Bu işaretler; harekeler, cezim, şedde, tenvin, âsar, çeker ve meddir.

Bilgi Görseli 2.2: *Hareke ve özel işaretler*

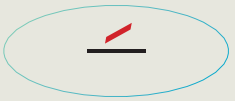
2.2.1. Harekeler: Üstün, Esre, Ötre

Hareke
Kur'an alfabesindeki harfleri seslendiren ve dilimizdeki sesli harflerin yerini tutan işaretlere denir.

(bk. Sarı, Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları, 55)

Kur'an harfleri **hareke** adı verilen işaretler aracılığı ile seslendirilir. Harekeler, Türkçedeki harflerden "a, e, ı, i, u, ü"nün yerini tutar ve harflerin sesli okunmasını sağlar. Bir harfin hareke ile okunma süresi "bir parmağı açacak veya kapatacak kadar geçen zaman" olmalıdır. Kur'an-ı Kerim'in doğru ve güzel okunuşu, harekeli harflerin yerli yerinde telaffuz edilmesine bağlıdır. Hareke yanlış okunursa harf de yanlış okunmuş olur.[4] Üç hareke vardır: üstün, esre ve ötre.

Üstün (Fetha)

Üstün: Harfin üstüne yazılan, sola doğru hafif eğik bir çizgidir. Bu işarete Arapçada "fetha" denir. Üstün; ince harflerin "e", kalın harflerin "a" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin bu harekenin getirildiği س (sin) harfi "se" şeklinde, ص (sad) harfi ise "sa" şeklinde okunur.

Sıra Sizde

Harflerin telaffuzunu öğretmeninizden dinledikten sonra aşağıdaki harfleri üstün harekesiyle telaffuz ediniz.

اَ بَ تَ ثَ جَ حَ خَ دَ ذَ رَ زَ سَ شَ صَ ضَ طَ ظَ عَ غَ فَ قَ كَ لَ مَ نَ وَ هَ يَ

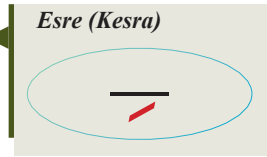
Harflerin "üstün" harekesi ile okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

بَصَرَ	بَعَثَ	اَخَذَ	اَجَلَ	اَثَرَ
جَمَعَ	قَبَضَ	حَضَرَ	ضَرَبَ	بَطَلَ
شَعَرَ	سَفَرَ	سَجَدَ	ذَكَرَ	خَلَصَ
فَصَلَ	صَدَقَ	يَفَعَ	فَحَصَ	صَبَرَ
طَبَقَ	دَرَكَ	حَمَلَ	فَتَحَ	
وَصَلَ	وَعَدَ	قَفَزَ	دَرَجَ	

Esre: Harfin altına yazılan, sola doğru hafif eğik bir çizgidir. Bu işarete Arapçada "kesra" denir. Esre; ince harflerin "i" sesiyle, kalın harflerin "ı-i" arası bir sesle okunmasını sağlar. Örneğin bu harekenin getirildiği س (sin) harfi "si" şeklinde, ص (sad) harfi ise "sı" şeklinde okunur.

Sıra Sizde

Harflerin telaffuzunu öğretmeninizden dinledikten sonra aşağıdaki harfleri esre harekesiyle telaffuz ediniz.

اِ بِ تِ ثِ جِ حِ خِ دِ ذِ رِ زِ سِ شِ صِ ضِ طِ ظِ عِ غِ فِ قِ كِ لِ مِ نِ وِ هِ يِ

Harflerin "esre" harekesi ile okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَثِمَ	اَجِرَ	اَلِمَ	بَخِلَ	ثَمَنِ
جَهِلَ	حَفِدَ	خَبِلَ	رَدِفَ	وَتِرَ
حَرِقَ	بَهِمَ	وَكِلَ	سَلِمَ	رَتِلَ
رَضِيَ	سَجِيَ	نَشِطَ	لَزِمَ	شَبِهَ
سَئِمَ	نَضِجَ	وَزِنَ	رَحِمَ	لَقِيَ
اَسِفَ	صَغِرَ	قَلِقَ	هَلَكِ	بَدِعَ
	شَفِعَ	جَذِلَ	سَمِنَ	شَيِخَ
	يَسِرَ	صَعِقَ	بَشِمَ	سَرِقَ

Ötre (Damme)

Ötre: Harfin üstüne yazılan ve küçük vav harfine benzeyen işarettir. Bu işarete Arapçada "damme" denir. Ötre; ince harflerin "u-ü" arası bir sesle, kalın harflerin "u" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin bu harekenin getirildiği س (sin) harfi "su-sü" arası bir sesle, ص (sad) harfi ise "su" şeklinde okunur.

Sıra Sizde

Harflerin telaffuzunu öğretmeninizden dinledikten sonra aşağıdaki harfleri ötre harekesiyle telaffuz ediniz.

اُ بُ تُ ثُ جُ حُ خُ دُ ذُ رُ زُ سُ شُ صُ ضُ طُ ظُ عُ غُ فُ قُ كُ لُ مُ نُ وُ هُ يُ

Harflerin "ötre" harekesi ile okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

كَثُرَ	تُبِعَ	كَبُرَ	جَبُنَ	اُكِلَ
خُرِجَ	حُكِمَ	حُفِظَ	جُحِدَ	جُدِرَ
ذُرِعَ	نُكِثَ	اَدُبَ	دُفِعَ	سَخُفَ
حَسُنَ	نُزُلُ	زُجِرَ	قَرُبَ	صَرُحَ
حَصُفَ	صُنِعَ	شُغِلَ	شُرِبَ	سُجِدَ
صَغُرَ	عُنُقُ	عَظُمَ	طُبِعَ	ضُرِبَ
مَثُلُ	كُسِرَ	قُبِلَ	فُسِرَ	
هُجِرَ	وُحِشَ	مُنِعَ	نُصِرَ	

2.2.2. Cezim (Sükûn)

Cezim, harflerin harekesiz olarak okunmasını sağlar. Üzerinde bulunduğu harfi kendinden önceki harfin harekesiyle birleştirir. Cezimli harfe "sakin harf" de denir. Harekeli bir harf cezimli bir harfle birleşince Türkçedeki sessiz harfle biten kapalı hece biçimi oluşur. Örneğin üstün harekesi alan hemze ile cezimli lâm birleşince hece اَلْ (el) şeklinde okunur.

Cezim (Sükûn)

Sıra Sizde

Harflerin ...اُبْ اِبْ اَبْ şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri mahreçlerine uygun biçimde ve cezimli olarak telaffuz ediniz.

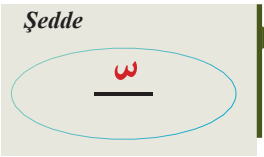
Cezimli harfleri bir önceki harfin harekesini uzatmadan öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz. Harflerin cezimli okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِنْ	مِنْ	بَلْ	هَلْ	كَمْ
قُلْ	كَيْ	نِعْمَ	بَعْدِ	لَوْ
اَكْثَرَ	حُسْنَ	يُجْزَ	فَضْلُ	وِزْرَ
يُصْلِحْ	اَظْلَمُ	فَقَدْ	تُحِطْ	نَفْسُ
اَهْلِ	عِنْدَ	لَقَدْ	اَبْتَرْ	نَاْتِ
ضُرِبَتْ	حَيْثُ	نَعْلَمْ	اُخْرُجْ	اَتَيْتَ
	وَجْهَكَ	نَشْرَحْ	يَغْفِرُ	يَحْسُنُ
	تَحْتِ	زَوْجُكَ	تَقْرَبُ	يَلْهَثْ

2.2.3. Şedde

Şedde, harfin üzerine birleşmiş iki küçük "u" harfine benzer işarettir. Şedde mutlaka bir hareke ile bulunur. Şeddeli harf aslında iki harftir. Bunlardan birincisi cezimli, ikincisi harekelidir. Örneğin اِنَّ şeklinde yazılan kelime اِنْ نَ (inne) diye okunur. Bu durum, Türkçedeki "sıhhat, dikkat, kulluk, bellek, cennet" gibi kelimelerdeki iki sessiz harfin yan yana gelmesine benzer.[5]

Sıra Sizde

Harflerin ...اُبَّ اِبَّ اَبَّ *şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri şedde ile telaffuz ediniz.*

Şedde ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz. Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

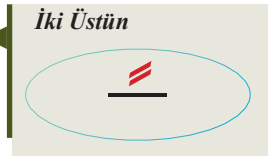
Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

جَلَّ	مَرَّ	مَسَّ	قَصَّ	ظَنَّ
حَجَّ	كَفَّ	رَبُّكَ	فَحَقَّ	دَمَّرَ
سَخَّرَ	كَلَّمَ	طَبَّخَ	رَكَّبَ	يُفَعِّلُ
يُضِلُّ	يُبَشِّرُ	اَشَدُّ	عَطَّلَ	يُعَظِّمُ
يُمَحِّصَ	يَسَّرَ	طَهِّرَ	وُفِّيَتْ	تَجَوَّلَ
	كَثَّرَ	سَتَّرَ	غَيَّرَ	سَعَّرَ
	تَقَبَّلَ	تَعَلَّمَ	تَشَكَّرَ	يُنَزِّلُ

2.2.4. Tenvin

Tenvin, kelimenin sonuna cezimli nun sesi veren iki üstün (ً), iki esre (ٍ) ve iki ötre (ٌ) işaretleridir. Tenvin, kelimenin sonundaki harfin sesine "n" sesi ilave etmektir. "nunlamak" anlamına gelen tenvin Arapçada sadece isimlerin sonunda bulunur.

İki Üstün: Harfin üzerine yazılır. Yuvarlak ة (te) ve ء (hemze) dışındaki harflerde ا (elif) harfi üzerine yazılır. Üstün harekesindeki "e-a" sesi iki üstünle "en-an" sesine dönüşür. İki üstün; ince harflerin "en" sesiyle, kalın harflerin "an" sesiyle okunmasını sağlar.

Sıra Sizde

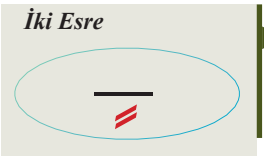
Harflerin ...اً بًا تًا şeklinde tenvinle okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri iki üstün ile telaffuz ediniz.

İki üstün ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz. Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِذًا	كَذِبًا	بَيْتًا	عَبَثًا	عِوَجًا
حَرَجًا	مَرَحًا	شَيْخًا	رَشَدًا	مَسْجِدًا
خَطَئًا	نَهَرًا	صَبْرًا	جُرُزًا	فَوْزًا
عَبَسًا	نَفْسًا	فَرْشًا	بَطْشًا	قَصَصًا
مُخْلِصًا	عَرْضًا	مَرَضًا	فُرُطًا	تَسَلُّطًا
	رَوْعًا	تَبَعًا	بَلِغًا	زُلَفًا
	حُزْنًا	كَرْهًا	عُلُوًّا	سَوِيًّا

İki Esre: Harfin altına yazılır. Esre harekesindeki "i" sesi, iki esre ile "ın-in" sesine dönüşür. İki esre; ince harflerin "in" sesiyle, kalın harflerin "ın-ın" arası bir sesle okunmasını sağlar.

Sıra Sizde

Harflerin ...تٍ بٍ اٍ şeklinde tenvinle okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri iki esre ile telaffuz ediniz.

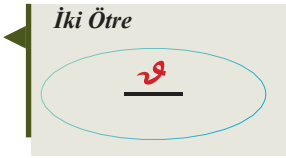
İki esre ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz. Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَمْرٍ	نَبَإٍ	لَهَبٍ	بِقَلْبٍ	بَيْتٍ
ذَرَّةٍ	بِنِعْمَةٍ	بُرُجٍ	لَوْحٍ	بِاَخٍ
عَمَدٍ	يَوْمَئِذٍ	حَمَإٍ	خُسْرٍ	بِمُعْجِزٍ
مُجَهَّزٍ	مُقَدَّسٍ	سُنْدُسٍ	قُرَيْشٍ	نَقْصٍ
بَصَلٍ	بَعْضٍ	مَرَضٍ	فُرُطٍ	خَلَطٍ
	بِغَيْظٍ	تُبَّعٍ	دَفْعٍ	خَوْفٍ
	طَبَقٍ	خَلْقٍ	شَكٍّ	عَمَلٍ

İki Ötre: Harfin üzerine yazılır. Ötre harekesindeki "u-ü" sesi iki ötrede "un-ün" sesine dönüşür. İki ötre; ince harflerin "un-ün" arası bir sesle, kalın harflerin "un" sesiyle okunmasını sağlar.

Sıra Sizde

Harflerin ...اٌ بٌ تٌ şeklinde tenvinle okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri iki ötre ile telaffuz ediniz.

İki ötre ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz. Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Daha fazla örneğin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

جُزْءٌ	لَعِبٌ	مَيِّتٌ	حَرْثٌ	حَجٌّ
مَخْرَجٌ	فَتْحٌ	رَوْحٌ	بَرْزَخٌ	حَمْدٌ
مُجْتَهِدٌ	سَقَرٌ	مُدَّكِرٌ	جُرُزٌ	كَنْزٌ
رِجْسٌ	سُنْدُسٌ	عَرْشٌ	مُنْدَهِشٌ	مُخْلِصٌ
رَجْعٌ	تِسْعٌ	زَيْغٌ	نَزْغٌ	اَلْفٌ
	مُصَدِّقٌ	اِفْكٌ	قَوْلٌ	مَثَلٌ
	مُكْرَمٌ	كَلِمَةٌ	عَفُوٌّ	وَلِيٌّ

Med
Sözlükte "çekmek, uzatmak" gibi anlamlara gelir. Terim olarak ise harekeli bir harfin, kendinden sonra gelen bir med harfi aracılığıyla uzatılmasına denir.

(bk. Sarı, "Med", 28/288)

2.2.5. Med Harfleri: Elif, Vav, Ya

Kendinden önceki harfin uzatılarak okunmasını sağlayan harekesiz (sakin) harflere **med** (uzatma) harfleri denir. Med harfleri üç tanedir: ا (elif), و (vav), ى (ya).

Bu harflerin med harfi işlevi görmesi için iki şart vardır: 1. Bu harfler harekesiz (sakin) olmalıdır. 2. "Elif"'ten önceki harfin harekesi üstün, "vav"'dan önceki harfin harekesi ötre, "ya"'dan önceki harfin harekesi esre olmalıdır.[6] Med harfleri, okuyuşu bir elif miktarı kadar uzatır. Bir elif miktarı ise sesi iki hareke okuyacak zaman kadar uzatmaktır. Başka bir deyişle bir parmak kaldırma veya indirme süresi kadar geçen zamandır.[7]

Elif (ا): Kendinden önceki üstün harekeli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "e-a" arası bir sesle, kalın harfleri "a" sesiyle uzatır. Örneğin صَا (sâ), رَا (râ), بَا (bâ).

Sıra Sizde

Harflerin ... اَ بَا تَا şeklinde uzatılarak okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri med harfi olan elif ile telaffuz ediniz.

Harflerin med harfi olan elif (ا) ile okunuşlarının yer aldığı videoya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Kelimelerin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

يَا	مَا	لَا	اِذَا	كَمَا
قَالَ	كَانَ	زَادَ	اَرَادَ	تَبَارَكَ
مَالِكِ	مِعَادٌ	يَكَادُ	كِتَابٌ	اَيُّهَا
اِيَّاكَ	مَسَاءٌ	عَلَيْنَا	جَاعِلٌ	قِطَارٌ
	غِشَاوَةٌ	سُبْحَانَكَ	ظُلُمَاتٌ	جَنَّاتٍ
	تِجَارَتُهُمْ	فَزَادَهُمْ	اَبْصَارِهِمْ	رَزَقْنَاهُمْ

Vav (و): Kendisinden önceki ötreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar.

İnce harfleri "u-ü" arası bir sesle, kalın harfleri "u" sesiyle uzatır. Örneğin صُو (sû), رُو (rû), بُو (büü).

Sıra Sizde

Harflerin ... اُو بُو تُو şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri med harfi olan vav ile telaffuz ediniz.

Harflerin med harfi olan vav (و) ile okunuşlarının yer aldığı videoya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Kelimelerin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

قُو	ذُو	اَعُوذُ	اَمُوتُ	وَقُودُ
يَحُولُ	يَجُوزُ	يَفُوزُ	نَدُورُ	يَصُومُ
يَقُولُ	يَعُودُ	نَتُوبُ	يَكُونُ	طَهُورٌ
رَسُولٌ	قُلُوبِهِمْ	مَعْدُودَةً	غَفُورٌ	بِسُورَةٍ
مَغْضُوبِ	مُفْلِحُونَ	مُفْسِدُونَ	مُصْلِحُونَ	يَرْجِعُونَ
	يُوقِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	يَشْعُرُونَ	يُنْفِقُونَ
	يُخَادِعُونَ	يُجَاهِدُونَ	يُبَشِّرُونَ	يُسِرُّونَ

Ya (ى): Kendisinden önceki esreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "i" sesiyle, kalın harfleri "ı-i" arası bir sesle uzatır. Örneğin صِى (sî), رِى (rî), بِى (bî).

Sıra Sizde

Harflerin ... بِى تِى اِ şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Uzatan "ya" harfinin harekesiz olduğuna dikkat ediniz. Siz de alfabedeki harfleri med harfi olan "ya" ile telaffuz ediniz.

Harflerin med harfi olan "ya" ile okunuşlarının yer aldığı videoya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Kelimelerin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

فِى	لِى	ذِى	اَبِى	اَخِى
قِيلَ	كِيلَ	بِيعَ	نِيلَ	جِيدَ
بَنِى	دِينِى	اَلَّذِى	عِلْمِى	كِتَابِى
اَلِيمٌ	عَلِيمٌ	اَلَّذِينَ	قَدِيرٌ	سَمِيعٌ
عَالَمِينَ	صَادِقِينَ	فَاسِقِينَ	كَافِرِينَ	ظَالِمِينَ
	يُحْيِى	اِبْلِيسَ	اَبَابِيلَ	حَكِيمٌ
	مُبَشِّرِينَ	مُنْذِرِينَ	خَاشِعِينَ	نَسْتَعِينُ

2.2.6. Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif

Elif harfi Kur'an-ı Kerim'de üç şekilde yazılır:

1. Genellikle ا (elif) şeklinde yazılır: قَالَ، كَانَ

2. Bazen و (vav) şeklinde yazılır: صَلٰوةٌ، زَكٰوةٌ

3. Bazen de ى (ya) şeklinde yazılır: عَلٰى، اِلٰى

Sıra Sizde

Aşağıda Âlâ suresinin 14-19. ayetleri verilmiştir. Ayetlerdeki ا (elif) harfinin yazılış şekillerini bulup ilgili kelimeleri telaffuz ediniz.

قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهٖ فَصَلّٰى ﴿١٥﴾ بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾

وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ وَاَبْقٰى ﴿١٧﴾ اِنَّ هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْاُولٰى ﴿١٨﴾ صُحُفِ اِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى ﴿١٩﴾

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Kelimelerin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِلٰى	عَلٰى	بَلٰى	اَبٰى	سَلْوٰى
اَوْلٰى	اَدْرٰى	مُوسٰى	عِيسٰى	تَقْوٰى
هُدٰى	تَزَكّٰى	يَرْضٰى	تَوَلّٰى	تَصَدّٰى
حَتّٰى	تَعَالٰى	صَلّٰى	فَهَدٰى	اِسْتَوٰى
تَلَقّٰى	اُخْرٰى	يُسْرٰى	بُشْرٰى	اَدْنٰى
	يَغْشٰى	نَجّٰينَا	فَسَوّٰيهُنَّ	مَنٰوةٌ
	زَكٰوةٌ	حَيٰوةٌ	غَدٰوةٌ	نَجٰوةٌ

2.2.7. Uzatma (Âsar-Çeker) İşareti

Kur'an yazısında harfin üstüne konulan uzatma işaretine (ـٰ) âsar, altına konulan uzatma işaretine (ـٖ) çeker denir. Bu işaretler o harfin bir elif miktarı uzatılarak okunmasını sağlar. Âsar işareti bulunan harflerden sonra gizli bir med harfi ا (elif), çeker işareti bulunan harflerden sonra ise gizli bir med harfi ى (ya) vardır.

Sıra Sizde

Aşağıda Rum suresinin 42-43. ayetleri verilmiştir. Ayetlerdeki "âsar-çeker" uzatma işaretlerini bulup ilgili işaretlerin bulunduğu kelimeleri telaffuz ediniz.

قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ؕ
كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَ
يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz. Kelimelerin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

اٰمَنَ	اٰدَمَ	اٰنَسَ	هٰذَا	ذٰلِكَ
اِسْحٰقَ	هٰرُونَ	قُرْاٰنٌ	اِلٰهٌ	اٰيَاتٌ
اٰمَنَّا	رَحْمٰنِ	اٰتَيْنَا	اٰخِرَةٌ	لٰكِنَّ
سَمٰوَاتٌ	اٰذَانِهِمْ	بِاٰيَاتِنَا	اٰلَ فِرْعَوْنَ	اٰلَ عِمْرٰنَ
قَلِيلًا	جَدِيدًا	مَصِيرًا	اَيْدِيكُمْ	تَسْبِيحَهُمْ
	اِسْمٰعِيلَ	فِيهِ	دِينُكُمْ	مُسْتَقِيمَ
	تَجْرِي	يُمِيتُكُمْ	شَيَاطِينِهِمْ	اَرْبَعِينَ

Etkinlik-6

30 dk.

Adı	*Öğren-Uygula*
Amaç	*Harfleri; harekeler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Aşağıdaki tabloda verilen üstün, esre ve ötre harekeli, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri ile ilgili örnek kelimelerin okunuşunu öğretmeninizden dinleyiniz.*

هُمْ	تَارِكٌ	جَمِيعًا	كَثِيرٌ	اَعِزَّةٍ
ضَلَّ	لِسَانِ	تَابَ	اُمَّةً	بِمُعْجِزٍ
تَجْهَرْ	عِنْدِ	حَمِيمٍ	وَالنُّذُرُ	حَقًّا
قَالَ	خَيْرٌ	نَحْنُ	رُسُلَنَا	قَبْلُ
جَنَّاتٍ	بَصَلِ	مُدَّكِرٌ	صَبْرًا	صَدَقَ

2. *Dinleme esnasında harflerin telaffuz özelliklerini belirleyiniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde size gösterilen kelimeleri telaffuz ediniz.*
4. *Öğretmeninizin dönütlerini dikkate alarak bir sonraki telaffuzunuzda uygulayınız.*
5. *Doğru bir şekilde telaffuz edene kadar uygulamaya devam ediniz.*
6. *Tekrar çalışmalarını bireysel ve koro hâlinde sürdürünüz.*

Değerlendirme: *Kelimelerin telaffuzunu neye göre belirlediniz? Açıklayınız.*

.....

.....

.....

Kontrol Noktası-2

Aşağıda verilen Mürselat suresinin 1-17. ayetlerini okuyunuz. Bu ayetlerde yer alan üstün, esre, ötre harekelerini; cezim, şedde, tenvin ve âsar-çeker işaretlerini; vav ve ya şeklinde yazılan elif harfini kurallarına uygun olarak telaffuz ediniz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۙ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ۙ﴿٢﴾ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا ۙ﴿٣﴾
فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ۙ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ۙ﴿٥﴾ عُذْرًا اَوْ نُذْرًا ۙ﴿٦﴾ اِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۟﴿٧﴾ فَاِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ۙ﴿٨﴾ وَاِذَا السَّمَآءُ فُرِجَتْ ۙ﴿٩﴾
وَاِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ۙ﴿١٠﴾ وَاِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ۟﴿١١﴾ لِاَيِّ يَوْمٍ اُجِّلَتْ ۟﴿١٢﴾
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۚ﴿١٣﴾ وَمَآ اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۟﴿١٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلِينَ ۟﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْاٰخِرِينَ ﴿١٧﴾

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form öğrencinin okuduğu Kur'an ayetlerinde yer alan üstün, esre, ötre harekelerini; cezim, şedde, tenvin ve âsar-çeker işaretlerini; vav ve ya şeklinde yazılan elif harfini kurallarına uygun olarak seslendirebilme ile ilgili bilgi ve becerilerini kontrol etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Ayetlerdeki üstün, esre ve ötre harekelerini tanır.		
2.	Ayetlerdeki üstün, esre ve ötre harekelerin bulunduğu harfleri kuralına uygun telaffuz eder.		
3.	Ayetlerdeki cezim ve şedde işaretlerini tanır.		
4.	Ayetlerdeki cezim ve şedde işaretlerinin bulunduğu harfleri kuralına uygun telaffuz eder.		
5.	Ayetlerdeki tenvinleri tanır ve kuralına uygun telaffuz eder.		
6.	Ayetlerdeki âsar-çeker işaretlerini tanır ve kuralına uygun telaffuz eder.		
7.	Ayetlerdeki vav ve ya şeklinde yazılan elif harfini tanır ve kuralına uygun telaffuz eder.		

Öğretmenin Yorumu:

2.3. OKUNUŞLA İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR

2.3.1. Elif Lâm Takısı

Kur'an alfabesinde harfler, **kamerî** ve **şemsî harf** olmak üzere ikiye ayrılır. Kelimeler bu iki harf grubundan biriyle başlar. Arapçada isimleri belirli (marife) yapmak için başlarına ال (elif lâm) takısı getirilir. Bu takıya "lâmıtarif" (belirlilik takısı) denir. Elif lâm takısının okunuşu, kelimenin başında kamerî veya şemsî harf bulunmasına göre değişir.

Kamerî Harf
Başına elif lâm takısı getirildiğinde lâm harfi okunan harflere denir.

Şemsî Harf
Başına elif lâm takısı getirildiğinde lâm harfi okunmayan harflere denir.

(bk. Çetin, *Kur'an Okuma Esasları*, 244, 246)

Kur'an alfabesindeki harflerden on dördü kamerîdir. Bu harfler şunlardır:

ى هـ و م ك ق ف غ ع خ ح ج ب ا

Elif lâm takısı, kamerî harflerden biriyle başlayan kelimenin başına gelirse ل (lâm) harfi cezimli okunur.

Örnek: اَلْقَمَرُ ← قَمَرٌ

Uygulayınız

Aşağıda verilen kamerî harflerle ilgili örnekleri öğretmeninizden dinleyerek okuyunuz.

اَلْقَلَمُ	اَلْيَوْمُ	اَلْبَلَدُ	اَلْخَالِقُ	اَلْجَنَّةُ
اَلْكَلِمَةُ	اَلْوَحْدَةُ	اَلْحَافِظُ	اَلْمُسْلِمُ	اَلْفَاعِلُ

Kur'an alfabesindeki diğer on dört harf şemsîdir. Bu harfler şunlardır:

ن ل ظ ط ض ص ش س ز ر ذ د ث ت

Elif lâm takısı, şemsî harflerden biriyle başlayan kelimenin başına gelirse ل (lâm) harfi yazılır fakat okunmaz. Kendisinden sonraki harf şeddeli okunur.

Örnek: اَلشَّمْسُ ← شَمْسٌ

Uygulayınız

Aşağıda verilen şemsî harflerle ilgili örnekleri öğretmeninizden dinleyerek okuyunuz.

اَلسَّلَامُ	اَلذِّكْرُ	اَلدُّنْيَا	اَلشِّعْرُ	اَلصَّبْرُ
اَلنَّهَارُ	اَلثَّوَابُ	اَلتَّوْبَةُ	اَلرُّمَّانُ	اَلطُّوفَانُ

Etkinlik-7

30 dk.

Adı	*Kelimeleri Telaffuz Ediyorum*
Amaç	*Kelimeleri elif lâm takısının okunuşu ile ilgili kurallara göre telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Verilen kelimeleri öğretmen rehberliğinde kuralına uygun bir şekilde okuyunuz.*
2. *Elif lâm takısından sonra gelen harfi, şemsî veya kamerî şeklinde ayırarak altındaki boşluklara yazınız.*

اَلْحَمْدُ	اَلتَّوَّابُ	اَلْاَرْضُ	اَلْغَيْبُ	اَلضَّلَالَةُ
اَلدِّيْنُ	اَلْفَاسِقِيْنَ	اَلرَّحْمٰنِ	اَلْمُفْسِدُوْنَ	اَلصَّمَدُ
اَلسَّلَامُ	اَلْكِتَابُ	اَلنَّاسُ	اَلشَّيْطَانُ	اَلْمَغْضُوْبِ
اَلْمُسْتَقِيْمَ	اَلصِّرَاطَ	اَلْخَاسِرُوْنَ	اَلرَّحِيْمِ	اَلْمُفْلِحُوْنَ
اَلتِّيْنِ	اَلْعَالَمِيْنَ	اَلظَّالِمُوْنَ	اَلْخَالِقُ	اَلزَّكٰوةُ
اَلْقُرْاٰنُ	اَلرَّسُوْلُ	اَلْكَافِرِيْنَ	اَلصَّلٰوةُ	اَلْكَرِيْمُ

Değerlendirme: *Elif lâm takısının telaffuz edilmesinde dikkat ettiğiniz hususlar nelerdir? Yazınız.*

.....

.....

2.3.2. Zamir

Kelimelerin sonuna eklenen ه (he) harfi zamir olarak isimlendirilir. Kur'an-ı Kerim tilavetinde zamir (ـه - ه), kendisinden önceki harfin harekeli olup olmamasına göre iki farklı şekilde okunur: Zamir, kendisinden önceki harf harekeli ise uzatılarak; kendisinden önceki harf cezimli veya sakin ise uzatılmadan okunur.

Örnek:

لَهُ kelimesindeki zamir, kendisinden önceki ل (lâm) harfi harekeli olduğu için uzatılarak okunur.

مِنْهُ kelimesindeki zamir, kendisinden önceki ن (nun) harfi cezimli olduğu için uzatılmadan okunur.

Not Edelim

Uzatılarak okunan zamirden sonra gizli bir med harfi vardır. Bu med harfi ötre ile okunan zamirden sonra vav, esre ile okunan zamirden sonra yâ'dır.

https://kuran.diyanet.gov.tr/elifba/#/tecvid/zamir

Yukarıdaki genel ağ adresinden zamirin okunuşu ile ilgili daha fazla örneğe ve alıştırmaya ulaşabilirsiniz.

Etkinlik-8

30 dk.

Adı	*Telaffuz Ediyorum*
Amaç	*Zamiri kuralına uygun bir biçimde telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Tabloda verilen kelimelerdeki zamiri ve zamirden önceki harfin harekesini tespit ediniz.*
2. *Verilen kelimeleri öğretmen rehberliğinde kuralına uygun bir şekilde okuyunuz.*
3. *Zamirin uzatılarak okunduğu kelimelerin altındaki kutucuğa "√", uzatılmadan okunduğu kelimelerin altındaki kutucuğa "x" işareti koyunuz.*

عِنْدَهُ	بَنِيهِ	رَبُّهُ	فَعَلُوهُ	عَلَّمْنَاهُ
اٰتَيْنَاهُ	مِثْلِهِ	عَنْهُ	خَيْرِهِ	عَلَيْهِ
فِيهِ	مَالُهُ	قَتَلُوهُ	وَحْدَهُ	حَوْلَهُ
بِهِ	يَدَيْهِ	رُسُلِهِ	اِلَيْهِ	شَرِّهِ

Değerlendirme: *Zamirin uzatılması veya uzatılmamasını neye göre belirlediniz? Yazınız.*

2.3.3. Med-Kasır Kelimeleri

Med ve kasır ibarelerinin bulunduğu kelimelerin okunuşuna aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Kur'an-ı Kerim'de bazı kelimelerin altında küçük ve eğik olarak مد (med) veya قصر (kasır) ibareleri bulunmaktadır.

Harfin altında yazan "med" ibaresi, o harfin uzatılarak okunacağını gösterir.

Örnek: يُرَآؤُنَ (مد)

Harfin altında yazan "kasır" ibaresi ise harfin uzatılmadan okunacağını gösterir.

Örnek: اَنَا (قصر)

Etkinlik-9

30 dk.

Adı	*Kelimeleri Telaffuz Ediyorum*
Amaç	*Med ve kasır ibarelerinin bulunduğu kelimeleri kuralına uygun bir biçimde telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Tabloda verilen kelimelerin altındaki "med" ve "kasır" ifadelerini belirleyiniz.*
2. *Kelimelerin altındaki boşluklara med mi kasır mı olduklarını yazınız.*
3. *Verilen kelimeleri öğretmen rehberliğinde kuralına uygun bir şekilde okuyunuz.*

مُسْتَهْزِؤُنَ (مد)	اُولٰٓئِكَ (قصر)	هٰٓؤُلَآءِ (قصر)	اَنْبِؤُنِى (مد ١)	اُولِى بَاْسٍ (قصر ١)
يُرَآؤُنَ (مد)	وَلَا يَؤُدُهُ (مد)	مَاْوٰكُمْ (قصر)	رَؤُفٌ (مد)	

Değerlendirme: *Kelimeleri med ve kasır olarak ayırırken nelere dikkat ettiniz? Yazınız.*

.....

.....

2.3.4. Okunmayan Elif

Elif harfi bazen yazıldığı hâlde okunmaz. Örneğin كَانُوا kelimesindeki ilk ا (elif), ك (kâf) harfinin uzatılmasını sağlarken ikinci ا'in (elif) okunuşa bir etkisi bulunmamaktadır.
Elif lâm takısının elifi, kendisinden önce harekeli bir harf geldiğinde okunmaz.

Örnek: بِالْكِتَابِ ◄ اَلْكِتَابُ يَوْمِ الدِّينِ ◄ اَلدِّينِ

Etkinlik-10 30 dk.

Adı	*Kelimeleri Telaffuz Ediyorum*
Amaç	*Okunmayan ا'in (elif) bulunduğu kelimeleri kuralına uygun bir biçimde telaffuz edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Tabloda verilen kelimeleri öğretmen rehberliğinde kuralına uygun bir şekilde okuyunuz.*
2. *İçinde okunmayan elif bulunan kelimeleri örnekteki gibi işaretleyiniz.*

قَالُوا	كَانُوا	اٰمَنُوا	كَفَرُوا
وَاعْبُدُوا	فَتَابَ	وَارْكَعُوا	جَاعِلٌ
فَاسِقُونَ	وَاسْجُدُوا	اَرْسَلْنَاكَ	وَافْعَلُوا
ذٰلِكَ الْكِتَابُ	بِالْغَيْبِ	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ	وَمَا فِي الْاَرْضِ
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ	وَلَا الضَّآلِّينَ	وَمِنَ النَّاسِ	فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي
رَزَقْنَاكُمْ	هُمُ السُّفَهَآءُ	سُبْحَانَكَ	اَلْكِتَابُ
مِنَ الْمَآءِ	غِشَاوَةٌ	وَاِيتَآءِ الزَّكٰوةِ	وَتُوبُوٓا اِلَى اللّٰهِ

Değerlendirme: *Okunmayan elifi belirlerken nelere dikkat ettiniz? Gerekçelendirerek açıklayınız.*

.....

.....

2.3.5. Hurufımukattaa

Hurufımukattaa
Bazı surelerin başlarında yer alan, harflerin kendi isimleriyle okunan, bağımsız ve ayrı harflere denir.

(bk. Çetin, *Kur'an Okuma Esasları*, 295)

Hurufımukattaa, "harf" kelimesinin çoğulu olan "huruf" ve "ayrılmış" anlamındaki "mukattaa" kelimesinden oluşan bir tamlamadır. Hurufımukattaanın özel bir okunuş şekli vardır. Kur'an-ı Kerim'in yirmi dokuz suresi hurufımukattaa ile başlar. Bu harfler harekesiz yazılır.

Örnek:

Okunuşu	Yazılışı
اَلِفْ لَآمْ مِيمْ	الٓمٓ

Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin güzel okuma kurallarına uygun olarak okunduğu videoya yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Etkinlik-11

30 dk.

Adı	*Kelimeleri Telaffuz Ediyorum*
Amaç	*Hurufımukattaayı kuralına uygun bir biçimde telaffuz ediniz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Hurufımukattaayı öğretmen rehberliğinde kuralına uygun bir şekilde telaffuz ediniz.*
2. *Hurufımukattaadaki harfleri belirleyerek yanındaki kutucuğa örnekteki gibi yazınız.*

Bulunduğu Sure	Harfler	Hurufımukattaa
Sad	ص	صٓ
Mümin, Fussilet, Zuhruf, Duhan, Casiye, Ahkaf		حٰمٓ
Yunus, Hud, Yusuf, İbrahim, Hicr		الٓرٰ
Meryem		كٓهٰيٰعٓصٓ
Taha		طٰهٰ
Şuara, Kasas		طٰسٓمٓ
Yasin		يٰسٓ
Şûra		حٰمٓ عٓسٓقٓ

Değerlendirme: *Hurufımukattaanın telaffuz ve yazımında hangi adımları uyguladınız? Açıklayınız.*

.....

.....

Etkinlik-12

20 dk.

Adı	*Cevaplıyorum-Öğreniyorum*
Amaç	*Okunuşla ilgili özel durumların telaffuz özelliklerini belirleyebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Aşağıdaki soruları düşününüz.*

   - ا ط ج ح خ ث غ ف ق ك ش ن ى *bu harflerden hangileri şemsî harflerdendir?*
   - وَالسَّمَآءِ وَالطَّارِقِ *ayetindee "sin" ve "tı" harfleri niçin şeddeli okunmaktadır?*
   - مِثْلِهِۦٓ *kelimesini telaffuz ederken hangi harfe dikkat edilmelidir? Niçin?*
   - أُو۟لَٰٓئِكَ *kelimesini telaffuz ederken kelimenin altında yazılı ibareye göre elif harfini nasıl okudunuz?*
   - تَجْعَلُوا *kelimesindeki elif harfinin telaffuza etkisi nedir?*
   - يُرَآؤُنَ *kelimesini telaffuz ederken kelimenin altında yazılı ibareye göre hemzeyi nasıl okudunuz?*
   - الٓرَ *kelimesini nasıl telaffuz edersiniz?*

2. *Gönüllülük esasına göre soruları cevaplayınız.*
3. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
4. *Soruya ilişkin cevabınızı henüz netleştiremediyseniz veya doğru cevaba ulaşamadıysanız öğretmeninizin verdiği ipuçlarıyla tekrar düşününüz.*
5. *Soruları cevaplarken sınıf kurallarını dikkate alınız.*

Değerlendirme: *Okunuşla ilgili özel durumlara ait belirlediğiniz telaffuz özelliklerini aşağıda verilen boş alana yazınız.*

.....

.....

.....

Etkinlik-13

20 dk.

Adı	*Kur'an-ı Kerim Okumayı Öğreniyorum*
Amaç	*Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenirken karşılaşılabilecek zorlukları aşma konusunda sebat gösterebilme*

Yönerge: *Yandaki karekodda verilen İnsan suresinin 23-31. ayetlerinin okunduğu videoyu izleyiniz ve aşağıdaki soruları cevaplayınız.*

1. *Sizce bu okuyuşu gerçekleştiren kişi Kur'an-ı Kerim'i güzel okumak için neler yapmıştır?*
2. *Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenirken sabırlı olmanın önemini "Sabrın sonu selamettir." ve "Sabreyle işine, hayır gelsin başına." atasözlerinden yola çıkarak ifade ediniz.*

Değerlendirme: *Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme sürecinde hangi olumlu değişiklikleri yaşadınız? Yazınız.*

.....

.....

Kontrol Noktası-3

Aşağıdaki kelimeleri kuralına uygun bir şekilde telaffuz ediniz.

اَلْخَاسِرُونَ	وَحْدَهُ	اَلصِّرَاطَ	هَدَيْنَاهُ
بِالْغَيْبِ	اَلْمُفْلِحُونَ	وَارْكَعُوا	صَلَبُوهُ
اَلصَّمَدُ	فَعَلُوهُ	اَلتِّينِ	ثُلُثُهُ
اَلْمُسْتَقِيمَ	دَعَوْا	مِيثَاقِهِ	اَلٓمٓصٓ
حٰمٓ	يٰسٓ	مِنَ الشَّيْطَانِ	مِثْلَهُ
اَلْفَاسِقِينَ	مَا فِي السَّمٰوَاتِ	لَهُ	بِهِ
اَلْكَافِرِينَ	فِيهِ	اُولٰٓئِكَ	رَؤُفٌ

Kur'an-ı Kerim'de okunuşu özel olan kelimelerle ilgili eşleştirme etkinliğine yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, öğrencinin okunuşla ilgili özel durumlara yönelik bilgi ve becerilerini kontrol etmek amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencinin bu ölçütleri gerçekleştirme durumuna göre "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Elif lâm takısının telaffuz özelliklerini algıladı.		
2.	Elif lâm takısının telaffuz özelliklerini belirledi.		
3.	Elif lâm takısını doğru bir şekilde telaffuz etti.		
4.	Zamirin telaffuz özelliklerini algıladı.		
5.	Zamirin telaffuz özelliklerini belirledi.		
6.	Zamiri doğru bir şekilde telaffuz etti.		
7.	Med ve kasır kelimelerinin telaffuz özelliklerini algıladı.		
8.	Med ve kasır kelimelerinin telaffuz özelliklerini belirledi.		
9.	Med ve kasır ibareleri bulunan kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz etti.		
10.	Okunmayan elifin telaffuz özelliklerini algıladı.		
11.	Okunmayan elifin telaffuz özelliklerini belirledi.		
12.	Okunmayan elif bulunan kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz etti.		
13.	Hurufımukattaanın telaffuz özelliklerini algıladı.		
14.	Hurufımukattaanın telaffuz özelliklerini belirledi.		
15.	Hurufımukattaayı doğru bir şekilde telaffuz etti.		

Öğretmenin Yorumu:

2.4. UZATMA (MED) VE ÇEŞİTLERİ

Anlam Köprüsü

- Yandaki karekodda verilen Duha suresinin okunuşunu izleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu okunuşu güzelleştiren unsurlar nelerdir?
2. Güzel ve kuralına uygun okunan Kur'an-ı Kerim ayetlerini dinlediğinizde neler hissediyorsunuz? Duygularınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Her dilin kendine özgü alfabesindeki harflerin seslendirilmesine dair farklı kurallar bulunması hakkında neler düşünüyorsunuz?

Bağlantı Noktası

Aşağıdaki soruları şiire göre cevaplayınız.

SAKARYA TÜRKÜSÜ

İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya;
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.
Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;
Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.
Her şey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;
Oluklar çift; birinden nur akar, birinden kir.
(…)

(Necip Fazıl Kısakürek, *Çile*, 398)

1. Bu şiiri önce vurguya, tonlamaya ve noktalama işaretlerine dikkat etmeden; ardından bu unsurlara dikkat ederek okuyunuz. Bu iki okuma arasında ne gibi farklar oluştuğunu açıklayınız.

2. Şiirin bu iki farklı okunuş biçiminden hareketle kurallı ve kuralsız okumanın Kur'an-ı Kerim tilavetini nasıl etkileyeceği konusundaki düşüncelerinizi açıklayınız.

Tecvit
Bir şeyi güzel ve sağlam yapmak anlamına gelir. Kur'an-ı Kerim'i tilavet kurallarına uyarak güzel ve hatasız okumayı öğreten ilimdir.

(bk. Çetin, *Kur'an Okuma Esasları*, 77-78)

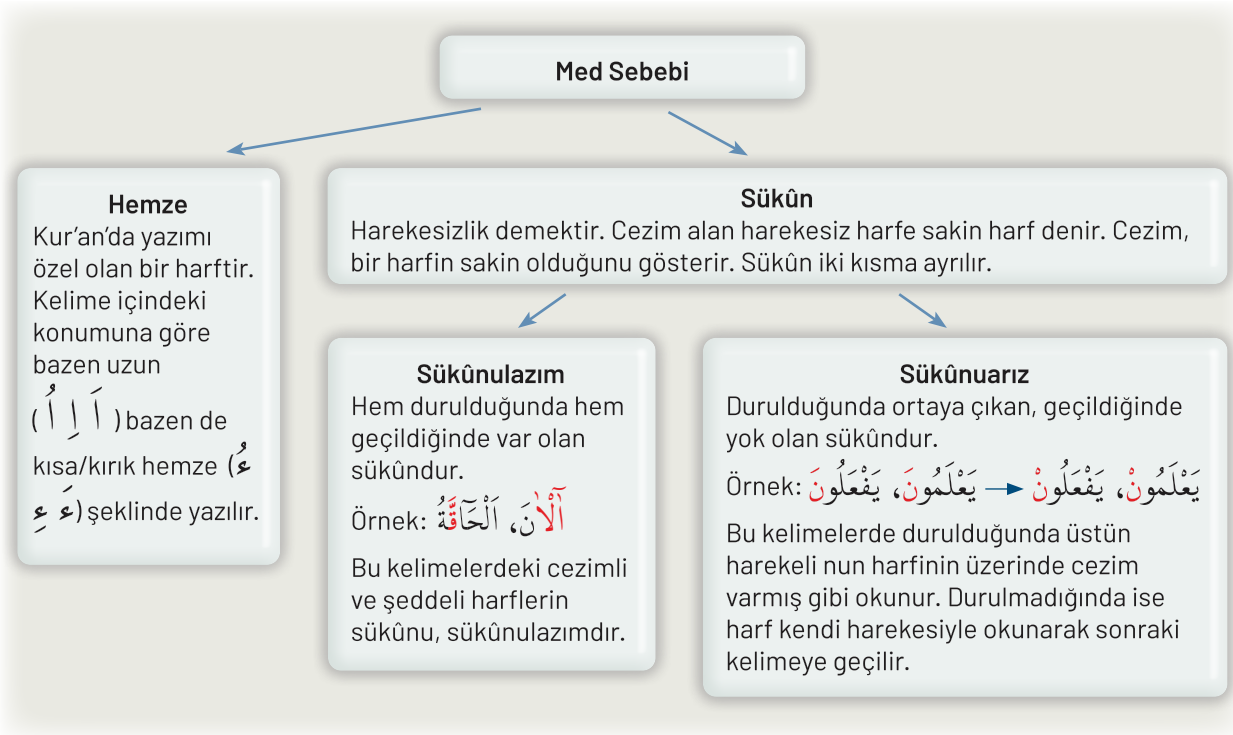
Allah (cc) **"... Kur'an'ı tertil ile (tane tane, hakkını vererek) oku!"**[8] buyurmuştur. Bu emri titizlikle yerine getiren Hz. Muhammed (sav), sahabeyi Kur'an-ı Kerim'i güzel okumaya teşvik etmiştir.[9] Hz. Ali, ayette geçen "tertil" ifadesinin "harflerin sıfat ve mahreçlerine uygun çıkarılması ve durulacak yerlerin iyi bilinmesi" anlamında **tecvit** bilgisine işaret ettiğini belirtmiştir.[10]

Kur'an-ı Kerim, lafzı ve anlamı ile bir bütündür. Bu bütünlüğün korunması, Kur'an'ın doğru ve güzel okunmasına bağlıdır. Bu sebeple Müslümanlar tecvit ilmini geliştirmişler, Kur'an-ı Kerim'i güzel ve hatasız okumaya özen göstermişlerdir. Nitekim Hz. Peygamber, Kur'an'ı kelimelerdeki her bir harfin hakkını vererek okumuş ve Kur'an-ı Kerim'in doğru okunuş biçimini ortaya koymuştur.[11]

Kur'an'ın indirildiği dil olan Arapçada harflerin ve kelimelerin seslendirilmesiyle ilgili birtakım kurallar vardır. Bu kurallardan biri de uzatmadır (med). Kur'an'da bulunan uzun sesli hecelerdeki uzatmaların bir kısmı Türkçe ve Arapça kelimelerdeki uzatmalara benzer. Diğer bir kısmı ise Kur'an'ın okunuşuna özgü bir şekilde bilinen ölçülerden daha fazla uzatılır.

Harflerin uzatılarak okunmasına tecvit ilminde med denir. Med harfleri üç tanedir: ا، و، ی Med harfleri, önüne geldiği harfin doğal bir şekilde uzatılmasını sağlar. Bu uzatma bir elif miktarı kadardır. Bu da "âlim" kelimesindeki ilk hecenin uzunluğu kadardır.

Harflerin bir elif miktarından fazla uzatılmasını gerektiren bazı harf ve işaretler de vardır. Med sebebi denilen bu harf ve işaretler hemze ve sükûn olmak üzere iki tanedir.

▲ ***Bilgi Görseli 2.3:*** *Med sebebi*[12]

2.4.1. Medditabii

Bir kelimede med harflerinden biri bulunup bu harflerden sonra med sebebi olan hemze ve sükûn bulunmazsa medditabii olur. Medditabiinin bir elif miktarı uzatılması vaciptir.

Örnek: قَالَ، أُوتِينَا

قَالَ örneğinde görüldüğü gibi ا (elif) med harfidir. Eliften sonra med sebebi yani hemze veya sükûn yoktur. Bu durumda ق (kaf) harfi bir elif miktarı uzatılarak okunur.

أُوتِينَا kelimesinde sırasıyla vav, yâ ve elif harfleri med harfidir. Bunlar kendilerinden önceki harflerin bir elif miktarı uzatılarak okunmasını sağlar.

Not Edelim

Bir kelimede uzatma; sadece med harfleri ile meydana geliyorsa asli med, med harfleri ile birlikte med sebebi olan hemze ve sükûn ile meydana geliyorsa feri med şeklinde isimlendirilir.

(bk. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları*, 205)

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

كَانَ	يَقُولُ	جَدِيدًا	يُرِيدُونَ	يَخَافُونَ

https://kuran.diyanet.gov.tr/elifba/#/tecvid/meddi-tabii-muttasil-munfasil/meddi-tabii

Yukarıdaki genel ağ adresi üzerinden medditabii ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

2.4.2. Meddimuttasıl

Med harflerinin birinden sonra med sebebi olan hemze gelir ve med harfi ile hemze aynı kelimede yan yana yer alırsa meddimuttasıl olur. Meddimuttasıl, yavaş okuyuşta dört elif miktarı uzatılmalıdır. Hızlı bir okuyuşta ise en az iki elif miktarı uzatılır. Meddimuttasılın uzatılması vaciptir.[13]

Med çeşitleri ile ilgili videoya yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Bu örnekte görüldüğü gibi ا (elif), med harfi; ء (hemze) ise med sebebidir. Her ikisi de aynı kelimede yan yanadır. Dolayısıyla buradaki tecvit kuralı meddi-muttasıldır. ج (cim) harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur. Meddimuttasılda hemze genel olarak kısa hemze (ءَ ءِ ءُ) şeklinde yazılır.[14]

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

سُوٓءَ	سَوَآءٌ	يَشَآءُ	وَرَآءَ	سَمَآءِ

https://kuran.diyanet.gov.tr/elifba/#/tecvid/meddi-tabii-muttasil-munfasil/meddi-muttasil

Yukarıdaki genel ağ adresi üzerinden meddimuttasıl ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

2.4.3. Meddimunfasıl

Med harflerinin birinden sonra med sebebi olan hemze gelir ve med harfi ile hemze, farklı kelimelerde yan yana yer alırsa meddimunfasıl olur. Meddimunfasıl, dört elif miktarı uzatılır. Hızlı bir okuyuşta en az bir elif miktarı uzatılmalıdır. Meddimunfasılın uzatılması caizdir.[15]

Bu örnekte görüldüğü gibi إِنَّآ kelimesindeki ن (nun) harfini uzatan ا (elif), med harfi; أَعْطَيْنَاكَ kelimesinin ilk harfi olan أ (hemze) ise med sebebidir. Bunlar farklı kelimelerde ve yan yana yer aldığı için buradaki tecvit kuralı meddimunfasıldır. ن (nun) harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur. Meddimunfasılda hemze genel olarak uzun hemze (آ إِ أُ) şeklinde yazılır.[16]

Not Edelim

Med İşareti (~) Üzerinde bulunduğu harfin iki ila dört elif miktarı uzatılacağını gösteren işarettir.

Uygulayınız

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

يَآأَيُّهَا	بِمَآ أُنْزِلَ	لَآ أَعْبُدُ	فِيهَآ أَبَدًا	قَالُوٓا ءَامَنَّا

https://kuran.diyanet.gov.tr/elifba/#/tecvid/meddi-tabii-muttasil-munfasil/meddi-munfasil

Yukarıdaki genel ağ adresi üzerinden meddimunfasıl ile ilgili örnekleri öğretmeniniz rehberliğinde telaffuz ediniz.

Etkinlik-14

30 dk.

Adı	*Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuyorum*
Amaç	*Med çeşitlerini belirleyebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Tabloda verilen örnek kelimeleri/ifadeleri inceleyiniz.*

Örnek Kelimeler	*Kelimelerin İlişkili Olduğu Özellikler*			
	Med Çeşidi	*Uzatma miktarı*	*Uzatılan harf*	*Hükmü*
اَرْسَلْنَاكَ				
وَمَآ اَسْـَٔالُكُمْ				
وَسَآءَتْ				
تَفَيَّؤُا				
مَآ اَمَرَ				
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ				

2. *Öğretmeninizin tablodaki örnekleri telaffuz etmesini dinleyiniz.*
3. *Tabloda verilen örnek kelimelerin özelliklerini belirleyerek tabloyu doldurunuz.*
4. *Med çeşitlerinin okunuş özelliklerini açıklayınız.*
5. *Kelimelerin telaffuz edilmesi ile ilgili öğretmeninizin dönütlerini dikkate alarak tablonuzdaki gerekli düzeltmeleri yapınız.*

Değerlendirme: *Med çeşitleri ile ilgili öğrendiklerinizi tabloda verilen örnekleri telaffuz ederek uygulayınız.*

Kontrol Noktası-4

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

(Rahman suresi 13. ayet)

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْـَٔلُ عَنْ ذَنْۢبِهٖٓ اِنْسٌ وَلَا جَآنٌّ

(Rahman suresi 39. ayet)

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ...

(Nisa suresi 144. ayet)

Verilen ayetleri tecvit kurallarına uygun olarak okuyunuz. Altı çizili bölümlerdeki tecvit kurallarının isimlerini altlarındaki boşluklara yazınız.

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, öğrencinin med çeşitleri (medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl) ile ilgili bilgi ve becerilerini kontrol etmek amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencinin bu ölçütleri gerçekleştirme durumuna göre "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Med harflerini tanıdı.		
2.	Med harflerinin işlevini algıladı.		
3.	Med harflerinin işlevini doğru bir şekilde ifade etti.		
4.	Med harflerinin özelliklerini doğru olarak belirledi.		
5.	Med çeşitlerini sınıflandırdı.		
6.	Medditabiinin telaffuz özelliklerini algıladı.		
7.	Medditabiinin telaffuz özelliklerini belirledi.		
8.	Medditabiiyi doğru bir şekilde telaffuz etti.		
9.	Meddimuttasılın telaffuz özelliklerini algıladı.		
10.	Meddimuttasılın telaffuz özelliklerini belirledi.		
11.	Meddimuttasılı doğru bir şekilde telaffuz etti.		
12.	Meddimunfasılın telaffuz özelliklerini algıladı.		
13.	Meddimunfasılın telaffuz özelliklerini belirledi.		
14.	Meddimunfasılı doğru bir şekilde telaffuz etti.		

Öğretmenin Yorumu:

80 dk.

PERFORMANS GÖREVİ				
Amaç	**Görev/Rol**	**Ürün**	**Değerlendirme Ölçütleri**	**Beceriler**
• Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarını uygulayabilme	• Bu çalışmadaki göreviniz, Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarını uygulamadaki başarınıza dair bir değerlendirme metni yazmaktır.	• Kitaptaki etkinlikleri ve ölçme değerlendirme bölümlerindeki örnekleri telaffuz ediniz. Öğrenme süreciyle ilgili duygu ve düşüncelerinizi, anladığınız ve anlamadığınız konularla ilgili görüşlerinizi ve merak ettiğiniz konularla ilgili beklentilerinizi ifade eden bir öğrenme günlüğü oluşturunuz.	Ortaya koyduğunuz ürünler aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir: • Telaffuz (Uygulama örnekleri kurallara uygun biçimde telaffuz edilmeli.) • Düzen (Öğrenilen, tekrar edilmesi gereken konular ve öneriler bir düzen içerisinde sunulmalı.) • Kapsam (Harfler ve özellikleri, harflerin okunuşu, okunuşla ilgili özel durumlar "med" ve çeşitleri konularını içermeli.) • Yorumlama (Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının öğrenilme düzeyi açık bir şekilde ortaya konulmalı.) • Duygu ifadesi (Öğrenilen konu ve kuralları öğrenme düzeyi açık ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmeli.)	• Telaffuz Etme

Yönerge: Bu performans görevini hazırlarken aşağıda verilen açıklamaları dikkate alınız.

- Bir çalışma planı hazırlayınız.
- Kitaptaki etkinlikleri ve ölçme değerlendirme bölümlerinde verilen örnekleri telaffuz ediniz.
- Telaffuz etme çalışmanızda Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından hangilerini öğrendiğinizi belirleyiniz.
- Çalışmanızda Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından öğrendiklerinizin tamamını değerlendiriniz.
- Konuyla ilgili duygu ve düşüncelerinizi ifade ediniz. Konuyla ilgili duygu ve düşüncelerinizi ifade ederken atasözü, deyim veya şiirlere atıfta bulunabilirsiniz.
- Çalışmanızda resim, görsel vb. malzemeler kullanabilirsiniz.
- Öğrenme günlüğü içeriğini oluştururken günlük hayattan alacağınız örneklerden yararlanabilirsiniz.

Değerlendirme: Bu çalışmanın değerlendirilmesinde aşağıdaki karekodlarda verilen dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılacaktır.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Öz Değerlendirme Formu

Farklı Kaydet

Bu temada öğrendiğiniz bilgileri aşağıdaki alana hatırlayabileceğiniz şekilde not alabilirsiniz.

2. Tema Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte cevaplamanız için farklı soru çeşitlerinden toplam 38 soru verilmiştir.
Konuyla ilgili ek sorulara testin sonunda verilen karekoddan ulaşabilirsiniz.

A) Aşağıda verilen cümlelerin doğruluğunu (D) ya da yanlışlığını (Y) belirleyerek yönlendirici okları takip ediniz.

1. Harflerin mahreçleriyle ilgili bilgilerden hareketle ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

B) Aşağıdaki tabloda verilen ifadeleri doğru-yanlış durumuna göre işaretleyiniz.

	Doğru	Yanlış
2. نَارٌ حَامِيَةٌ ayetindeki uzatma "nun" ve "ha" harflerindedir.		
3. فَأُمُّهُ kelimesindeki "he" harfinin uzatılmaması gerekir.		
4. سَرَّآءِ kelimesinde meddimunfasıl kuralı vardır.		
5. لَيْلَةُ الْقَدْرِ ifadesindeki "lam" harfinin cezimli okunma sebebi kendisinden sonra kamerî harfin gelmesidir.		
6. كَلَّا kelimesindeki "elif" harfi lâm harfinin uzatılarak okunmasını sağlar.		

C) Aşağıdaki soruları tablo üzerinde cevaplayınız.

Aşağıda verilen tanımların başına ilgili olduğu kavrama ait harfi yazarak tanımlarla kavramları eşleştiriniz.

( ) **7.** Harfin altına yazılan yatık bir çizgidir.	a) Cezim
( ) **8.** Harfin üstüne yazılan ve küçük bir "vav" harfine benzeyen işarettir.	b) Esre
( ) **9.** Harfin üzerine küçük bir daire şeklinde yazılan işarettir.	c) Ötre
( ) **10.** Harfin üstüne yazılan yatık bir çizgidir.	ç) Şedde
( ) **11.** Harfin üzerine birleşmiş iki küçük "u" harfine benzer şekilde yazılan işarettir.	d) Tenvin
	e) Üstün

Aşağıda Kur'an-ı Kerim'in okunuşuyla ilgili özel durumları içeren bazı kelimeler verilmiştir. Bu kelimelerin önündeki yay ayraçların içine ilgili oldukları kurala ait harfi yazarak eşleştiriniz. Eşleştirdiğiniz kelimeleri ilgili kurala göre telaffuz ediniz.

( ) **12.** طٰسٓمٓ	a) Şemsî harf
( ) **13.** اَلْاَرْضُ	b) Hurufımukattaa
( ) **14.** عَنْهُ	c) Kamerî harf
( ) **15.** اَلصَّالِحَاتُ	ç) Kasır
	d) Zamir

16. Aşağıdaki anlam çözümleme tablosunda med çeşitlerine ve bu med çeşitleri ile ilgili bazı özelliklere yer verilmiştir. Tabloda verilen med çeşitlerini ilişkili olduğu özelliklerle eşleştiriniz. Eşleştirme yaparken "√" kullanınız. Verilen özellik birden fazla med çeşidine ait ise birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.

Özellikler	Med Çeşitleri		
	Medditabii	Meddimuttasıl	Meddimunfasıl
Med harfinden sonra med sebebi gelmez.			
Med harfinden sonra hemze gelir.			
Med harfi ve hemze aynı kelimede bulunur.			
Med harfi ve hemze farklı kelimede bulunur.			
Dört elif miktarı uzatılarak okunur.			
Bir elif miktarı uzatılarak okunur.			

17. Aşağıda verilen kelimelerdeki harfleri telaffuz ederek altlarında boş bırakılan yerlere yazınız.

كَتَبَ	نَزَلَ	فَسَدَ	جَمَعَ

Ç) Aşağıdaki soruları Frayer diyagramına göre cevaplayınız.

Aşağıda meddimuttasıl ile ilgili doğru ve yanlış bilgilerin yer aldığı bir tablo verilmiştir.

Tanım

Med harflerinden sonra med sebebi olan hemze gelir ve med harfi ile hemze farklı kelimelerde yan yana yer alırsa meddimuttasıl olur.

Özellikler

1. Med sebebi olan hemze genel olarak kısa hemze olarak yazılır.
2. Normal okuyuşta iki elif miktarı uzatılmalıdır.
3. Uzatılması vaciptir.

Meddimuttasıl

Örnekler

1. شُهَدَآءَ
2. بِمَآ اُنْزِلَ
3. دِمَآءَكُمْ
4. سَمَآءِ

Örnek olmayanlar

1. مَوْلٰينَا
2. فَاُولٰٓئِكَ
3. عَلَيْنَآ اِصْرًا
4. يَشَآءُ

Buna göre aşağıdaki kutucuklara cümlede verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

☐ **18.** Tanım bölümündeki cümlede "farklı kelimelerde" ifadesi yerine "aynı kelimede" yazılırsa tecvit kuralının tanımı doğru yapılmış olur.

☐ **19.** Özellikler bölümünde bulunan 1 numaralı cümledeki bilgi hatasını düzeltmek için "kısa" ifadesi yerine "uzun" yazılmalıdır.

☐ **20.** Özellikler bölümünde bulunan 2 numaralı cümledeki bilgi hatasını düzeltmek için "iki" sözcüğü yerine "dört" sözcüğü yazılmalıdır.

☐ **21.** Özellikler bölümündeki 3 numaralı cümlede herhangi bir bilgi hatası yoktur.

☐ **22.** "Örnekler" bölümündeki 1 numaralı örnekle "Örnek olmayanlar" bölümündeki 3 numaralı örnek yer değiştirilirse bilgi hatası düzeltilmiş olur.

☐ **23.** "Örnekler" bölümündeki 2 numaralı örnekle "Örnek olmayanlar" bölümündeki 2 numaralı örnek yer değiştirilirse bilgi hatası düzeltilmiş olur.

☐ **24.** "Örnekler" bölümündeki 4 numaralı örnekle "Örnek olmayanlar" bölümündeki 4 numaralı örnek yer değiştirilirse bilgi hatası düzeltilmiş olur.

D) Aşağıdaki kutucuklarda med çeşitleriyle ilgili bazı örnekler verilmiştir. Size yöneltilen soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

a يَآ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا	b تَقُوْلُوْنَ	c كَمَآ اٰمَنَ السُّفَهَآءُ
ç اُولٰٓئِكَ (قصر)	d تِجَارَتُهُمْ	e مَاذَآ اَرَادَ اللّٰهُ
f فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ	g قُرُوْٓءٍ	ğ تُوْبُوْٓا اِلَى اللّٰهِ

25. Hangilerinde medditabii vardır?

.....

26. Hangilerinde meddimuttasıl vardır?

.....

27. Hangilerinde meddimunfasıl vardır?

.....

28. Hangilerinde hem meddimuttasıl hem meddimunfasıl vardır?

.....

E) Aşağıdaki soruların cevaplarını altlarında bırakılan boşluklara yazınız.

29. "Elif", "vav" ve "ya" harflerinin med harfi işlevi görmesi için gereken şartlar nelerdir?

.....

.....

30. Med çeşitleri nelerdir? Yazınız.

.....

31. Dudak harfleri hangileridir?

.....

32. Kur'an-ı Kerim'de zamirin okunuşuyla ilgili tecvit kuralları nelerdir?

.....

33 ve 34. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Aşağıda bir grup öğrencinin حُنَفَآءَ kelimesinde yer alan tecvit kuralı hakkındaki konuşmaları verilmiştir.

Birsen: Arkadaşlar bu kelimedeki tecvit kuralı hakkında neler biliyorsunuz?

Dilara: ف harfini uzatan ا harfi, med sebebidir.

Gülsüm: Dört elif miktarı uzatılır.

Kemal: Med harfi ve hemze aynı kelimede yer almaktadır.

Mehmet: Uzatılması caizdir.

Ramazan: Uzatılması vaciptir.

Selin: Hızlı okuyuşta en az iki elif miktarı uzatılır.

Yasemin: Hemze (ء) med harfidir.

33. Öğrenciler hangi tecvit kuralı hakkında konuşmaktadır?

.....

34. Hangi öğrenciler, kelimede yer alan tecvit kuralı ile ilgili yanlış bilgi vermiştir? Gerekçelendirerek yazınız.

.....

.....

F) Aşağıdaki soruların doğru cevabını işaretleyiniz.

35. بَلْ عَجِبُوٓا اَنْ جَآءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ

1 2 3 4 5

Kaf suresinin 2. ayetinde numaralandırılmış olarak verilen bölümleri telaffuz ediniz. Buradaki tecvit kurallarını belirleyiniz. Belirlediğiniz tecvit kurallarının doğru sıralandığı seçeneği işaretleyiniz.

	I	II	III	IV	V
A)	Medditabii	Meddimunfasıl	Meddimuttasıl	Medditabii	Medditabii
B)	Medditabii	Meddimunfasıl	Medditabii	Meddimuttasıl	Meddimunfasıl
C)	Meddimunfasıl	Meddimuttasıl	Medditabii	Medditabii	Medditabii
D)	Meddimunfasıl	Medditabii	Meddimunfasıl	Meddimuttasıl	Meddimuttasıl
E)	Meddimuttasıl	Meddimuttasıl	Meddimuttasıl	Medditabii	Medditabii

36.

I	II	III	IV	V
كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ	وَفِصَالُهُ	نَجْوٰةُ	نِسَآئِهِنَّ	وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا

Numaralanmış kelime ve kelime grupları ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?

A) I'de meddimuttasıl kuralı vardır.

B) II'deki zamir uzatılmadan okunur.

C) III'te vav şeklinde yazılan elif vardır.

D) IV'te meddimunfasıl kuralı vardır.

E) V'teki kelimenin başındaki elif lâm takısı okunur.

37.

I. Harflerin çıktığı ve başka harflerden ayrıldığı yere denir.

II. Başına elif lâm takısı getirildiğinde lâm harfi okunan harflere denir.

III. Harflerin bir elif miktarından fazla uzatılmasını gerektiren bazı harf ve işaretlere denir.

IV. Harflerin üstüne ve altına konarak onların okunmasını sağlayan işaretlere denir.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki kavramlardan hangisinin tanımı <u>yoktur</u>?

A) Hareke B) Kamerî harf C) Mahreç D) Med sebebi E) Tecvit

38. Aşağıdaki harf gruplarının hangisinde kalın harfler bir arada verilmiştir?

A) و – ز – ر – ذ – د – ح – ا

B) ق – غ – ظ – ط – ض – ص – خ

C) ق – ع – ظ – ص – ر – ذ – ث

D) ل – ك – ق – ع – ظ – ط – ر

E) ن – ف – ق – غ – ظ – ض – ش

Tema ile ilgili daha fazla soruya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

2. TEMA SONNOTLARI

[1] bk. Sarı, "Harf", 16/164.

[2] bk. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 39-40.

[3] bk. Çetin, *Kur'an Okuma Esasları*, 118-120.

[4] Karaçam, *Kur'ân-ı Kerîm'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri*, 227.

[5] DİB, Diyanet İşleri Başkanlığı, "Elifba" (Erişim 26 Mart 2024).

[6] bk. Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri*, 247-248.

[7] bk. Çetin, *Kur'an Okuma Esasları*, 207-208.

[8] Müzzemmil suresi 4. ayet.

[9] bk. Buhari, "Fezailü'l-Kur'an", 29.

[10] bk. İbnü'l-Cezeri, *en-Neşr fi'l-Kıraati'l-Aşr*, 1/209.

[11] bk. Tirmizi, "Fezailü'l-Kur'an", 23.

[12] Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 9.

[13] bk. Çetin, *Kur'an Okuma Esasları*, 209.

[14] Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 10.

[15] bk. Çetin, *Kur'an Okuma Esasları*, 212.

[16] Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 11.

3. TEMA

KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

3.1. Al-i İmran Suresi 1-15. Sayfalar (1-115. Ayetler)

3.2. Yasin Suresi 1-6. Sayfalar (1-83. Ayetler)

▶ **Bu temada sizlerden**

- Al-i İmran suresinin 1-15. sayfalarını (1-115. ayetler),
- Yasin suresinin 1-6. sayfalarını (1-83. ayetler) usulüne uygun yüzünden okumayı

öğrenmeniz beklenmektedir.

Tema karekodu

Anahtar Kavramlar

- kıraat

3. TEMA SONNOTLARI

1. Karaman vd., *İlmihal I*, 196.

2. bk. Serinsu vd.,"Tecvit", 355.

3. bk. Birışık, "Kıraat", 25/426.

4. Buhari, "Fezaiü'l-Kur'an", 29.

5. Tirmizi, "Kıraat", 1.

3. Tema Ölçme ve Değerlendirme

Al-i İmran suresi 1-15 ve Yasin suresi 1-6. sayfalarını yüzünden okuyunuz (Yüzünden okuma çalışmaları aşağıdaki kontrol listesi ile değerlendirilecektir).

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, öğrencinin Al-i İmran suresi 1-15 ve Yasin suresi 1-6. sayfalarını yüzünden okuması ile ilgili bilgi ve becerilerini kontrol etmek amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencinin bu ölçütleri gerçekleştirme durumuna göre "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Kur'an-ı Kerim okumaya euzübesmele çekerek başladı.		
2.	Euzübesmeleyi kuralına uygun olarak telaffuz etti.		
3.	Harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etti.		
4.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki hurufımukattaayı tespit etti.		
5.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki hurufımukattaayı kuralına uygun olarak uyguladı.		
6.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki okunuşla ilgili özel durumları tespit etti.		
7.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki okunuşla ilgili özel durumları kuralına uygun olarak uyguladı.		
8.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki medditabiileri tespit etti.		
9.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki medditabii tecvit kuralını açıkladı.		
10.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki medditabiileri kuralına uygun olarak uyguladı.		
11.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki meddimuttasılları tespit etti.		
12.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki meddimuttasıl tecvit kuralını açıkladı.		
13.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki meddimuttasılları kuralına uygun olarak uyguladı.		
14.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki meddimunfasılları tespit etti.		
15.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki meddimunfasıl tecvit kuralını açıkladı.		
16.	Yüzünden okuduğu ayetlerdeki meddimunfasılları kuralına uygun olarak uyguladı.		
17.	Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak yüzünden okudu.		

Öğretmenin Yorumu:

80 dk.

PERFORMANS GÖREVİ				
Amaç	**Görev/Rol**	**Ürün**	**Değerlendirme Ölçütleri**	**Beceriler**
• Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından olan medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl örneklerini tespit edip sunabilme	• Bu çalışmadaki göreviniz, Al-i İmran suresinin 1-15 veya Yasin suresinin 1-6. sayfaları arasından öğretmeninizle belirleyeceğiniz üç sayfada medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl tecvit kuralları ile ilgili örnekleri tespit edip sunmaktır.	• Belirlediğiniz sayfalarda medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl tecvit kuralları ile ilgili tespit ettiğiniz örneklerden oluşan bir sunum hazırlayınız.	Ortaya koyduğunuz ürünler aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir: • Araştırma süreci (Belirlenen sayfalar yüzünden okunup incelenerek ilgili tecvit kuralları araştırılmalı.) • Doğruluk (İlgili tecvit kurallarına ait örnekler doğru tespit edilmeli.) • Düzen (İlgili tecvit kurallarına ait örnekler bir düzen içerisinde verilmeli.) • Sunum (İlgili tecvit kuralları uygulamalı olarak sunulmalı; açık, anlaşılır, seviyeye uygun ve akıcı bir üslup kullanılmalı.)	• Yüzünden Okuma

Yönerge: Bu performans görevini hazırlarken aşağıda verilen açıklamalara dikkat ediniz.

- Tecvit kurallarından medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl ile ilgili konuları gözden geçiriniz.
- Performans görevi için belirlediğiniz sayfaları, tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden okuyunuz.
- Yüzünden okuma çalışmanızda tecvit kurallarından medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl ile ilgili örnekleri tespit ediniz.
- Tecvit kurallarından medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl ile ilgili tespit ettiğiniz örneklerin sunumunu uygulamalı olarak yapınız.

Değerlendirme: Bu çalışmanın değerlendirilmesinde aşağıda karekodla verilen dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılacaktır.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Öz Değerlendirme Formu

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِيْنَآ اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا
مَالِكُوْنَ ٧١ وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوْبُهُمْ وَمِنْهَا يَاْكُلُوْنَ ٧٢
وَلَهُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ ؕ اَفَلَا يَشْكُرُوْنَ ٧٣ وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ
اللّٰهِ اٰلِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنْصَرُوْنَ ؕ ٧٤ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَهُمْ ۙ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُّحْضَرُوْنَ ٧٥ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ
وَمَا يُعْلِنُوْنَ ٧٦ اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ
خَصِيْمٌ مُّبِيْنٌ ٧٧ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَّنَسِيَ خَلْقَهٗ ؕ قَالَ مَنْ يُّحْيِ
الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيْمٌ ٧٨ قُلْ يُحْيِيْهَا الَّذِيْٓ اَنْشَاَهَآ اَوَّلَ مَرَّةٍ ؕ وَهُوَ
بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيْمٌ ۙ ٧٩ اَلَّذِيْ جَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ
نَارًا فَاِذَآ اَنْتُمْ مِّنْهُ تُوْقِدُوْنَ ٨٠ اَوَلَيْسَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضَ بِقٰدِرٍ عَلٰٓى اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ ؕ بَلٰى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيْمُ ٨١
اِنَّمَآ اَمْرُهٗٓ اِذَآ اَرَادَ شَيْـًٔا اَنْ يَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ٨٢
فَسُبْحٰنَ الَّذِيْ بِيَدِهٖ مَلَكُوْتُ كُلِّ شَيْءٍ وَّاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ٨٣

سُورَةُ الصَّافَّاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ
مِائَةٌ وَاثْنَتَانِ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِنَّ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِىْ شُغُلٍ فٰكِهُوْنَ ۚ ﴿٥٥﴾ هُمْ
وَاَزْوَاجُهُمْ فِىْ ظِلٰلٍ عَلَى الْاَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔوْنَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيْهَا
فَاكِهَةٌ وَّلَهُمْ مَّا يَدَّعُوْنَ ۚ ﴿٥٧﴾ سَلٰمٌ قَوْلًا مِّنْ رَّبٍّ رَّحِيْمٍ ﴿٥٨﴾
وَامْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٥٩﴾ اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يٰبَنِىْٓ
اٰدَمَ اَنْ لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ ۚ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ۙ ﴿٦٠﴾ وَّاَنِ
اعْبُدُوْنِىْ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ
جِبِلًّا كَثِيْرًا ؕ اَفَلَمْ تَكُوْنُوْا تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٢﴾ هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِىْ
كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ﴿٦٣﴾ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿٦٤﴾
اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰٓى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ اَيْدِيْهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ
بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلٰٓى اَعْيُنِهِمْ
فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى يُبْصِرُوْنَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنٰهُمْ
عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوْا مُضِيًّا وَّلَا يَرْجِعُوْنَ ۚ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ
نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ ؕ اَفَلَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنٰهُ
الشِّعْرَ وَمَا يَنْۢبَغِىْ لَهٗ ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَّقُرْاٰنٌ مُّبِيْنٌ ۙ ﴿٦٩﴾
لِّيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَّيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٧٠﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاٰيَةٌ لَّهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ۙ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُمْ مِّنْ مِّثْلِهٖ مَا يَرْكَبُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ نَّشَاْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيْخَ
لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُوْنَ ۙ ﴿٤٣﴾ اِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿٤٤﴾
وَاِذَا قِيْلَ لَهُمُ اتَّقُوْا مَا بَيْنَ اَيْدِيْكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُوْنَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَاْتِيْهِمْ مِّنْ اٰيَةٍ مِّنْ اٰيٰتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوْا
عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ۙ
قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنُطْعِمُ مَنْ لَّوْ يَشَآءُ اللّٰهُ
اَطْعَمَهٗٓ ۖ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا
الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُوْنَ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً
تَاْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُوْنَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ تَوْصِيَةً وَّلَآ اِلٰٓى
اَهْلِهِمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِى الصُّوْرِ فَاِذَا هُمْ مِّنَ الْاَجْدَاثِ
اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُوْنَ ﴿٥١﴾ قَالُوْا يٰوَيْلَنَا مَنْۢ بَعَثَنَا مِنْ مَّرْقَدِنَا ۜ
هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿٥٢﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا
صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَاِذَا هُمْ جَمِيْعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ
لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَّلَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٥٤﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلٰى قَوْمِهٖ مِنْ بَعْدِهٖ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا
كُنَّا مُنْزِلِيْنَ ﴿٢٨﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَاِذَا هُمْ
خَامِدُوْنَ ﴿٢٩﴾ يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ ۚ مَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ
اِلَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ
مِّنَ الْقُرُوْنِ اَنَّهُمْ اِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُوْنَ ﴿٣١﴾ وَاِنْ كُلٌّ لَّمَّا جَمِيْعٌ
لَّدَيْنَا مُحْضَرُوْنَ ۚ ﴿٣٢﴾ وَاٰيَةٌ لَّهُمُ الْاَرْضُ الْمَيْتَةُ ۚ اَحْيَيْنٰهَا
وَاَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَاْكُلُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيْهَا جَنّٰتٍ
مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّاَعْنَابٍ وَّفَجَّرْنَا فِيْهَا مِنَ الْعُيُوْنِ ۙ ﴿٣٤﴾ لِيَاْكُلُوْا
مِنْ ثَمَرِهٖ ۙ وَمَا عَمِلَتْهُ اَيْدِيْهِمْ ؕ اَفَلَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٣٥﴾ سُبْحٰنَ
الَّذِيْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْۢبِتُ الْاَرْضُ وَمِنْ
اَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٦﴾ وَاٰيَةٌ لَّهُمُ الَّيْلُ ۚ نَسْلَخُ مِنْهُ
النَّهَارَ فَاِذَا هُمْ مُّظْلِمُوْنَ ۙ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِيْ لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ؕ
ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ؕ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى
عَادَ كَالْعُرْجُوْنِ الْقَدِيْمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْۢبَغِيْ لَهَآ اَنْ تُدْرِكَ
الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ؕ وَكُلٌّ فِيْ فَلَكٍ يَّسْبَحُوْنَ ﴿٤٠﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا اَصْحٰبَ الْقَرْيَةِ اِذْ جَآءَهَا الْمُرْسَلُوْنَ ۚ ١٣
اِذْ اَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوْهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوْٓا
اِنَّآ اِلَيْكُمْ مُّرْسَلُوْنَ ١٤ قَالُوْا مَآ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۙ
وَمَآ اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ شَيْءٍ ۙ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُوْنَ ١٥ قَالُوْا
رَبُّنَا يَعْلَمُ اِنَّآ اِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُوْنَ ١٦ وَمَا عَلَيْنَآ اِلَّا الْبَلٰغُ
الْمُبِيْنُ ١٧ قَالُوْٓا اِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ ۚ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهُوْا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِيْمٌ ١٨ قَالُوْا طَآئِرُكُمْ مَّعَكُمْ ۭ
اَئِنْ ذُكِّرْتُمْ ۭ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُوْنَ ١٩ وَجَآءَ مِنْ اَقْصَا
الْمَدِيْنَةِ رَجُلٌ يَّسْعٰى قَالَ يٰقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِيْنَ ۙ ٢٠
اِتَّبِعُوْا مَنْ لَّا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْرًا وَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ٢١ وَمَا لِيَ
لَآ اَعْبُدُ الَّذِيْ فَطَرَنِيْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ٢٢ ءَاَتَّخِذُ مِنْ دُوْنِهٖٓ
اٰلِهَةً اِنْ يُّرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّيْ شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا
وَّلَا يُنْقِذُوْنِ ۚ ٢٣ اِنِّيْٓ اِذًا لَّفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ٢٤ اِنِّيْٓ اٰمَنْتُ
بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُوْنِ ۭ ٢٥ قِيْلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۭ قَالَ يٰلَيْتَ قَوْمِيْ
يَعْلَمُوْنَ ۙ ٢٦ بِمَا غَفَرَ لِيْ رَبِّيْ وَجَعَلَنِيْ مِنَ الْمُكْرَمِيْنَ ٢٧

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

3.2. YASİN SURESİ 1-6. SAYFALAR (1-83. Ayetler)

سُورَةُ يٰسٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ
ثَلَاثٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يٰسٓ ۟ ١ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيمِ ۙ ٢ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۙ ٣ عَلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۟ ٤ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۙ ٥ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّآ اُنْذِرَ
اٰبَآؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ٦ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓى اَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٧ اِنَّا جَعَلْنَا فِٓي اَعْنَاقِهِمْ اَغْلٰلًا فَهِيَ
اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ٨ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ
سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ٩
وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٠
اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ ۚ فَبَشِّرْهُ
بِمَغْفِرَةٍ وَّاَجْرٍ كَرِيمٍ ١١ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ ۟ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فِٓي اِمَامٍ مُّبِينٍ ۠ ١٢

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Grup Üyeleri:

Bu form ile yaptığınız grup çalışmanızı aşağıda verilen ölçütleri dikkate alarak değerlendiriniz.

Çalışma sırasında grup davranışınızda fazlaca eksik varsa "Hiçbir Zaman"ı, biraz eksik varsa "Ara Sıra"yı, genel olarak tamamsa "Çoğu Zaman"ı, eksiksiz ise "Her Zaman"ı işaretleyiniz.

Sıra No.	Ölçütler	Hiçbir Zaman (1)	Ara Sıra (2)	Çoğu Zaman (3)	Her Zaman (4)
1.	**Yardımlaşma** Grup üyeleri etkinlik sırasında araç gereç kullanımı konusunda yardımlaştı.				
2.	**Dinleme** Grup üyeleri çalışma sırasında birbirlerinin görüşlerini dikkatlice dinledi.				
3.	**Katılım ve sorumlulukları paylaşma** Gruptaki her öğrenci etkinliğe katıldı ve etkinlikle ilgili sorumlulukları paylaştı.				
4.	**Sorgulama** Grup üyeleri her aşamada fikir alışverişi yaptı.				
5.	**Saygı** Grup üyeleri çalışma sırasında birbirlerine saygılı davrandı.				
6.	**Paylaşma** Grup üyeleri çalışma sırasında bilgileri birbirleriyle paylaştı.				
7.	**Zamanı verimli kullanma** Grup üyeleri zamanı verimli kullandı.				

Grubunuzun güçlü yanları nelerdir?

Grubunuz etkinlik sırasında hangi zorluklarla karşılaştı?

Grup olarak bir sonraki çalışmanızı iyileştirmek için ne önerirsiniz?

Etkinlik-4

30 dk.

Adı	*Öğren-Uygula*
Amaç	*Yasin suresinin ilk sayfasını yüzünden okuyabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Yasin suresinin ilk sayfasını öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin telaffuz özelliklerine ve ayetlerdeki tecvit kurallarına dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde ayetlerdeki harfleri mahreçlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak telaffuz ediniz.*
4. *Okuduğunuz bölümlerdeki tecvit kurallarını açıklayınız.*
5. *Yüzünden okurken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
6. *Öğretmeninizin dönütlerini dikkate alarak bir sonraki telaffuzunuzda uygulayınız.*
7. *Doğru bir şekilde telaffuz edene kadar uygulamaya devam ediniz.*
8. *Yüzünden okurken arkadaşlarınızın hakkına riayet etmeye gayret ediniz.*
9. *Okunan Kur'an-ı Kerim'i dinleyiniz.*
10. *Aşağıdaki genel ağ adreslerinden Yasin suresinin ilk sayfasını dinleyerek eksiklerinizi fark etmeye çalışınız.*

    https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-1/yasin-suresi-36/ayet-1/diyanet-isleri-baskanligi-meali-1
11. *Hatalarınızı düzeltmek ve okuyuşunuzu daha da güzelleştirmek için yeni hedefler belirleyiniz.*
12. *Dinleme çalışması yaptıktan sonra Yasin suresinin ilk sayfasını süre tutarak yüzünden okuyunuz.*
13. *Tekrar çalışmalarını bireysel ve koro hâlinde sürdürünüz.*

Değerlendirme: *Etkinlik sonunda 99. sayfadaki grup değerlendirme formunu doldurunuz.*

Etkinlik-3

30 dk.

Adı	*Cevaplıyorum-Öğreniyorum*
Amaç	*Yüzünden okunan sayfalarda geçen tecvit kurallarını açıklayabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Yasin suresinin 2. sayfasını yüzünden okuyunuz.*
2. *Öğretmeninizin size yönelttiği soruları düşününüz.*

1	2	3	4	5	6
اِذْ جَآءَ	اِتَّبِعُوا	مَآ اَنْتُمْ	طَآئِرُكُمْ	اَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمُ	شَفَاعَتُهُمْ

- *1 numaralı kutucukta verilen ifadede hangi tecvit kuralı vardır?*
- *1 numaralı kutucukta verilen ifade telaffuz edilirken kaç elif miktarı uzatılır?*
- *2 numaralı kutucukta verilen ifadede hangi tecvit kuralı vardır?*
- *2 numaralı kutucukta verilen ifade telaffuz edilirken kaç elif miktarı uzatılır?*
- *3 numaralı kutucukta verilen ifadede hangi tecvit kuralı vardır?*
- *3 numaralı kutucukta verilen ifade telaffuz edilirken kaç elif miktarı uzatılır?*
- *4 numaralı kutucukta verilen ifadede hangi tecvit kuralı vardır?*
- *4 numaralı kutucukta verilen ifade telaffuz edilirken kaç elif miktarı uzatılır?*
- *5 numaralı kutucukta verilen ifadede hangi tecvit kuralı vardır?*
- *5 numaralı kutucukta verilen ifade telaffuz edilirken kaç elif miktarı uzatılır?*
- *6 numaralı kutucukta verilen ifadede hangi tecvit kuralı vardır?*
- *6 numaralı kutucukta verilen ifade telaffuz edilirken kaç elif miktarı uzatılır?*

3. *Gönüllülük esasına göre soruları cevaplayınız.*
4. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
5. *Soruya ilişkin cevabınızı henüz netleştiremediyseniz veya doğru cevaba ulaşamadıysanız öğretmeninizin verdiği ipuçlarıyla tekrar düşününüz.*
6. *Soruları cevaplarken sınıf kurallarını dikkate alınız.*

Değerlendirme: *Tecvitli ifadeleri/kelimeleri belirleyip açıklarken nelere dikkat ettiniz? Yazınız.*

.....

.....

.....

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُوْرُ ۧ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَاْمُرُوْنَ
بِالْمَعْرُوْفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ ؕ وَلَوْ اٰمَنَ
اَهْلُ الْكِتٰبِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ؕ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ وَاَكْثَرُهُمُ
الْفٰسِقُوْنَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَّضُرُّوْكُمْ اِلَّاۤ اَذًى ؕ وَاِنْ يُّقَاتِلُوْكُمْ
يُوَلُّوْكُمُ الْاَدْبَارَ ۖ ثُمَّ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الذِّلَّةُ اَيْنَ مَا ثُقِفُوْۤا اِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ
وَبَآءُوْ بِغَضَبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ؕ
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ
الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ؕ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ۖ ﴿١١٢﴾
لَيْسُوْا سَوَآءً ؕ مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ اُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَّتْلُوْنَ اٰيٰتِ
اللّٰهِ اٰنَآءَ الَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُوْنَ ۖ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ
الْاٰخِرِ وَيَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُسَارِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ ؕ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١١٤﴾
وَمَا يَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُّكْفَرُوْهُ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿١١٥﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللّٰهِ وَفِيكُمْ
رَسُولُهٗ ؕ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۠ ﴿١٠١﴾
يٰٓاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهٖ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا
وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۪
وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَآءً فَاَلَّفَ بَيْنَ
قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا ۚ وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ
مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ
وَيَاْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ؕ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَآءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ؕ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۙ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ
وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ ۚ فَاَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ
اِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَاَمَّا الَّذِينَ
ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللّٰهِ ؕ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ
اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ؕ وَمَا اللّٰهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّوْنَ ۬ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ شَيْءٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ
اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَآءِيْلُ عَلٰى نَفْسِهٖ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰىةُ ؕ قُلْ
فَاْتُوْا بِالتَّوْرٰىةِ فَاتْلُوْهَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٩٤﴾
قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوْا مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ؕ وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُّضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِيْ بِبَكَّةَ
مُبٰرَكًا وَّهُدًى لِّلْعٰلَمِيْنَ ۚ ﴿٩٦﴾ فِيْهِ اٰيٰتٌۢ بَيِّنٰتٌ مَّقَامُ اِبْرٰهِيْمَ ۚ
وَمَنْ دَخَلَهٗ كَانَ اٰمِنًا ؕ وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
اِلَيْهِ سَبِيْلًا ؕ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٩٧﴾
قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۖ وَاللّٰهُ شَهِيْدٌ
عَلٰى مَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ
اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ تَبْغُوْنَهَا عِوَجًا وَّاَنْتُمْ شُهَدَآءُ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٩٩﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنْ تُطِيْعُوْا فَرِيْقًا
مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ يَرُدُّوْكُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ كٰفِرِيْنَ ﴿١٠٠﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَآ اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ اُنْزِلَ عَلٰٓى اِبْرٰهِيمَ
وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَآ اُوْتِيَ مُوسٰى
وَعِيسٰى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ ۖ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ ۚ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ
يُقْبَلَ مِنْهُ ۚ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ يَهْدِي
اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ اِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا اَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ
وَجَآءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۗ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِينَ ﴿٨٦﴾
اُولٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ
اَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ
اِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى
بِهٖ ۗ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوٗنَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَاهُوَ مِنَ الْكِتَابِ ۚ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللّٰهِ وَمَاهُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۚ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ٧٨ مَاكَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي
مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيّٖنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ
الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ۙ ٧٩ وَلَا يَاْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا
الْمَلٰٓئِكَةَ وَالنَّبِيّٖنَ اَرْبَابًا ۭ اَيَاْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ۧ ٨٠ وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ النَّبِيّٖنَ لَمَآ اٰتَيْتُكُمْ
مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ
لَتُؤْمِنُنَّ بِهٖ وَلَتَنْصُرُنَّهٗ ۭ قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ عَلٰى
ذٰلِكُمْ اِصْرِىْ ۭ قَالُٓوا اَقْرَرْنَا ۭ قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا مَعَكُمْ
مِنَ الشّٰهِدِيْنَ ٨١ فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الْفٰسِقُونَ ٨٢ اَفَغَيْرَ دِينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهٗٓ اَسْلَمَ مَنْ
فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَّكَرْهًا وَّاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ٨٣

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَلْبِسُوْنَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوْنَ
الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝٧١ وَقَالَتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
اٰمِنُوْا بِالَّذِيْٓ اُنْزِلَ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوْٓا
اٰخِرَهٗ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۝٧٢ وَلَا تُؤْمِنُوْٓا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِيْنَكُمْ ؕ
قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ ۙ اَنْ يُّؤْتٰٓى اَحَدٌ مِّثْلَ مَآ اُوْتِيْتُمْ
اَوْ يُحَآجُّوْكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ ؕ قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ ۚ يُؤْتِيْهِ مَنْ
يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ۚ ۝٧٣ يَّخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ
ذُوالْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۝٧٤ وَمِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ
بِقِنْطَارٍ يُّؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِدِيْنَارٍ لَّا يُؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ
اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَآئِمًا ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَيْسَ عَلَيْنَا فِى
الْاُمِّيّٖنَ سَبِيْلٌ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ۝٧٥
بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ۝٧٦ اِنَّ
الَّذِيْنَ يَشْتَرُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيْلًا اُولٰٓئِكَ
لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ
اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيْهِمْ ۪ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝٧٧

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ ؕ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ
الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٦٢﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِالْمُفْسِدِيْنَ ﴿٦٣﴾ ع
قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهٖ شَيْـًٔا وَّلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا اَرْبَابًا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُوْلُوا اشْهَدُوْا بِاَنَّا
مُسْلِمُوْنَ ﴿٦٤﴾ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تُحَآجُّوْنَ فِيْٓ اِبْرٰهِيْمَ وَمَآ
اُنْزِلَتِ التَّوْرٰىةُ وَالْاِنْجِيْلُ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِهٖ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٥﴾
هٰٓاَنْتُمْ هٰٓؤُلَآءِ حَاجَجْتُمْ فِيْمَا لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَآجُّوْنَ فِيْمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ ؕ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ اِبْرٰهِيْمُ يَهُوْدِيًّا وَّلَا نَصْرَانِيًّا وَّلٰكِنْ
كَانَ حَنِيْفًا مُّسْلِمًا ؕ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿٦٧﴾ اِنَّ اَوْلَى
النَّاسِ بِاِبْرٰهِيْمَ لَلَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ وَهٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ
وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
لَوْ يُضِلُّوْنَكُمْ ؕ وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٦٩﴾
يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُوْنَ ﴿٧٠﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

رَبَّنَآ اٰمَنَّا بِمَآ اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشّٰهِدِيْنَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوْا وَمَكَرَ اللّٰهُ ؕ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمٰكِرِيْنَ ﴿٥٤﴾
اِذْ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيْسٰٓى اِنِّيْ مُتَوَفِّيْكَ وَرَافِعُكَ اِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَجَاعِلُ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْكَ فَوْقَ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْٓا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۚ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ فِيْمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿٥٥﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۫ وَمَا لَهُمْ مِّنْ
نّٰصِرِيْنَ ﴿٥٦﴾ وَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيْهِمْ
اُجُوْرَهُمْ ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥٧﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوْهُ عَلَيْكَ
مِنَ الْاٰيٰتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ﴿٥٨﴾ اِنَّ مَثَلَ عِيْسٰى عِنْدَ اللّٰهِ
كَمَثَلِ اٰدَمَ ؕ خَلَقَهٗ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿٥٩﴾
اَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِّنَ الْمُمْتَرِيْنَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَآجَّكَ
فِيْهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَآءَنَا
وَاَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَّعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكٰذِبِيْنَ ﴿٦١﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصّٰلِحِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَتْ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ ؕ قَالَ
كَذٰلِكِ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ؕ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰىةَ
وَالْاِنْجِيلَ ۚ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا اِلٰى بَنِٓي اِسْرَآئِيلَ اَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ
بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ ۙ اَنِّٓي اَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ
الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ وَاُبْرِئُ الْاَكْمَهَ
وَالْاَبْرَصَ وَاُحْيِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ وَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَاْكُلُونَ
وَمَا تَدَّخِرُونَ ۙ فِي بُيُوتِكُمْ ؕ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۚ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرٰىةِ
وَلِاُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِاٰيَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّآ اَحَسَّ عِيسٰى
مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ اَنْصَارِٓي اِلَى اللّٰهِ ؕ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ ۚ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ ۚ وَاشْهَدْ بِاَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

حِزْبٌ ٤

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهٗ ۚ قَالَ رَبِّ هَبْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۚ
اِنَّكَ سَمِيْعُ الدُّعَآءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٌ يُّصَلِّيْ
فِي الْمِحْرَابِ ۙ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ
مِّنَ اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَّحَصُوْرًا وَّنَبِيًّا مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ
اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلٰمٌ وَّقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَاَتِيْ عَاقِرٌ ؕ قَالَ
كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْٓ اٰيَةً ؕ قَالَ
اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا ؕ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ
كَثِيْرًا وَّسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ
يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰىكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰىكِ عَلٰى نِسَآءِ
الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٢﴾ يٰمَرْيَمُ اقْنُتِيْ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِيْ وَارْكَعِيْ مَعَ
الرّٰكِعِيْنَ ﴿٤٣﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ ؕ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ ۪ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٤٤﴾ اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ
اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ۖ اسْمُهُ الْمَسِيْحُ عِيْسَى ابْنُ
مَرْيَمَ وَجِيْهًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ ۙ ﴿٤٥﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَاعَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا ۚ وَمَا عَمِلَتْ
مِنْ سُوٓءٍ ۚ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهٗٓ اَمَدًا بَعِيدًا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ
اللّٰهُ نَفْسَهٗ ۗ وَاللّٰهُ رَءُوْفٌ بِالْعِبَادِ ۝٣٠ قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ
فَاتَّبِعُوْنِيْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ
رَحِيْمٌ ۝٣١ قُلْ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ ۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ
الْكٰفِرِيْنَ ۝٣٢ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰٓى اٰدَمَ وَنُوْحًا وَّاٰلَ اِبْرٰهِيْمَ وَاٰلَ
عِمْرٰنَ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ۙ ۝٣٣ ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنْۢ بَعْضٍ ۗ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ
عَلِيْمٌ ۚ ۝٣٤ اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنِّيْ نَذَرْتُ لَكَ مَا فِيْ بَطْنِيْ
مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّيْ ۚ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝٣٥ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا
قَالَتْ رَبِّ اِنِّيْ وَضَعْتُهَآ اُنْثٰى ۗ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ ۗ وَلَيْسَ
الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰى ۚ وَاِنِّيْ سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَاِنِّيْٓ اُعِيْذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا
مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۝٣٦ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُوْلٍ حَسَنٍ
وَّاَنْۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۙ وَّكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۗ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا
الْمِحْرَابَ ۙ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۚ قَالَ يٰمَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَا ۗ قَالَتْ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝٣٧

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اُوْتُوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُدْعَوْنَ اِلٰى
كِتٰبِ اللّٰهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ
مُّعْرِضُوْنَ ﴿٢٣﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا
مَّعْدُوْدٰتٍ ۖ وَغَرَّهُمْ فِيْ دِيْنِهِمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ اِذَا
جَمَعْنٰهُمْ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيْهِ ۪ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ
مَنْ تَشَآءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَآءُ ۚ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَآءُ وَتُذِلُّ
مَنْ تَشَآءُ ۭ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ۭ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢٦﴾ تُوْلِجُ الَّيْلَ
فِي النَّهَارِ وَتُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ ۚ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۚ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُوْنَ الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ
وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ فِيْ شَيْءٍ اِلَّآ اَنْ تَتَّقُوْا
مِنْهُمْ تُقٰىةً ۭ وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهٗ ۭ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ﴿٢٨﴾
قُلْ اِنْ تُخْفُوْا مَا فِيْ صُدُوْرِكُمْ اَوْ تُبْدُوْهُ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ ۭ وَيَعْلَمُ
مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢٩﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ اِنَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ ۚ ١٦ اَلصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ
وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْاَسْحَارِ ١٧ شَهِدَ اللّٰهُ
اَنَّهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًا بِالْقِسْطِ ؕ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ؕ ١٨ اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ
الْاِسْلَامُ ۗ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ
مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ؕ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاٰيَاتِ
اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ١٩ فَاِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ
اَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلّٰهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ ؕ وَقُلْ لِلَّذِينَ اُوتُوا
الْكِتَابَ وَالْاُمِّيّٖنَ ءَاَسْلَمْتُمْ ؕ فَاِنْ اَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا ۚ
وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيرٌۢ بِالْعِبَادِ ۧ ٢٠
اِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ
حَقٍّ ۙ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَاْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ ۙ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ ٢١ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ
اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۫ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ٢٢

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَآ اَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ؕ وَاُولٰٓئِكَ هُمْ وَقُوْدُ النَّارِ ۙ ١٠ كَدَاْبِ اٰلِ
فِرْعَوْنَ ۙ وَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۚ فَاَخَذَهُمُ
اللّٰهُ بِذُنُوْبِهِمْ ؕ وَاللّٰهُ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ١١ قُلْ لِّلَّذِيْنَ
كَفَرُوْا سَتُغْلَبُوْنَ وَتُحْشَرُوْنَ اِلٰى جَهَنَّمَ ؕ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ ١٢ قَدْ كَانَ لَكُمْ اٰيَةٌ فِيْ فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا ؕ فِئَةٌ
تُقَاتِلُ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَاُخْرٰى كَافِرَةٌ يَّرَوْنَهُمْ مِّثْلَيْهِمْ
رَاْيَ الْعَيْنِ ؕ وَاللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ
لَعِبْرَةً لِّاُولِي الْاَبْصَارِ ١٣ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوٰتِ
مِنَ النِّسَآءِ وَالْبَنِيْنَ وَالْقَنَاطِيْرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ؕ ذٰلِكَ
مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَاللّٰهُ عِنْدَهٗ حُسْنُ الْمَاٰبِ ١٤ قُلْ
اَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذٰلِكُمْ ؕ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَاَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَّرِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌ بِالْعِبَادِ ۚ ١٥

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

حِزْبُ ٣

سُورَةُ اٰلِ عِمْرٰنَ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ مِائَتَا اٰيَةٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمّٓ ﴿١﴾ اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَ ۙ ﴿٣﴾ مِنْ قَبْلُ هُدًى
لِلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ۗ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ ۗ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَآءِ ۗ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآءُ ۗ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾ هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ۗ فَاَمَّا الَّذِينَ
فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَآءَ تَاْوِيلِهِ ۚ
وَمَا يَعْلَمُ تَاْوِيلَهُ اِلَّا اللّٰهُ ۘ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِهِ ۙ كُلٌّ
مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّآ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا
بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَآ
اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٩﴾

Sayfanın okunuşuna bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu öz değerlendirme formu, Kur'an-ı Kerim'i belirli bir sürede usulüne uygun şekilde okuma becerinizi değerlendirmeniz için hazırlanmıştır. Aşağıda verilen ifadeler size uygunsa "Evet"i, biraz uygunsa "Kısmen"i, uygun değilse "Hayır"ı işaretleyiniz. Tüm ölçütler için size uygun olan seçeneği işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Al-i İmran suresinin ilk sayfasını derse gelmeden önce okudum.			
2.	Al-i İmran suresinin ilk sayfasını usulüne uygun olarak yüzünden okudum.			
3.	Kur'an-ı Kerim okurken harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ettim.			
4.	Okuduğum ayetlerdeki tecvit kurallarını tespit ettim.			
5.	Okuduğum ayetlerdeki tecvit kurallarını açıkladım.			
6.	Öğretmenimin verdiği dönütleri dikkate aldım ve hatalarımı düzelttim.			
7.	Okuyuşumu verilen süre içerisinde tamamladım.			
8.	Yüzünden okurken arkadaşlarımın hakkına riayet ettim.			
9.	Arkadaşlarımın Kur'an-ı Kerim okuyuşunu dinledim.			
10.	Verilen genel ağ adreslerinden Al-i İmran suresinin ilk sayfasını dinledim.			
11.	Okuyuşumu daha da güzelleştirmek için yeni hedefler belirledim.			

Kur'an-ı Kerim harflerin mahreçlerine ve tecvit kurallarına dikkat edilerek okunmalıdır.[2] Çünkü kelimelerin doğru anlam kazanması harflerin mahreçlerini doğru telaffuz etmeye ve tecvit kurallarına uygun okumaya bağlıdır. Yüce Allah'ın ayetlerinin hem Hz. Peygamber hem de ümmeti tarafından doğru ve güzel okunması Kur'an-ı Kerim'in bir emridir. Müzzemmil suresinin 4. ayetindeki **"... Kur'an'ı tane tane, hakkını vererek oku."** ifadeleri Kur'an'ın nasıl okunması gerektiğini ortaya koyarak tecvit ilminin gerekliliğine işaret eder. Kur'an-ı Kerim'i, harflerin çıkış yerlerine ve sıfatlarına uygun olarak hatasız bir biçimde okumayı öğreten tecvit ilminin ilk uygulamaları Hz. Peygamber'in Kur'an okuyuşunda da görülmektedir. Hz. Muhammed (sav) Kur'an'ı, dinleyenlerin rahatça anlayacağı bir tarzda ağır ağır okurdu. Çoğunlukla her ayetin sonunda vakfederdi.[3] Enes bin Malik (ra), Hz. Peygamber'in kıraatinin nasıl olduğunu soran birine "O, Kur'an'ı uzatarak okurdu." demiş ve şöyle devam etmiştir: O, بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ i okurken بِسْمِ اللهِ der uzatırdı. اَلرَّحْمٰنِ der uzatır ve الرَّحِيمِ der yine uzatırdı."[4] Benzer bir soru müminlerin annesi Ümmü Seleme'ye (ra) sorulmuş o da Fatiha suresini örnek vererek meseleyi şöyle anlatmıştır: "Allah Resulü Fatiha suresini okurken اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَۙ der dururdu. Sonra اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِۙ der dururdu. Sonra مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِۜ der dururdu."[5]

Anlam Köprüsü

Aşağıda Kur'an-ı Kerim'in okunduğu veya dinlendiği bazı durumlar verilmiştir. Günlük hayatınızda bu durumlardan hangilerine şahit olduğunuzu işaretleyiniz.

- ☐ Evde bireysel veya aile ile
- ☐ Camide
- ☐ Bireysel namaz kılarken
- ☐ Camide cemaatle namaz kılarken
- ☐ Kandil gecelerinde
- ☐ Ramazan ayında

Bu ortamlardan birini seçerek Kur'an okumanın veya dinlemenin sizde uyandırdığı duyguları ifade ediniz.

Etkinlik-2

30 dk.

Adı	*Kur'an-ı Kerim Okuyorum*
Amaç	*Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun şekilde okurken sorumlulukları yerine getirmenin önemini fark edebilme*
Ön Hazırlık	*Al-i İmran suresinin ilk sayfasını derse gelmeden önce okuyunuz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Belirtilen surenin ilk sayfasını yüzünden okuyacak her arkadaşınız için bir süre belirleyiniz.*
2. *Okurken size verilen süreyi aşmamaya gayret ediniz.*
3. *Önceden çalıştığınız Al-i İmran suresinin ilk sayfasını bireysel olarak okuyunuz.*
4. *Kur'an-ı Kerim okurken harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ediniz.*
5. *Okuduğunuz ayetlerdeki tecvit kurallarını tespit ederek açıklayınız.*
6. *Öğretmeninizin verdiği dönütleri dikkate alınız. Varsa hatalarınızı düzeltiniz.*
7. *Yüzünden okurken arkadaşlarınızın hakkına riayet etmeye gayret ediniz.*
8. *Okunan Kur'an-ı Kerim'i dinleyiniz.*
9. *Aşağıdaki genel ağ adresinden Al-i İmran suresinin ilk sayfasını dinleyerek eksiklerinizi fark etmeye çalışınız.*
   https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-1/al-i-imran-suresi-3/ayet-1/diyanet-isleri-baskanligi-meali-1
10. *Hatalarınızı düzeltmek ve okuyuşunuzu daha da güzelleştirmek için yeni hedefler belirleyiniz.*

Değerlendirme: *Etkinlik sonunda 117. sayfadaki öz değerlendirme formunu doldurunuz.*

Etkinlik-1

30 dk.

Adı	*Kur'an-ı Kerim Okumaya Hazırlanıyorum*
Amaç	*Abdestin önemini fark edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Verilen hadisişerifleri okuyunuz.*
   - *"Temizlik imanın yarısıdır ..." (Müslim, "Taharet", 1)*
   - *"Ey insanlar! Allah temizdir ancak temiz olan şeyleri kabul eder..." (Müslim, "Zekât", 65)*
   - *Resulullah, abdest almayı ve mümkün olduğunca abdestli bulunmayı tavsiye etmekle birlikte abdest alırken suyun israf edilmesini yasaklamıştır. Ashabından Sad bin Ebu Vakkas'ın abdest aldığı sırada suyu fazla kullandığını görünce ona "Bu ne israf!" demiş, Sad ise "Abdestte de israf olur mu?" diye sormuştu. Bunun üzerine Allah Resulü "Evet, akan bir nehir kenarında olsan bile! (Haddinden fazla tüketirsen abdestte de israf olur.)" buyurmuştur. (İbni Mace, "Taharet", 48)*
   - *"Cennetin anahtarı namaz, namazın anahtarı ise abdesttir." (Tirmizi, "Taharet", 1)*
2. *Aşağıdaki soruları bireysel olarak düşününüz. Soruların cevaplarını hadisişeriflerden yararlanarak boş bırakılan alanlara yazınız.*

Verilen hadisler temizlik kavramını nasıl tanımlıyor?

.....

.....

İman ve temizlik arasındaki ilişkiyi yorumlayınız.

.....

.....

Verilen hadisler günümüz çevre sorunlarının çözümüne nasıl yol gösterebilir?

.....

.....

Verilen hadisler atık yönetimi, geri dönüşüm ve gıda israfı açısından nasıl yorumlanabilir?

.....

.....

3. *Cevaplarınızı sıra arkadaşınızla paylaşınız. Benzer ve farklı fikirlerinizi belirleyiniz. Kişisel temizliğe önem vermenin ve çevre temizliğine dikkat etmenin insanın yaşam kalitesine katkısını ifade eden bir slogan yazınız.*

.....

.....

4. *Yazdığınız sloganı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.*

Değerlendirme: *Tecvit kurallarını belirleyip açıklarken nelere dikkat ettiniz? Yazınız.*

.....

.....

.....

.....

Kıraat
Hz. Peygamber'in okuma biçimini örnek alarak Kur'an-ı Kerim'i harflerin çıkış yerlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak okuma.
(bk. Serinsu vd.,"kıraat", 203)

Kur'an-ı Kerim, Allah'ın (cc) insanlara gönderdiği son ilahi mesajdır. Müslümanlara İslam'ın inanç, ibadet, ahlak ve sosyal hayat ile ilgili ilkelerini öğreten yüce kitaptır. Kur'an-ı Kerim'i **kıraat** etmek ve okunan Kur'an'ı dinlemek Allah Teala'nın emridir. Kur'an okuma ile ilgili Neml suresinin 92. ayetinde **"… Bana Müslümanlardan olmam ve Kur'an'ı okumam emredildi…"**, okunan Kur'an'ı dinleme ile ilgili ise Araf suresinin 204. ayetinde **"Kur'an okunduğu zaman hemen dikkat kesilerek ona kulak verin, susup dinleyin ki rahmete eresiniz."** buyrulmuştur.

Kur'an-ı Kerim, Yüce Allah'ın kelamıdır ve onu okumak başlı başına bir ibadettir. Bu ibadetin ruhunu tamamlamak ve manevi lezzeti daha derinden yaşamak için Kur'an okurken abdestli olmaya özen gösterilmelidir. Abdest hem maddi hem de manevi bir arınmadır. Bir taraftan bireyin fiziksel temizliğini sağlarken diğer taraftan da sembolik anlamda ruhu temizleyen ibadet öncesi bir hazırlık sürecidir (Görsel 3.1). Bu hazırlık, ilahi mesajla kurulacak ilişkiyi daha disiplinli, daha saygılı ve daha bilinçli bir çerçeveye oturtur. İbadet öncesinde abdest almak kulun yaptığı ibadete verdiği değerin bir göstergesidir. Ayrıca Kur'an'ı abdestli olarak okumak Müslüman toplumlarda ilahi vahye yönelik ortak saygının korunması bakımından da önem taşır. Bu uygulama, ilahi kelama gösterilen hürmete toplumsal düzeyde süreklilik kazandırır. Bu durum Kur'an'ın mesajını daha içten ve saygılı bir şekilde okumaya katkı sağlar. Düzenli biçimde abdestli Kur'an tilaveti, bireyin manevi yaşamında süreklilik ve bilinç temelli bir ibadet anlayışının gelişmesine katkı sağlar.[1]

Görsel 3.1: *Abdest, insanı hem bedenen hem de ruhen ibadet etmeye hazırlar.*

3.1. AL-İ İMRAN SURESİ 1-15. SAYFALAR (1-115. Ayetler)

Konuya Başlarken

Al-i İmran suresinin 1. sayfasını yüzünden okuyunuz. Öğretmeninizin okuma düzeyinizi geliştirmeye yönelik uyarılarını dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, öğrencinin okunuşla ilgili özel durumlara yönelik bilgi ve becerilerini kontrol etmek amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencinin bu ölçütleri gerçekleştirme durumuna göre "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Değerlendirme Alanı	Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Harfler, Harekeler ve İşaretler	1.	Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz eder.		
	2.	Harflerin kalın, ince ve peltek okunuşlarını doğru bir şekilde uygular.		
	3.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki üstün, esre ve ötre harekelerini tanır.		
	4.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki üstün, esre ve ötre harekelerini kuralına uygun telaffuz eder.		
	5.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki cezim ve şedde işaretlerini tanır.		
	6.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki cezim ve şedde işaretlerinin bulunduğu harfleri kuralına uygun telaffuz eder.		
	7.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki tenvinleri tanır.		
	8.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki tenvinleri kuralına uygun telaffuz eder.		
	9.	Kur'an ayetlerindeki âsar-çeker işaretlerini tanır.		
	10.	Kur'an ayetlerindeki âsar-çeker işaretlerini kuralına uygun telaffuz eder.		
Tecvit Kuralları	11.	Med harflerini tanır.		
	12.	Medditabiiyi tanır.		
	13.	Medditabiiyi doğru bir şekilde telaffuz eder.		
	14.	Meddimuttasılı tanır.		
	15.	Meddimuttasılı doğru bir şekilde telaffuz eder.		
	16.	Meddimunfasılı tanır.		
	17.	Meddimunfasılı doğru bir şekilde telaffuz eder.		
Tutum ve Okuma Disiplini	18.	Kur'an-ı Kerim okumanın adabını bilir ve Mushaf'a saygılı davranır.		
	19.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki kelimeleri akıcı şekilde birleştirerek okur.		
	20.	Vakıf noktalarında ve ayet sonlarında kurallarına uygun olarak durur.		
	21.	Vakıf noktalarında ve ayet sonlarında durduktan sonra kurallarına uygun olarak okumaya başlar.		
	22.	Kur'an-ı Kerim okuyuşunu akıcı şekilde sürdürür.		
	23.	Hatalarını fark ettiğinde düzeltir.		
	24.	Kur'an-ı Kerim'i dinleyici önünde öz güvenle okur.		

Öğretmenin Yorumu:

4. TEMA

KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

4.1. Fatiha Suresi ve Anlamı
4.2. Kevser Suresi ve Anlamı
4.3. İhlas Suresi ve Anlamı
4.4. Fil Suresi ve Anlamı
4.5. Kureyş Suresi ve Anlamı

▶ **Bu temada sizlerden**

- Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurmayı,
- Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini tilavet etmeyi

öğrenmeniz beklenmektedir.

Tema karekodu

Temanın sunusuna bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Anahtar Kavramlar

- hamt
- tevhit
- Kevser

Başlarken

1. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinden hangilerini yüzünden okuyabiliyorsunuz?
2. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinden hangilerini ezberden okuyabiliyorsunuz?
3. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamları ile ilgili neler biliyorsunuz?

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form öğrencinin Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinden hangilerini kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezberden okuyabildiğini tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Fatiha suresini okurken harfleri mahreçlerine uygun şekilde telaffuz eder.		
2.	Fatiha suresini usulüne uygun yüzünden okur.		
3.	Fatiha suresini usulüne uygun ezbere okur.		
4.	Kevser suresini okurken harfleri mahreçlerine uygun şekilde telaffuz eder.		
5.	Kevser suresini usulüne uygun yüzünden okur.		
6.	Kevser suresini usulüne uygun ezbere okur.		
7.	İhlas suresini okurken harfleri mahreçlerine uygun şekilde telaffuz eder.		
8.	İhlas suresini usulüne uygun yüzünden okur.		
9.	İhlas suresini usulüne uygun ezbere okur.		
10.	Fil suresini okurken harfleri mahreçlerine uygun şekilde telaffuz eder.		
11.	Fil suresini usulüne uygun yüzünden okur.		
12.	Fil suresini usulüne uygun ezbere okur.		
13.	Kureyş suresini okurken harfleri mahreçlerine uygun şekilde telaffuz eder.		
14.	Kureyş suresini usulüne uygun yüzünden okur.		
15.	Kureyş suresini usulüne uygun ezbere okur.		

Öğretmenin Yorumu:

Kur'an-ı Kerim'den mümkün olduğu kadar fazla ayet ve sure ezberlemek her Müslüman'ın arzuladığı bir hususdur (Görsel 4.1). Müslümanların namaz ibadetini yerine getirebilmeleri için Kur'an'dan bir bölümü ezberlemesi ve namazda okuması gerekir. Zira namazlardaki sure, ayet ve dualar ezberden okunur. Bu sebeple İslam fıkhında Kur'an'ın tamamının ezberlenmesi farzıkifaye, namazın caiz olacağı miktarda Kur'an ezberi yapılması ise farzıayndır.[1] Kur'an surelerini ezberlemek namaz ibadetinin temel unsurlarından biridir. Namazda okunan surelerin doğru ve bilinçli bir şekilde ezberlenmesi ibadetin anlamını derinleştirir. Ezberlenen sureler yalnızca namazda değil günlük hayatta da kişinin iç dünyasına rehberlik eder. Hayatın akışı içerisinde bu sureleri hatırlamak bireye hem zihinsel dinginlik hem de ruhsal yönelim kazandırır. Böylece Kur'an'dan bazı sureleri ezberlemek, sadece bir öğrenme faaliyeti değil bireyin günlük yaşantısına eşlik eden bir bilinç ve davranış hâline gelir.

Görsel 4.1: *Kur'an-ı Kerim ezberlemek vahyin nüzulünden itibaren İslam âleminde Kur'an öğrenmenin adımlarından biri olarak görülmüştür. Bu durum eğitim öğretimin bir parçası olmuştur.*

Anlam Köprüsü

Yandaki karekodda verilen Fatiha suresinin okunuşunu izleyerek aşağıdaki soruyu cevaplayınız.

1. Bu ezbere okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurlar nelerdir?

2. Harflerin mahreçlerini doğru telaffuz etme ve tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

Harflerin mahreçlerine uygun telaffuz edilmesi ve tecvit kurallarının uygulanması Kur'an okumayı şekillendiren ana unsurlardır. Mahreç, sesin doğru üretilmesi için gerekli temeli oluşturur. Tecvit ise bu temeli uzatma, birleştirme, kalınlık–incelik, vurgu, durak noktaları gibi okuma ilkeleriyle düzenler. Bu sebeple mahreç ve tecvit Kur'an'ı ezberden okuma pratiğinin doğruluğunu artırmada önemli bir role sahiptir.

Kur'an-ı Kerim'de lafız ve mana dengesi bakımından hiçbir yazılı metinde bulunmayan bir uyum vardır. Kur'an, bu edebî üslubu ile kendisini okuyan ve dinleyen insanların gönüllerine tesir eden bir kitaptır. Kuralına uygun ve güzel okunduğu zaman insana manevi bir huzur verir. Düzenli ve ölçülü bir tilavet, dinleyenin metni daha iyi anlamasına ve Kur'an'ın kendine özgü ahengini hissetmesine katkı sağlar. Kur'an'ın tecvit kurallarına uygun okunması, kıraat kültürünün korunmasında önemli bir yer tutar. Tecvit, harflerin çıkış noktalarına ve okuyuş kurallarına dikkat edilmesini sağlayarak metnin asıl ses yapısını muhafaza eder.

Tecvit kurallarına uyulduğunda Kur'an'ın yüzyıllardır aktarılan okuyuş geleneği hem doğru biçimde yaşatılır hem de gelecek nesillere güvenilir bir şekilde aktarılmış olur. Bu nedenle Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına uygun okumak, sadece teknik bir gereklilik değil kültürel ve manevi bir mirası korumanın da önemli bir parçasıdır.

Kur'an-ı Kerim'in en önemli özelliklerinden biri kolay ezberlenebilmesidir. Bununla birlikte Kur'an'ı ezberlemede başarılı olabilmek için ezberleme yöntemleri bilinmeli ve uygulanmalıdır. Ayrıca ezberlenecek bölümlerin yüzünden tekrarı çokça yapılmalıdır. En önemlisi de yüzünden okuma geliştirilerek ezberlemeye zemin hazırlanmalıdır.[2] Kur'an ezberi yaparken harflerin mahreç ve telaffuzlarında karşılaşılabilecek güçlükler insanın kendine güvenerek sabır ve kararlılıkla çalışması, alternatif çözüm yolları bulabilmek için çaba göstermesi ile aşılabilir.

Bilgi Görseli 4.1: *Sure ezberinde dikkate alınması gereken ilke ve yöntemler*[3]

4.1. FATİHA SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ١
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٢ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ٣ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ٤
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٥ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ٦ صِرَاطَ
الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّينَ ٧

Fatiha suresinin okunuşunu yandaki karekoddan dinleyiniz. Ardından her bir ayeti tekrar ederek ezberlemeye çalışınız.

Mekke'de inmiştir.

Yedi ayettir.

Adını "başlangıç ve giriş" anlamlarına gelen "Fatiha" kelimesinden almıştır.

▲ ***Bilgi Görseli 4.2:*** *Fatiha suresinin kimliği*

Etkinlik-1

30 dk.

Adı	*Birlikte Öğreniyorum*
Amaç	*Fatiha suresinin mealini inceleyerek konularını belirleyebilme*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Fatiha suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vs.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Fatiha suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Fatiha suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz.*
5. *Grup olarak belirlediğiniz konuları sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.*
6. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
7. *Cevaplarınızı diğer grupların cevaplarıyla karşılaştırarak gerektiğinde geliştiriniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde tüm grupların belirlediği konuları tahtaya yazarak ortak liste oluşturunuz.*

Değerlendirme: *Fatiha suresinin konuları ile ilgili bilgi kartları hazırlayınız.*

Rab
Sözlükte "bir şeyi yetkinlik noktasına varıncaya kadar kademe kademe inşa edip geliştirmek" anlamına gelir. Kur'an'da hepsi de Allah Teala hakkında olmak üzere "malik, idare eden, düzene koyan, terbiye eden, gözetip koruyan, nimet veren, ıslah edip geliştiren, mabut" gibi anlamlarda kullanılır.
(bk. Topaloğlu, "Rab", 34/372)

Hamt
Sözlükte övme ve yüceltme anlamlarına gelir. Bütün övgü çeşitlerini içeren, sevgi ve saygıyla Allah'a (cc) yapılan şükrü ifade eder.
(bk. Serinsu vd., "hamt", 118)

Fatiha, Kur'an-ı Kerim'in bütün olarak inen ilk suresidir. Namazların her rekâtında okunur. Kur'an'ın hem bir ön sözü hem de özeti gibidir. Kur'an'ın içerdiği temel ilkelere bu surede işaret edilir. Allah (cc) ile insan arasında bir tür konuşma olan sure Allah'ın (cc) **Rab**, insanın kul oluşunu vurgular. Sure, eşsiz güzellikte bir dua ve yakarıştır.[4]

Fatiha suresinin ilk ayeti "Besmele" olarak adlandırılır. Bu ayet bir işi hayırla sonuçlandırmak için insanın tek başına yeterli olmadığını, başarı ve gücün Allah'a (cc) bağlı olarak elde edildiğini ifade eder.[5] Müslüman, meşru ve anlamlı her iş öncesinde besmele çeker. Hz. Muhammed (sav) bir hadisinde *"Yüce Allah'ı anarak başlanmayan her söz veya iş sonuçsuzdur."*[6] buyurarak besmelenin önemini ortaya koymuştur.

İnsanları var eden ve onlara sayısız nimetler bahşedene hamdedilir. **Hamt**, sonsuz lütuflarda bulunduğu için sadece Allah'a (cc) karşı yapılan özel bir övgüdür. Dilimizde tam olarak karşılığı yoktur.[7] Bu övgü, Kur'an dilinde "Elhamdülillah" cümlesiyle en güzel şekilde ifade edilmiş ve bu şekliyle dilimizde yaygınlaşmıştır. "Âlemlerin Rabbi" ifadesinde geçen âlem kelimesi Allah'ın (cc) dışındaki tüm varlıkları ifade eder. Rab ise sözlükte bir şeyi baştan sona oluşturan, düzene koyan, gözetip koruyan ve terbiye eden anlamlarına gelmektedir.[8] Kur'an-ı Kerim'de Allah (cc) lafzından sonra en çok kullanılan ilahi isimdir.

Görsel 4.2: *Yüce Allah'ın sonsuz rahmetini ifade eden er-Rahman isminin yansıtıldığı bilgisayar destekli hat örneği*

Allah'ın (cc) sonsuz rahmetini ve sınırsız merhametini ifade eden Rahman ve Rahîm isimlerinin bu surede iki kere yer alması dikkat çekicidir (Görsel 4.2). Bu isimler Yüce Allah'ın zatına has özelliklerin tanınmasında önemli bir yere sahiptir. Yüce Allah'ın rahmeti ve merhameti karıncadan galaksilere kadar her şeyi kuşatmıştır.[9] O'nun sonsuz merhameti başta insan olmak üzere bütün canlılara etki etmiştir. Hz. Peygamber, Allah'ın (cc) rahmet ve merhametinin ne denli etkili olduğunu somut bir örnekle anlatmıştır. Bu örnekte Yüce Allah'ın rahmet ve merhameti sebebiyle canlıların birbirine şefkat gösterdiğini hatta atın yavrusunu emzirirken ona zarar vermemek için şefkatle ayağını kaldırdığını belirtmiştir.[10]

Yüce Allah, herkesin yaptığı işlerin karşılığını eksiksiz olarak alacağı ve hiç kimseye zerre kadar haksızlığın yapılmayacağı hesap gününün tek hâkimidir. Müslüman, Allah'ın (cc) merhametli oluşunun yanı sıra aynı zamanda adil ve hesap görücü olduğunu her zaman hatırlamalıdır. Hamt, nasıl Allah'a (cc) ait ise mülk de O'na aittir.

Fatiha suresinde Yüce Allah'a kulluğun vazgeçilmez esası olan tevhit vurgulanmaktadır. İbadet; insanın Allah'a (cc) saygı ve itaatini göstermek, O'nun rızasını kazanmak niyetiyle ortaya koyduğu belirli tutum ve davranışlara denir.[11] İbadet sadece Allah'a (cc) yapılır. İnsanın Allah'tan (cc) başka bir varlığa kulluk etmesi hem kendi değerini düşürür hem de tevhit ilkesine aykırıdır. Surede kulluk etme ve yardım dileme fiilleri birlikte zikredilerek Allah'tan (cc) yardım istemeden önce O'na ibadetle yaklaşmanın gerekliliği ortaya konulmuştur.[12]

Fatiha suresinin okunuşu, anlamı ve tefsiri ile ilgili etkileşimli içeriğe yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Surenin 6 ve 7. ayetlerinden oluşan son bölümünde insanın Rabbine yaptığı duaya yer verilir (Görsel 4.3). Hak ve hakikat yolu düz bir çizgiye benzetilerek ona "dosdoğru yol" anlamında sıratımüstakim denilmiştir.[13] Dosdoğru yol, Kur'an'ın gösterdiği yoldur. Bu ayetlerde Müslümanlara bu yolda sabit kalmak amacıyla dua etmeleri öğretilmektedir. Çünkü insanın her zaman doğru yoldan ayrılma ihtimali vardır. Bu yol, tarih boyunca ilahi hidayeti reddederek Allah'ın (cc) gazabına uğramışların ve sapmışların yolu değildir. Dosdoğru yolda yürüdükleri için Allah'ın (cc) nimetlendirdiği peygamberlerin, sıddıkların, şehitlerin ve salih kimselerin yoludur.[14] Hz. Peygamber; gazaba uğrayanları Yahudiler, sapmışları da Hristiyanlar şeklinde açıklamıştır.[15] Fatiha suresinin bitiminde "Duamızı kabul buyur." anlamında "Âmin!" denilmektedir.[16]

▲
Görsel 4.3: *Fatiha suresinde yer alan "Bize doğru yolu göster!" ifadesi özel bir duadır. İnsan, hidayeti bulma ve hidayet üzere yaşamada Yüce Allah'ın yardımına ihtiyaç duyar.*

Etkinlik-2

30 dk.

Adı	*Fatiha Suresinin Mesajını Anlıyorum*
Amaç	*Fatiha suresinin konu ve olayları hakkında çıkarımda bulunabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde bir yazman seçiniz.*
2. *Fatiha suresinin mealini okuyunuz.*
3. *Fatiha suresinde geçen konu ve olaylarla ilgili hangi çıkarımlarda bulunulabileceği üzerine düşününüz.*
4. *Aklınıza gelen fikirleri size verilen süre içinde paylaşınız.*
5. *Arkadaşlarınızın paylaştığı fikirleri eleştirmeyiniz ve tartışmayınız.*
6. *Sınıfta paylaşılan tüm fikirlerin yazman tarafından tahtaya not edilmesini sağlayınız.*
7. *İfade edilmek istenen tüm fikirler bittiğinde fikirlerin değerlendirilmesi aşamasına geçiniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde ilginç ve önemli bulduğunuz fikirleri aşağıdaki alana listeleyiniz.*

Değerlendirme: *Fatiha suresi ile ilgili çıkarımlarınıza dair kısa bir metin yazınız.*

.....

.....

.....

.....

Etkinlik-3

40 dk.

Adı	*Fatiha Suresini Tilavet Ediyorum*
Amaç	*Fatiha suresini tilavet edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Fatiha suresini öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Fatiha suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okuma esnasında ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyiniz. Belirlediğiniz tecvit kurallarını ve uzatılacak harfleri ilgili kelimelerin altındaki boşluklara yazınız.*

اَلْعَالَمِينَ	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ	اِيَّاكَ	صِرَاطَ الَّذِينَ

6. *Fatiha suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
7. *Fatiha suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
8. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
9. *Fatiha suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
11. *Okuyuşunuzu daha da güzelleştirmek için aşağıdaki genel ağ adresinden Fatiha suresini dinleyiniz.*

    https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf_v2/kuran-1/fatiha-suresi-1/ayet-1/diyanet-vakfi-meali-4

Değerlendirme: *Fatiha suresini tilavet edebilme becerisi bir sonraki sayfada yer alan kontrol listesi ile değerlendirilecektir.*

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**
Bu form, öğrencinin Fatiha suresini tilavet edebilme becerisini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.	

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Fatiha suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini algılar.		
2.	Fatiha suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini belirler.		
3.	Fatiha suresindeki harf/hareke/işaretleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.		
4.	Fatiha suresindeki harf/hareke/işaretleri doğru bir şekilde telaffuz eder.		
5.	Fatiha suresindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.		
6.	Fatiha suresindeki tecvit kurallarını açıklar.		
7.	Fatiha suresindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.		
8.	Fatiha suresindeki tecvit kurallarını uygular.		
9.	Fatiha suresinin okunuşunu öğretmeninden dinler.		
10.	Fatiha suresinden dinlediği ayetleri tekrar eder.		
11.	Fatiha suresini tecvit kurallarına göre ezberden okur.		
12.	Fatiha suresini toplum önünde ezbere okur.		

Öğretmenin Yorumu:

4.2. KEVSER SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّآ اَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝٢ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝٣

Kevser suresinin okunuşunu yandaki karekoddan dinleyiniz. Ardından her bir ayeti tekrar ederek ezberlemeye çalışınız.

Bilgi Görseli 4.3: *Kevser suresinin kimliği*

Etkinlik-4

30 dk.

Adı	*Birlikte Öğreniyorum*
Amaç	*Kevser suresinin mealini inceleyerek konularını belirleyebilme*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Kevser suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vs.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Kevser suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Kevser suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz.*
5. *Grup olarak belirlediğiniz konuları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.*
6. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
7. *Cevaplarınızı diğer grupların yanıtlarıyla karşılaştırarak gerektiğinde geliştiriniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde tüm grupların belirlediği konuları tahtaya yazarak ortak liste oluşturunuz.*

Değerlendirme: *Kevser suresinin konuları ile ilgili zihin haritası hazırlayınız.*

Kevser suresi, Kur'an-ı Kerim'in en kısa suresidir. Resulullah'ın Kasım ve Abdullah adlı iki oğlu vefat edince müşriklerin "Onun nesli kesildi." demeleri üzerine indirilmiştir. Sure, müşriklerin bu sözlerine karşı Hz. Peygamber'in şanını yüceltmek için yapılmış bir hitaptır.[17] Müşriklerin sözlerinden dolayı üzülen Hz. Muhammed (sav) kendisine birçok nimetin verildiğini hatırlatan bu sure ile teselli edilmiş ve müşriklerin bu konudaki dedikoduları reddedilmiştir.[18]

Kevser
Çokluk anlamına gelen kesret kökünden türemiştir. İslam âlimlerine göre çok hayır, iyilik ve nimetlerin çokluğu demektir.

(bk. Sabuni, *Safvetü't-Tefasir*, 3/610)

Kevser kelimesi çok değerli ve önemli şeyleri ifade eder. "Bitip tükenmez iyilikler" şeklinde de Türkçeye çevrilen Kevser kelimesi; Kur'an-ı Kerim, peygamberlik, cennetteki bir nehir, Hz. Peygamber'in ümmetinin çokluğu, İslam dini gibi çeşitli anlamlarda yorumlanmıştır.[19] Bu sure, hakaret ve karalayıcı sözlerle karşılaşıldığında Hz. Peygamber'in şahsında tüm Müslümanlara Allah'ın (cc) verdiği nimetleri düşünerek teselli bulmayı öğretir.

Not Edelim

Yaygın kanaate göre namaz ibadeti, Mekke Dönemi'nde hicretten üç yıl kadar önce gerçekleşen Miraç Olayı sırasında farz kılınmış; kurban ibadeti ise Hz. Peygamber tarafından hicretten iki yıl sonra uygulanmaya başlanmıştır.

(bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/701)

İbadetler aynı zamanda Yüce Allah'a şükrün bir göstergesidir. Bu nedenle Müslümanlar, sahip oldukları nimetlerin şükrünü Rablerine ibadet ederek yerine getirirler. Kevser suresinde kendisine pek çok hayır lütfedilmiş olan Hz. Peygamber'e bu nimetlerin şükrünü yerine getirmek üzere sadece Allah (cc) için namaz kılması ve kurban kesmesi emredilmiştir. Bunun yanı sıra bütün namaz ve kurban ibadetlerinin yalnızca Allah'a (cc) özgü kılınması vurgulanmıştır. Surenin 2. ayetinde, Hz. Peygamber'e namaz ve kurban ibadetlerini yalnızca Allah (cc) için yerine getirmesi emredilmekte; böylece müşriklerin aksine kendi yolunda kararlılıkla devam etmesi gerektiği vurgulanmaktadır.[20]

Surede namaz kılma ve kurban kesme emri verildiğinde Kureyş ve diğer müşrikler kendi yaptıkları tanrılara tapmakta ve onlar için kurban kesmekte idiler. Burada maksat, namaz ve kurbanı sadece Allah (cc) için yerine getirerek müşriklerin tersine kendi yolunda sebat etmesini belirtmektir.[21]

Başka bir ayette bu durum şu şekilde ifade edilmiştir: **"De ki: 'Benim namazım, (her türlü) ibadetim, hayatım ve ölümüm, hepsi âlemlerin Rabbi olan Allah içindir. O'nun ortağı yoktur. Bana sadece bu emrolundu ve ben (hak dine) teslim olanların ilkiyim."** [22]

Mekke müşrikleri, Hz. Muhammed'in (sav) erkek çocuklarının vefat etmesini yüzeysel bir bakış açısıyla değerlendirerek onu sahipsiz ve güçsüz; kendilerini ise kalabalık ve güçlü görürlerdi. Resulullah'ın vefatından sonra soyunun kesileceğini, İslam davetinin de sonuçsuz kalacağını iddia ederlerdi. Surenin son ayeti onların bu ifadelerini kınamakta ve Hz. Peygamber'e düşmanlık edenlerin başarılı olamayacaklarını haber vermektedir. Nitekim Resulullah'ın davası, dünyanın her tarafına yayılarak milyonlarca insana ulaşmış ve şirk anlayışının sonu kesilmiştir. Bu ayet; dolaylı olarak Hz. Peygamber'in yolunu izleyen, inanç ve kararlılığını devam ettiren müminler için de bir müjdedir.[23]

Kevser suresinin okunuşu, anlamı ve tefsiri ile ilgili etkileşimli içeriğe yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Yorumlayalım

Hz. Muhammed'e (sav) hakaret içeren yazı ve görseller yayımlayan dünyadaki bazı medya kuruluşlarının tavrı ile bu surede sözü edilen alaycı tutumları karşılaştırarak yorumlayınız.

Etkinlik-5

30 dk.

Adı	*Kevser Suresinin Mesajını Anlıyorum*
Amaç	*Kevser suresinin konu ve olayları hakkında çıkarımda bulunabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde bir yazman seçiniz.*
2. *Kevser suresinin mealini okuyunuz.*
3. *Kevser suresinde geçen konu ve olaylarla ilgili hangi çıkarımlarda bulunulabileceği üzerine düşününüz.*
4. *Aklınıza gelen fikirleri size verilen süre içinde paylaşınız.*
5. *Arkadaşlarınızın paylaştığı fikirleri eleştirmeyiniz ve tartışmayınız.*
6. *Sınıfta paylaşılan tüm fikirlerin yazman tarafından tahtaya not edilmesini sağlayınız.*
7. *İfade edilmek istenen tüm fikirler bittiğinde fikirlerin değerlendirilmesi aşamasına geçiniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde ilginç ve önemli bulduğunuz fikirleri aşağıdaki alana listeleyiniz.*

Değerlendirme: *Kevser suresi ile ilgili çıkarımlarınıza dair dijital bir materyal hazırlayınız.*

Etkinlik-6

40 dk.

Adı	*Kevser Suresini Tilavet Ediyorum*
Amaç	*Kevser suresini tilavet edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Kevser suresini öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Kevser suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okuma esnasında ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyiniz. Belirlediğiniz tecvit kurallarını ve uzatılacak harfleri ilgili kelimelerin altındaki boşluklara yazınız.*

إِنَّا اَعْطَيْنَاكَ	شَانِئَكَ	اَعْطَيْنَاكَ

6. *Kevser suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
7. *Kevser suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel ve koro hâlinde talim ediniz.*
8. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
9. *Kevser suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
11. *Okuyuşunuzu daha da güzelleştirmek için aşağıdaki genel ağ adresinden Kevser suresini dinleyiniz.*

https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf_v2/kuran-1/kevser-suresi-108/ayet-1/diyanet-vakfi-meali-4

Değerlendirme: *Kevser suresini tilavet edebilme becerisi bir sonraki sayfada yer alan kontrol listesi ile değerlendirilecektir.*

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**
Bu form, öğrencinin Kevser suresini tilavet edebilme becerisini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.	

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Kevser suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini algılar.		
2.	Kevser suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini belirler.		
3.	Kevser suresindeki harf/hareke/işaretleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.		
4.	Kevser suresindeki harf/hareke/işaretleri doğru bir şekilde telaffuz eder.		
5.	Kevser suresindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.		
6.	Kevser suresindeki tecvit kurallarını açıklar.		
7.	Kevser suresindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.		
8.	Kevser suresindeki tecvit kurallarını uygular.		
9.	Kevser suresinin okunuşunu öğretmeninden dinler.		
10.	Kevser suresinden dinlediği ayetleri tekrar eder.		
11.	Kevser suresini tecvit kurallarına göre ezberden okur.		
12.	Kevser suresini toplum önünde ezbere okur.		

Öğretmenin Yorumu:

4.3. İHLAS SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝١ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ۝٤

İhlas suresinin okunuşunu yandaki karekoddan dinleyiniz. Ardından her bir ayeti tekrar ederek ezberlemeye çalışınız.

Bilgi Görseli 4.4: *İhlas suresinin kimliği*

Etkinlik-7

30 dk.

Adı	*Birlikte Öğreniyorum*
Amaç	*İhlas suresinin mealini inceleyerek konularını belirleyebilme*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce İhlas suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeniniz rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vs.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan İhlas suresinin mealini okuyunuz.*
4. *İhlas suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz.*
5. *Grup olarak belirlediğiniz konuları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.*
6. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
7. *Cevaplarınızı diğer grupların cevaplarıyla karşılaştırarak gerektiğinde geliştiriniz.*
8. *Öğretmeniniz rehberliğinde tüm grupların belirlediği konuları tahtaya yazarak ortak liste oluşturunuz.*

Değerlendirme: *İhlas suresinin konularını sınıflandırınız.*

İhlas suresi, bazı müşriklerin Hz. Peygamber'e gelerek "Ey Muhammed! Bize Rabbini anlat. O'nun özellikleri nedir?" diye soru sormaları üzerine inmiştir. Sure, Yüce Allah'ın sıfatlarından bahsederek O'nu tanıtır. Teslise inanan Hristiyanlar ile Allah'ın (cc) bir evladı ve nesli olduğunu ileri süren müşriklerin iddialarını reddeder.[24]

İslam dininin temeli **tevhit** inancıdır. İhlas suresi, Yüce Allah'ın birliğini ve tevhit inancını öz bir şekilde ortaya koyar. "Tek" diye çevrilen "ehad" kelimesi, Allah'a (cc) atfedildiğinde O'nun birliğini, tekliğini ve eşsizliğini ifade eder. Yüce Allah'ın birliği sayı manasında değildir. Nitekim Türkçede de "bir" ile "tek" arasında anlam farkı vardır. Tek; türdeşi olmayan, zatı ve sıfatlarında eşi benzeri bulunmayan manalara gelir. Allah (cc) bu anlamda birdir, tektir.[25]

Tevhit
Kelime olarak birleme anlamına gelir. Terim olarak Allah'ı (cc) zat, sıfat ve fiillerinde birlemek demektir.

(bk. Serinsu vd., "Tevhit", 365)

Herkes ve her şey Cenab-ı Allah'a muhtaçtır fakat O, hiçbir şeye ve kimseye muhtaç değildir. Yüce Allah, ihtiyaç anında ve devamlı olarak kendisine başvurulandır. Bu durum surede "Samed" kavramıyla ifade edilmiştir (Görsel 4.4). Kur'an'da sadece bu surede geçen Samed kelimesi yalnızca Allah (cc) için kullanılır. **"Allah Samed'dir."** cümlesi her şeyin hem var olma hem de varlığını sürdürme bakımından Yüce Allah'a bağlı ve muhtaç olduğunu belirtir.[26]

İhlas suresinin okunuşu, anlamı ve tefsiri ile ilgili etkileşimli içeriğe yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Allah (cc) sonradan var olmamıştır. **"Doğurmamış ve doğmamıştır."** ifadesi, Allah'a (cc) evlat ve soy nispet eden insan nitelikli ilah düşüncesini ortadan kaldırır. Örneğin "İsa, Allah'ın oğludur." diyen Hristiyanlar ile meleklerin Allah'ın (cc) kızları olduğunu söyleyen müşriklerin iddialarını çürütür. Çocuk sahibi olmak, eşin olmasını gerektirir ancak Yüce Allah'ın bir eşin yoktur. **"Doğmamıştır."** cümlesi Allah Teala'nın doğum veya sudur (türeyiş) yoluyla bir ana ve babadan, bir asıldan meydana gelmediğini ifade eder. Çünkü doğan her şey sonradan olur oysa Allah (cc) ezelidir.[27]

Görsel 4.4: *Yüce Allah'ın ihtiyaç ve eksiklikten uzak oluşunu ifade eden es-Samed isminin yansıtıldığı bilgisayar destekli hat örneği*

"O'nun hiçbir dengi yoktur." mealindeki son ayet, ilk ayetin açıklaması ve bütünüyle surenin bir özeti konumundadır. Kendisinden başka her şeyin varlığı Yüce Allah'ın yaratması ile meydana geldiği için varlıkların O'na denk olması mümkün değildir. **"… O'na benzer hiçbir şey yoktur…"** [28] ayeti de bu gerçeği ortaya koyar.

İslam âlimlerine göre Kur'an'ın üç temel konusu vardır. Bunlar; tevhit, ahiret ve nübüvvettir. Bu sure Kur'an'ın üç temel konusundan biri olan tevhitle ilgili olduğu için Resulullah bir hadisinde bu surenin Kur'an'ın üçte birine denk olduğunu ifade etmiştir.[29]

Etkinlik-8

30 dk.

Adı	*İhlas Suresinin Mesajını Anlıyorum*
Amaç	*İhlas suresinin konu ve olayları hakkında çıkarımda bulunabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde bir yazman seçiniz.*
2. *İhlas suresinin mealini okuyunuz.*
3. *İhlas suresinde geçen konu ve olaylarla ilgili hangi çıkarımlarda bulunulabileceği üzerine düşününüz.*
4. *Aklınıza gelen fikirleri size verilen süre içinde paylaşınız.*
5. *Arkadaşlarınızın paylaştığı fikirleri eleştirmeyiniz ve tartışmayınız.*
6. *Sınıfta paylaşılan tüm fikirlerin yazman tarafından tahtaya not edilmesini sağlayınız.*
7. *İfade edilmek istenen tüm fikirler bittiğinde fikirlerin değerlendirilmesi aşamasına geçiniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde ilginç ve önemli bulduğunuz fikirleri aşağıdaki alana listeleyiniz.*

Değerlendirme: *İhlas suresi ile ilgili çıkarımlarınıza dair bir afiş hazırlayınız.*

Etkinlik-9

40 dk.

Adı	*İhlas Suresini Tilavet Ediyorum*
Amaç	*İhlas suresini tilavet edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *İhlas suresini öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde İhlas suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okuma esnasında ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyiniz. Belirlediğiniz tecvit kurallarını ve uzatılacak harfleri ilgili kelimelerin altındaki boşluklara yazınız.*

اَللّٰهُ	يُولَدْ	لَهُ

6. *İhlas suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
7. *İhlas suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel ve koro hâlinde talim ediniz.*
8. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
9. *İhlas suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
11. *Okuyuşunuzu daha da güzelleştirmek için aşağıdaki genel ağ adresinden İhlas suresini dinleyiniz.*

https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf_v2/kuran-1/ihlas-suresi-112/ayet-1/diyanet-vakfi-meali-4

Değerlendirme: *İhlas suresini tilavet edebilme becerisi bir sonraki sayfada yer alan kontrol listesi ile değerlendirilecektir.*

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**
Bu form, öğrencinin İhlas suresini tilavet edebilme becerisini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.	

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	İhlas suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini algılar.		
2.	İhlas suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini belirler.		
3.	İhlas suresindeki harf/hareke/işaretleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.		
4.	İhlas suresindeki harf/hareke/işaretleri doğru bir şekilde telaffuz eder.		
5.	İhlas suresindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.		
6.	İhlas suresindeki tecvit kurallarını açıklar.		
7.	İhlas suresindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.		
8.	İhlas suresindeki tecvit kurallarını uygular.		
9.	İhlas suresinin okunuşunu öğretmeninden dinler.		
10.	İhlas suresinden dinlediği ayetleri tekrar eder.		
11.	İhlas suresini tecvit kurallarına göre ezberden okur.		
12.	İhlas suresini toplum önünde ezbere okur.		

Öğretmenin Yorumu:

4.4. FİL SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحٰبِ الْفِيلِ ۝١ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِي تَضْلِيلٍ ۝٢ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيلَ ۝٣ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ
سِجِّيلٍ ۝٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ۝٥

Fil suresinin okunuşunu yandaki karekoddan dinleyiniz. Ardından her bir ayeti tekrar ederek ezberlemeye çalışınız.

Bilgi Görseli 4.5: *Fil suresinin kimliği*

Etkinlik-10

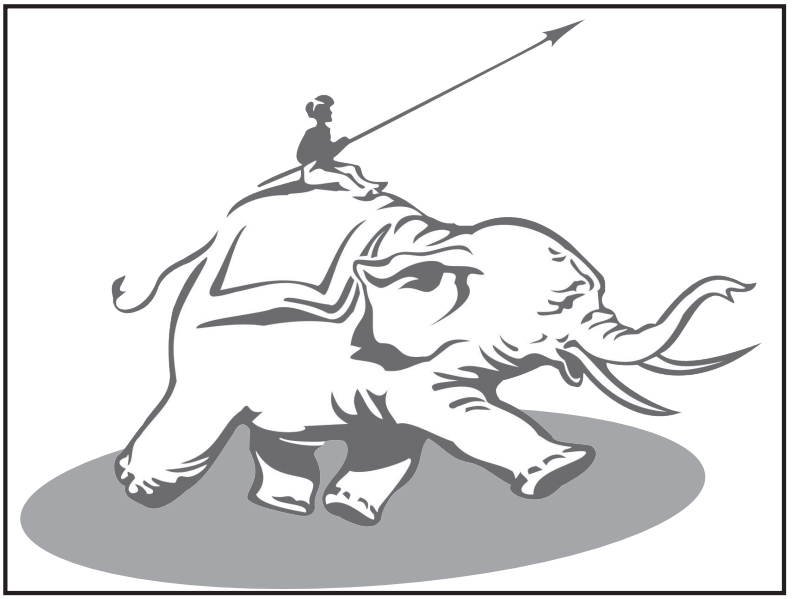
30 dk.

Adı	*Birlikte Öğreniyorum*
Amaç	*Fil suresinin mealini inceleyerek konularını belirleyebilme*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Fil suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vs.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Fil suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Fil suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz.*
5. *Grup olarak belirlediğiniz konuları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.*
6. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
7. *Cevaplarınızı diğer grupların cevaplarıyla karşılaştırarak gerektiğinde geliştiriniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde tüm grupların belirlediği konuları tahtaya yazarak ortak liste oluşturunuz.*

Değerlendirme: *Fil suresinin konuları ile ilgili bilgi kartları hazırlayınız.*

Görsel 4.5: *Fil suresinde anlatılan olaya "Fil Olayı" denilmesinin nedeni Ebrehe'nin ordusunun önünde fillerin bulunmasıdır. (Temsilî)*

Surede Habeşistan Krallığı'na bağlı Yemen valisi Ebrehe'nin Kâbe'ye saldırı planının başarısız olduğu anlatılmaktadır.[30] Kâbe'ye saldırıya kalkışan fil ordusunun akıbeti hatırlatılarak özelde Mekke müşriklerine genelde ise tüm İslam düşmanlarına "Gücünüze ve imkânlarınıza güvenerek Ebrehe'nin rolünü üstlenirseniz onun ve ordusunun başına gelenler sizi de bulur." mesajı verilmektedir.

Kaynaklarda belirtildiğine göre insanların Kâbe'ye gösterdikleri ilgiyi kıskanan Ebrehe, hacıları Sana'ya çekmek amacıyla orada bir kilise inşa etti. Ebrehe, insanları bu mabede yönlendirmek için propaganda faaliyetleri düzenlese de hedefine ulaşamadı. Beklentileri boşa çıkan Ebrehe, son çare olarak fillerin de içinde bulunduğu bir orduyla Mekke'ye sefer düzenleyip Kâbe'yi yıkmaya karar verdi (Görsel 4.5). Kayda değer bir direnişle karşılaşmadan ilerleyen Ebrehe, yolu üzerindeki deve ve koyun sürülerini yağmaladı. Mekke yakınlarına gelerek karargâhını kurduktan sonra Kureyş kabilesinin başkanı Abdülmuttalib'e elçi göndererek kan dökmek için değil Kâbe'yi yıkmak için geldiğini bildirdi. Abdülmuttalib ise sadece yağmalanan deve sürülerinin geri verilmesini istedi. Ebrehe bunu duyunca "Biz; atalarınızın dinî merkezi olan bu evi yıkmak için geldik, sen ise develerini geri istiyorsun!" şeklinde karşılık verdi. Abdulmuttalib "Ben yalnız develerin sahibiyim ve ancak onlar için talepte bulunabilirim. Bu evin bir Rabbi var ve O, bu evi koruyacaktır." dedi. Ebrehe "O, elimden Kâbe'yi kurtaramayacaktır." dedi. Abdulmuttalib ise "O, seninle O'nun arasındaki mesele!" cevabını verip Ebrehe'nin yanından kalktı. Ebrehe de Abdülmuttalib'in develerini geri verdi.[31]

Fil suresinin okunuşu, anlamı ve tefsiri ile ilgili etkileşimli içeriğe yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Ebabil

Bölük bölük, farklı yönlerden gelip toplanan kuşlar anlamına gelir. Bazı rivayetlerde bu kuşların kırlangıca benzediği, sürüler hâlinde deniz tarafından geldikleri ve yalnız Fil Olayı'nda görüldükleri belirtilmiştir.

(bk. Çağrıcı, "Fîl Sûresi", 13/69)

Ebrehe'nin ordusu, Kâbe'yi yıkmak üzere hücuma geçtiği sırada önce Mamut denilen büyük filin yerinden kımıldamamasıyla, daha sonra sürüler hâlinde gelen **Ebabil** kuşlarının saldırısıyla durdurulur. Olayın ardından Ebrehe'nin ordusu helak olurken Mekkeliler ise zarar görmeden kurtulur. Bu olay, Mekkeliler için önemli bir tarih olarak kabul edilmiş ve olayın gerçekleştiği yıl "Fil Yılı" olarak anılmıştır.[32] Kabul edilen görüşe göre Fil Olayı, Hz. Peygamber'in doğumuna yakın bir dönemde 570 ya da 571 yılında gerçekleşmiştir.[33]

Fil suresinde bu tarihî olay aracılığıyla tüm insanlığa haddi aşan bir topluluğun sonu haber verilmiştir. Yüce Allah'ın kudretinin büyüklüğü ortaya konulmuştur. Sinsice planlar kurup Allah'ın (cc) evini yıkmaya kalkışan ve kendi kudretine güvenerek istediği her şeyi yapabileceğini düşünen saldırgan bir güç, cezasını görmüştür. Surede anlatılanlara göre Allah (cc); kullarını yardımsız ve sahipsiz bırakmaz, dinine tuzak kuranların planlarını bir gün mutlaka boşa çıkarır. Yüce Allah zalimlerin zulmüne sonsuza kadar müsaade etmez.

Etkinlik-11

30 dk.

Adı	*Fil Suresinin Mesajını Anlıyorum*
Amaç	*Fil suresinin konu ve olayları hakkında çıkarımda bulunabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde bir yazman seçiniz.*
2. *Fil suresinin mealini okuyunuz.*
3. *Fil suresinde geçen konu ve olaylarla ilgili hangi çıkarımlarda bulunulabileceği üzerine düşününüz.*
4. *Aklınıza gelen fikirleri size verilen süre içinde paylaşınız.*
5. *Arkadaşlarınızın paylaştığı fikirleri eleştirmeyiniz ve tartışmayınız.*
6. *Sınıfta paylaşılan tüm fikirlerin yazman tarafından tahtaya not edilmesini sağlayınız.*
7. *İfade edilmek istenen tüm fikirler bittiğinde fikirlerin değerlendirilmesi aşamasına geçiniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde ilginç ve önemli bulduğunuz fikirleri aşağıdaki alana listeleyiniz.*

Değerlendirme: *Fil suresi ile ilgili çıkarımlarınıza dair bir duvar gazetesi hazırlayınız.*

Etkinlik-12

40 dk.

Adı	*Fil Suresini Tilavet Ediyorum*
Amaç	*Fil suresini tilavet edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Fil suresini öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Fil suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okuma esnasında ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyiniz. Belirlediğiniz tecvit kurallarını ve uzatılacak harfleri ilgili kelimelerin altındaki boşluklara yazınız.*

بِأَصْحَابِ الْفِيلِ	بِحِجَارَةٍ	مَأْكُولٍ

6. *Fil suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
7. *Fil suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
8. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
9. *Fil suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
11. *Okuyuşunuzu daha da güzelleştirmek için aşağıdaki genel ağ adresinden Fil suresini dinleyiniz.*

https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf_v2/kuran-1/fil-suresi-105/ayet-1/diyanet-vakfi-meali-4

Değerlendirme: *Fil suresini tilavet edebilme becerisi bir sonraki sayfada yer alan kontrol listesi ile değerlendirilecektir.*

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, öğrencinin Fil suresini tilavet edebilme becerisini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Fil suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini algılar.		
2.	Fil suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini belirler.		
3.	Fil suresindeki harf/hareke/işaretleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.		
4.	Fil suresindeki harf/hareke/işaretleri doğru bir şekilde telaffuz eder.		
5.	Fil suresindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.		
6.	Fil suresindeki tecvit kurallarını açıklar.		
7.	Fil suresindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.		
8.	Fil suresindeki tecvit kurallarını uygular.		
9.	Fil suresinin okunuşunu öğretmeninden dinler.		
10.	Fil suresinden dinlediği ayetleri tekrar eder.		
11.	Fil suresini tecvit kurallarına göre ezberden okur.		
12.	Fil suresini toplum önünde ezbere okur.		

Öğretmenin Yorumu:

4.5. KUREYŞ SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ۝١ إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝٢ فَلْيَعْبُدُوا
رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ ۝٣ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝٤

Kureyş suresinin okunuşunu yandaki karekoddan dinleyiniz. Ardından her bir ayeti tekrar ederek ezberlemeye çalışınız.

Bilgi Görseli 4.6: *Kureyş suresinin kimliği*

Etkinlik-13

30 dk.

Adı	*Birlikte Öğreniyorum*
Amaç	*Kureyş suresinin mealini inceleyerek konularını belirleyebilme*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Kureyş suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vs.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Kureyş suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Kureyş suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz.*
5. *Grup olarak belirlediğiniz konuları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.*
6. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
7. *Cevaplarınızı diğer grupların cevaplarıyla karşılaştırarak gerektiğinde geliştiriniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde tüm grupların belirlediği konuları tahtaya yazarak ortak liste oluşturunuz.*

Değerlendirme: *Kureyş suresinin konuları ile ilgili zihin haritası hazırlayınız.*

Surede Cahiliye Dönemi'nde Kureyş'in sahip olduğu emniyet, zenginlik gibi nimetlerden bahsedilmekte; bu nimetlere şükrün ve Allah'a (cc) kulluk etmenin önemine dikkat çekilmektedir.[34] Yüce Allah'ın Kureyş'e verdiği bu nimetler düşünüldüğünde Hz. Peygamber'in davetine ilk önce onların koşması beklenirdi. Ancak onların şirkte ısrar etmeleri bu surenin nüzul sebebini oluşturmaktadır.[35]

Kureyş suresinin okunuşu, anlamı ve tefsiri ile ilgili etkileşimli içeriğe yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Görsel 4.6: *Ticaret güvenliği Mekkelilere verilen en büyük nimetlerden biriydi.*

Kureyş, Hz. Peygamber'in de mensup olduğu Mekke'nin büyük ve önemli kabilelerinden birinin adıdır. Resulullah, Kureyş kabilesinin Haşimoğulları koluna mensuptur. O dönemde ticaret yaygın bir geçim kaynağı olmakla birlikte bu işle uğraşanlar ticaret yollarında yağma, hırsızlık gibi birçok tehlikeyle karşılaşırdı. Kışın Şam'dan Yemen'e, yazın da Yemen'den Şam'a giden büyük ticaret kafileleri Mekke'ye uğruyordu. Kureyş halkı yaşadığı çorak ve verimsiz coğrafyada yazın ve kışın ticari seyahatler yaparak bol kazanç sağlıyor, gerek Mekke'deki yaşantılarını gerekse ticari hayatlarını emniyet içinde sürdürüyordu.[36] Kureyşlilerin ana geçim kaynağı ticaret olduğu için Kureyş suresinde özellikle bu ticari yolculuklara dikkat çekilmiştir. Kureyşliler ayrıca Kâbe'nin içinde bulunduğu Mekke'nin sakinleri olmaları sebebiyle bölgede belli bir itibara sahiptiler. Bu sayede ticaret kervanlarını güvenle nakledebiliyorlardı (Görsel 4.6).

Surede Mekkelilere verilen nimetlerin yanı sıra Yüce Allah'ın her topluma ihsan ettiği farklı imkân ve nimetlerden de söz edilmiştir. Güven içinde ticaret, ve gıda temini insana lütfedilen en önemli nimetlerdendir. İnsanoğlu paylaşmayı bilirse yeryüzünde yaşayan herkese yetecek kadar rızık vardır. İnsanlara geçim kolaylığı, emniyet ve huzur sağlayan Allah Teala tüm insanların Rabbidir. Bundan dolayı O'nu hatırlamak ve O'na kulluk etmek gerekir. Allah'a (cc) kulluk etmek, O'nun nimetlerine şükrün bir ifadesidir. Gerçek kulluk, işleri sadece Allah (cc) için yapmakla ve şirkten uzaklaşmakla gerçekleşir.

Etkinlik-14

30 dk.

Adı	*Kureyş Suresinin Mesajını Anlıyorum*
Amaç	*Kureyş suresinin konu ve olayları hakkında çıkarımda bulunabilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde bir yazman seçiniz.*
2. *Kureyş suresinin mealini okuyunuz.*
3. *Kureyş suresinde geçen konu ve olaylarla ilgili hangi çıkarımlarda bulunulabileceği üzerine düşününüz.*
4. *Aklınıza gelen fikirleri size verilen süre içinde paylaşınız.*
5. *Arkadaşlarınızın paylaştığı fikirleri eleştirmeyiniz ve tartışmayınız.*
6. *Sınıfta paylaşılan tüm fikirlerin yazman tarafından tahtaya not edilmesini sağlayınız.*
7. *İfade edilmek istenen tüm fikirler bittiğinde fikirlerin değerlendirilmesi aşamasına geçiniz.*
8. *Öğretmeninizin rehberliğinde ilginç ve önemli bulduğunuz fikirleri aşağıdaki alana listeleyiniz.*

Değerlendirme: *Kureyş suresi ile ilgili çıkarımlarınıza dair bir broşür hazırlayınız.*

Etkinlik-15

40 dk.

Adı	*Kureyş Suresini Tilavet Ediyorum*
Amaç	*Kureyş suresini tilavet edebilme*

Yönerge: *Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.*

1. *Kureyş suresini öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Kureyş suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okuma esnasında ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyiniz. Belirlediğiniz tecvit kurallarını ve uzatılacak harfleri ilgili kelimelerin altındaki boşluklara yazınız.*

إِيلَافِهِمْ	اَلَّذِىٓ اَطْعَمَهُمْ	رِحْلَةَ الشِّتَآءِ

6. *Kureyş suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
7. *Kureyş suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel ve koro hâlinde talim ediniz.*
8. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
9. *Kureyş suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*
11. *Okuyuşunuzu daha da güzelleştirmek için aşağıdaki genel ağ adresinden Kureyş suresini dinleyiniz.*

https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf_v2/kuran-1/kureys-suresi-106/ayet-1/diyanet-vakfi-meali-4

Değerlendirme: *Kureyş suresini tilavet edebilme becerisi bir sonraki sayfada yer alan kontrol listesi ile değerlendirilecektir.*

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**
Bu form, öğrencinin Kureyş suresini tilavet edebilme becerisini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.	

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Hayır
1.	Kureyş suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini algılar.		
2.	Kureyş suresindeki harf/hareke/işaretlerin telaffuz özelliklerini belirler.		
3.	Kureyş suresindeki harf/hareke/işaretleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.		
4.	Kureyş suresindeki harf/hareke/işaretleri doğru bir şekilde telaffuz eder.		
5.	Kureyş suresindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.		
6.	Kureyş suresindeki tecvit kurallarını açıklar.		
7.	Kureyş suresindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.		
8.	Kureyş suresindeki tecvit kurallarını uygular.		
9.	Kureyş suresinin okunuşunu öğretmeninden dinler.		
10.	Kureyş suresinden dinlediği ayetleri tekrar eder.		
11.	Kureyş suresini tecvit kurallarına göre ezberden okur.		
12.	Kureyş suresini toplum önünde ezbere okur.		

Öğretmenin Yorumu:

80 dk.

PERFORMANS GÖREVİ				
Amaç	**Görev/Rol**	**Ürün**	**Değerlendirme Ölçütleri**	**Beceriler**
• Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarında Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme, çözümleyebilme	• Bu çalışmadaki göreviniz belirli gruplar oluşturarak Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarına yönelik duvar gazetesi, afiş veya poster hazırlamaktır.	• Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarını güvenilir kaynaklardan araştırınız. Söz konusu surelerden anladıklarınızı yansıtan bir duvar gazetesi, afiş veya poster hazırlayarak sergileyiniz.	Ortaya koyduğunuz ürünler aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir: • Verileri toplama (Surelerin anlamına güvenilir kaynaklardan ulaşılmalı.) • Verileri düzenleme (Surelerin anlamı anlaşılır bir şekilde düzenlenmeli.) • Özgünlük (Yapılan çalışma öğrencinin tasarımı olmalı.) • Yorumlama (Söz konusu surelerin anlamı değiştirilmeyecek şekilde açıklanmalı.)	• Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma

Yönerge: Bu performans görevini hazırlarken aşağıda verilen açıklamaları dikkate alınız.

- Beşli gruplar oluşturunuz.
- Her gruba bir sure belirleyiniz.
- Bir çalışma planı hazırlayınız.
- Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarını güvenilir tefsir kaynaklarından araştırınız.
- Grup üyeleri arasında görev (metin yazımı, resim seçimi, tasarım vs.) dağılımı yapınız.
- Topladığınız materyalleri duvar gazetesi, afiş veya poster şeklinde düzenleyiniz.
- Hazırlanan duvar gazetesi, afiş veya posterleri sınıfta sergileyiniz.

Değerlendirme: Bu çalışmanın değerlendirilmesinde aşağıda karekodla verilen dereceli puanlama anahtarı kullanılacaktır.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Farklı Kaydet

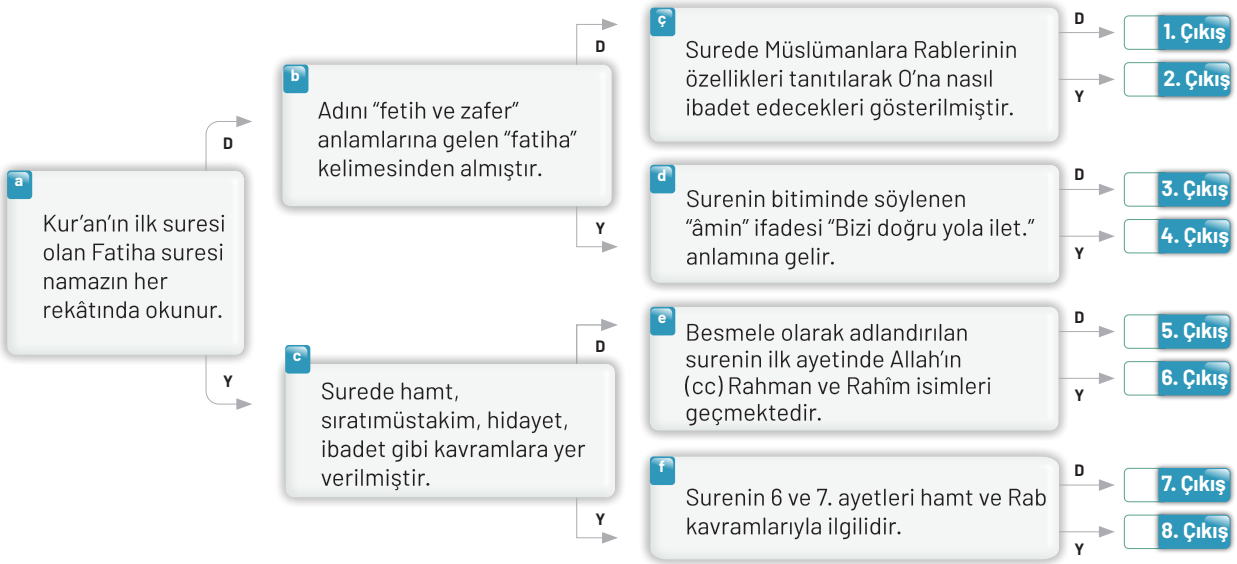
Bu temada öğrendiğiniz bilgileri aşağıdaki alana hatırlayabileceğiniz şekilde not alabilirsiniz.

4. Tema Ölçme ve Değerlendirme Soruları

Bu testte cevaplamanız için farklı soru çeşitlerinden toplam 27 soru verilmiştir.
Konuyla ilgili ek sorulara testin sonunda verilen karekoddan ulaşabilirsiniz.

A) Aşağıda verilen cümlelerin doğruluğunu (D) ya da yanlışlığını (Y) belirleyerek yönlendirici okları takip ediniz.

1. Fatiha suresi ile ilgili bilgilerden hareketle ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

B) Aşağıdaki soruları tablo üzerinde cevaplayınız.

Aşağıda verilen tanımların başına ilgili olduğu kavrama ait harfi yazarak tanımlarla kavramları eşleştiriniz.

( ) **2.** Allah'a (cc) saygı ve sevgiyle yapılan şükürdür.	a) Ebabil
( ) **3.** Yüce Allah'ın hiçbir şeye ihtiyaç duymaması, her şeyin ve herkesin O'na ihtiyaç duymasıdır.	b) Fil
( ) **4.** Nimetlerin çokluğu, hayır gibi anlamlara gelir.	c) Hamt
( ) **5.** Kendilerine ticari imkân, zenginlik ve güvenlik sağlanan kabiledir.	ç) İhlas
( ) **6.** Allah Teala'nın zat, sıfat ve fiillerinde bir ve tek olduğunun söylenmesidir.	d) Kevser
	e) Kureyş
	f) Samed
	g) Tevhit

7. Aşağıdaki tabloda ilk sütunda verilen kavramları ilişkili olduğu ifadelerle eşleştiriniz. Eşleştirme yaparken " √ " kullanınız.

	Kavramların İlişkili Olduğu İfadeler					
Kavramlar	**İslam dini**	**Allah'ın (cc) şanını yüceltme**	**Yalnız Allah'a (cc) kulluk etme**	**Nimetlere şükretme**	**Hayır ve iyiliklerin çokluğu**	**Allah'ın (cc) birliğini kabul etme**
Hamt						
Tevhit						
Kevser						

8. Aşağıdaki anlam çözümleme tablosunda bazı surelerin özellikleriyle ilgili bilgilere yer verilmiştir. Sureleri ilişkili olduğu özelliklerle eşleştiriniz. Eşleştirme yaparken "√ " kullanınız. Verilen özellik birden fazla sureye ait ise birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.

Özellikler	Sure İsimleri				
	Fatiha	Kevser	İhlas	Kureyş	Fil
Adını ilk ayetinde geçen bir kelimeden alan suredir.					
Tevhit inancını özlü bir şekilde ortaya koyan suredir.					
Kur'an-ı Kerim'in bütün olarak inen ilk suresidir.					
Mekkelilere verilen nimetlerden söz eden suredir.					
Allah'ın (cc) Hz. Peygamber'e verdiği nimetleri haber veren suredir.					
Adını Mekke'de gerçekleşen önemli bir tarihî olaydan alan suredir.					
Bahşedilen nimetlere karşılık Allah'a (cc) şükretmenin önemini vurgulayan suredir.					
Dört ayetten oluşan bu sure Mekke'de inmiştir.					
Allah'ın (cc) varlığı ve birliği hakkında bilgi içermektedir.					

C) Aşağıdaki kutucuklarda Fatiha, Kevser, İhlas, Kureyş ve Fil sureleriyle ilgili bazı kelimeler verilmiştir. Size yöneltilen soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

a Hamt	**b** Ceza günü	**c** Ticaret	**ç** Tevhit
d Ebrehe	**e** Kurban	**f** Samed	**g** Şam
ğ Rahman	**h** Rahîm	**ı** Yemen	**i** Ebabil kuşları

9. Hangileri Fatiha suresi ile ilgilidir?

.....

10. Hangileri Kevser suresi ile ilgilidir?

.....

11. Hangileri Fil suresi ile ilgilidir?

.....

12. Hangileri Kureyş suresi ile ilgilidir?

.....

13. Hangileri İhlas suresi ile ilgilidir?

.....

Ç) Aşağıdaki soruların cevaplarını altlarında bırakılan boşluklara yazınız.

14. Fil suresinin konusu nedir? Açıklayınız.

.....

.....

15. Kureyş suresinde hangi konular yer almaktadır? Açıklayınız.

.....

.....

16. "Şüphesiz biz sana Kevser'i verdik." (Kevser suresi 1. ayet)
Verilen ayette altı çizili ifade ile anlatılmak istenen nedir?

.....

.....

D) 17-19. soruları aşağıdaki ayetlere göre cevaplayınız.

"De ki: O, Allah'tır, tektir. Allah Samed'dir. Doğurmamış ve doğmamıştır. O'nun hiçbir dengi yoktur."
(İhlas suresi 1-4. ayetler)

17. Bu ayetlerde altı çizili ifadenin hangi kavramla ilişkili olduğunu belirleyerek bu kavramı açıklayınız.

.....

.....

18. Bu ayetlere göre Allah'ın (cc) zatına özgü özellikleri nelerdir? Açıklayınız.

.....

.....

19. Bu ayetlerde altı çizili ifadeyle benzer anlamı içeren ayetlerin başındaki kutucuğu işaretleyiniz.

	"İşte sizin Rabbiniz Allah. O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. O her şeyin yaratıcısıdır. Öyle ise O'na kulluk edin. O her şeye vekil (her şeyi yöneten, görüp gözeten)dir." (Enam suresi 102. ayet)
	"Onlar da kendilerini besleyip açlıklarını gideren ve her çeşit korkudan emin kılan şu evin Rabbine kulluk etsinler." (Kureyş suresi 3-4. ayetler)
	"Allah'ı bırakıp da din âlimlerini, rahiplerini, özellikle Meryem oğlu mesihi Rab edindiler. Oysa tek bir ilaha kulluk etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka ilah yoktur; O yüceler yücesidir, onların yakıştırdıkları eş ve ortaklardan bütünüyle uzaktır." (Tevbe suresi 31. ayet)
	"De ki, göğüslerinizdekini gizleseniz de açığa vursanız da Allah onu bilir. Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsini bilir. Hiç şüphesiz Allah, her şeye kadirdir." (Al-i İmran suresi 29. ayet)
	"(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız." (Fatiha suresi 5. ayet)

E) Aşağıdaki soruları verilen etkinliğe göre cevaplayınız.

Ders öğretmeni sınıftaki öğrencileri beşli gruplara ayırır, ardından ders kitabının 4. temasında yer alan surelerdeki kelimelerin yazılı olduğu kartları önceden hazırlanmış keselere karışık bir şekilde atar. Öğrencilerden surelerin ilk kelimesinin yazılı olduğu keselerin içine ilk kelimenin ilişkili olduğu diğer kelimeleri belirlemeleri, daha sonra oluşturdukları kelime grubunun hangi sureye ait olduğunu tahmin etmeleri istenir.

20. Keselerin içindeki diğer kelimelerin ne olduğunu aşağıdaki listeden bulup yazınız.

beyt | ebabil | ebter | ehad | fil | hamt | havf | Samed

ibadet | Kevser | kurban | Kureyş | namaz | nimet | Rab

Rahman | Rahîm | Allah (cc) | sıratımüstakim | siccil | tevhit

	1. Kese	**2. Kese**	**3. Kese**	**4. Kese**	**5. Kese**
Kelimeler	beyt	ebabil	ebter	Samed	ibadet ....

21. Buna göre aşağıdaki grupların hangisi doğru tahminde bulunmuştur?

		1. Kese	**2. Kese**	**3. Kese**	**4. Kese**	**5. Kese**
A)	**1. Grup**	Fatiha	İhlas	Kureyş	Kevser	Fil
B)	**2. Grup**	Fatiha	Fil	Kureyş	İhlas	Kevser
C)	**3. Grup**	Fil	Kevser	İhlas	Kureyş	Fatiha
D)	**4. Grup**	Kureyş	Fatiha	Kevser	Fil	İhlas
E)	**5. Grup**	Kureyş	Fil	Kevser	İhlas	Fatiha

F) Aşağıdaki soruları verilen metne göre cevaplayınız.

Cahiliye Dönemi'nde erkek çocuğu olmayan kişiler "sonu yok, soyu kesik" gibi sıfatlarla nitelenirdi. Tefsirlerde anlatıldığına göre Hz. Peygamber'in erkek çocukları ölünce müşrikler onu soyu kesik anlamına gelen "ebter" lakabıyla anmaya başlamıştı. Maruz kaldığı hakaretlerden dolayı çok üzülen Hz. Muhammed (sav), Kevser suresinde müjdelenen haberlerle teselli bulmuştur. Surede müşriklerin çirkin davranışları kınanmakta, erkek çocuklarına rağmen asıl soyu kesileceklerin kendileri olduğu haber verilmektedir. Nitekim Hz. Peygamber'e düşmanlık edenler kıyamete kadar lanetle anılırken o, kendisini örnek alan milyonlarca kişi tarafından sevgi, saygı ve rahmetle anılmakta; ismi dünyanın her tarafında günde beş vakit ezanda Allah'ın (cc) adıyla birlikte okunmaktadır.

22. Bu metinde kevser kelimesinin hangi anlamına değinilmiştir?

A) Müminlere dinî hayatta tanınan kolaylıklar

B) Allah'ın (cc), Resulullah'ı düşmanlarına karşı koruması

C) Resulullah'a ahirette bağışlanan nimetler

D) Hz. Peygamber'in ashabının ve ümmetinin çokluğu

E) Cennette bir nehir veya havuz

23. Bu metinden hareketle ardında kalıcı iz bırakmak isteyen bir Müslüman'ın nasıl yaşaması gerektiğini yorumlayınız.

.....

.....

G) Aşağıdaki soruların doğru cevabını işaretleyiniz.

24. Aşağıdaki tabloda Fatiha, Fil, Kureyş, Kevser ve İhlas sureleri ile ilgili ayetler verilmiştir.

"(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız." (Fatiha suresi 5. ayet)
"Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?" (Fil suresi 1. ayet)
"Kış ve yaz seyahatleri onlara kolaylaştırıldığı için." (Kureyş suresi 2. ayet)
"Doğrusu sana buğzeden, soyu kesik olanın ta kendisidir." (Kevser suresi 3. ayet)
"Allah Samed'dir." (İhlas suresi 2. ayet)

Verilen ayetlerden hareketle aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Allah'ın (cc) bir ve tek oluşuna vurgu yapılmaktadır.

B) Allah'ın (cc) kudreti ortaya konulmuştur.

C) Kureyş kabilesine verilen nimetler hatırlatılmıştır.

D) Hz. Peygamber'e düşmanlık besleyenler başarısız olacaklardır.

E) Yüce Allah'ın övülmeye layık olduğu belirtilmiştir.

25.
- Sonsuz merhamet sahibi olma
- Allah'a (cc) yönelik saygı ve itaat
- Doğru yolu bulma ve rehberlik
- Doğru yol, dosdoğru yol

Buna göre aşağıdaki kavramların hangisinin açıklamasına yer verilmemiştir?

A) Hamt

B) Hidayet

C) İbadet

D) Sıratımüstakim

E) Rahman

26. Aşağıdakilerden hangisi Kevser suresi ile ilgilidir?

A) Ebrehe ve ordusunun Kâbe'yi yıkmaya gelmesini konu edinir.

B) Allah'ın (cc) "Samed" olduğu belirtilmektedir.

C) Hz. Peygamber'e ihsan edilen nimetlerden bahseder.

D) Allah'ın (cc) surede belirtilen kabileye verdiği nimetlere değinilmektedir.

E) Surenin adı "başlangıç, giriş" gibi anlamlara gelmektedir.

27. Aşağıdaki tabloda surelerle ilgili bazı bilgilere yer verilmiştir.

Fatiha Suresi	Fil Suresi	İhlas Suresi	Kevser Suresi	Kureyş Suresi
• 7 ayettir. • Mekke'de nazil olmuştur.	• 5 ayettir. • İlk ayette sureye adını veren ifade yer almaktadır.	• 4 ayettir. • Yüce Allah'ın niteliklerine vurgu yapar.	• 3 ayettir. • Hz. Peygamber'e düşmanlık duyguları besleyenlerin akıbetini haber vermektedir.	• 5 ayettir. • Medine'de nazil olmuştur.

Buna göre hangi sure için verilen bilgiler yanlıştır?

A) Fatiha

B) Fil

C) İhlas

D) Kevser

E) Kureyş

Tema ile ilgili daha fazla soruya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

4. TEMA SONNOTLARI

[1] Karaçam, *Kur'ân-ı Kerîm'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri,* 44.

[2] bk. Yılmaz, *Kur'an-ı Kerim'i Nasıl Öğretelim?,* 79.

[3] bk. Yılmaz, *Kur'an-ı Kerim'i Nasıl Öğretelim?,* 87-88.

[4] bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/53-54.

[5] Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/59.

[6] Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 8/395.

[7] bk. Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 1/71.

[8] İsfahânî, *el-Müfredât*, "Rabb", 184.

[9] bk. Araf suresi 156. ayet.

[10] Buhari, "Edeb", 19.

[11] Sinanoğlu, "İbadet", 19/233.

[12] Zemahşeri, *Tefsîru'l-Keşşâf*, 29.

[13] bk. İsfahânî, *el-Müfredât*, 418.

[14] bk. Nisa suresi 69. ayet.

[15] bk. Tirmizi, "Tefsiru'l-Kur'an", 2.

[16] bk. Müslim, "Salat", 72.

[17] Sabuni, *Safvetü't-Tefasir*, 3/611.

[18] Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/700.

[19] Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 9/513-521.

[20] bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/701.

[21] Mevdudi, *Tefhimu'l-Kur'an*, 7/271.

[22] Enam suresi 162-163. ayetler.

[23] bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/701-702.

[24] Sabuni, *Safvetü't-Tefasir*, 3/620.

[25] Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/715.

[26] Sabuni, *Safvetü't-Tefasir*, 3/620-621.

[27] Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/716.

[28] Şûra suresi 11. ayet.

[29] bk. Buhari, "Tevhit", 1.

[30] bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/689.

[31] Mevdudi, *Tefhimu'l-Kur'an*, 7/238.

[32] bk. Fayda, "Fil Vak'ası" 13/70-71.

[33] bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/689-691.

[34] Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/692.

[35] bk. Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 9/491.

[36] Kutub, *Fizilâl'il Kur'an*, 16/384.

SÖZLÜK

A

aciz: Bir işi yapabilecek gücü, becerisi veya yeteneği olmayan, güçsüz veya çaresiz olma durumu.

adap: Kişiler arasındaki ilişkileri düzenleyen en iyi hâl ve hareketler, uyulması gereken görgü kuralları; usuller, yollar, prensipler.

âdet: Bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığı, görenek.

afiş: Bir şeyi duyurmak veya tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanı.

ahlak: İnsanın yaratılışından gelen özellikleri ile insanların iyiliğini ve mutluluğunu hedef alan kuralların hayata geçirilmesi ile kazanılan iyi ve güzel davranışlar; huylar, mizaçlar, karakterler, tabiatlar.

âlim: Bilimsel çalışmalarla uğraşan kimse; bilim kadını, bilim adamı, bilgin.

amel: Dinin buyruklarını yerine getirmek için yapılan iş, fiil veya hareket.

B

bağışlamak: Bir kişinin üzerinde bulunan görevi ve sorumluluğu kaldırmak veya herhangi bir kötü davranış için ceza vermekten vazgeçmek; affetmek, affeylemek.

bellek: Yaşananları, öğrenilen konuları ve bunların geçmişle ilişkisini bilinçli olarak zihinde saklama gücü; hafıza, yâd, zihin.

broşür: Genellikle bir şeyi tanıtmayı amaçlayan, sayfa sayısı az, küçük kitap; risale, kitapçık.

C-Ç

cahiliye: İslamiyet'in doğuşundan önceki Arap Yarımadası'nın içinde bulunduğu dönemi, sosyal yapıyı ve inanç sistemini tanımlamak için kullanılan söz; bilgisizlik, gerçeği tanımama.

cemaat: Camide veya mescitte bir imamın arkasında toplanarak birlikte namaz kılan Müslümanların oluşturduğu topluluk.

çeyiz: Gelin olacak kız için hazırlanan her türlü eşya.

D

dindar: Dinî inancı güçlü olan; inandığı dinin emirlerini (ibadetlerini) yerine getiren, yasaklarından kaçınan ve yaşam biçimini dinin kurallarına göre düzenleyen kişi.

duyarlılık: Gelen uyarılara, etkilere veya değişimlere karşı tepki verebilme yeteneği ve hassas olma durumu.

E

ebedî: Sonu olmayan, bitmeyen, hep kalacak olan; ölümsüz.

Ebrehe: Tarihte Fil Vakası olarak bilinen olayın sorumlusu, Habeşistan Krallığı'nın Yemen valisi.

etkin: Faal, aktif, hareket hâlinde olan.

F

formül: Genel bir olguyu, bir kuralı veya ilkeyi açıklayan simgeler takımı; tutulan yol, yöntem.

G-Ğ

ganimet: Savaşta düşmandan zorla ele geçirilen mal, savaş geliri.

gelenek: Bir toplumda, bir toplulukta eskiden kalmış olmaları dolayısıyla saygın tutulup kuşaktan kuşağa iletilen, yaptırım gücü olan kültürel kalıntılar, alışkanlıklar, bilgi, töre ve davranışlar; anane, örf.

gözetmek: Bir kişiden veya durumdan yana tavır almak; önem vermek, himaye etmek, korumak.

günah: Dinî bakımdan suç sayılan veya vicdanı rahatsız edecek kötü davranış.

H

Habeşistan: Doğusunda Somali, kuzeyinde Cibuti ve Eritre, batısında Sudan, güneyinde de Somali ve Kenya ile çevrilmiş bulunan ülke, günümüzde Afrika'nın en büyük ülkelerinden birisi olan Etiyopya.

hadis: Hz. Peygamber'in sözlerini, fiillerini ve tasviplerini ifade eden terim; hadisişerif. Hadisleri tespit, nakil ve anlamaya yönelik ilim.

hafız: Kur'an-ı Kerim'i bütünüyle ezbere bilen, koruyan, saklayan kimse.

hakikat: Yalan olmayan, doğru olan şey; ciddi, gerçek.

has kılmak: İbadeti, duayı ve itaati çıkar beklentisinden veya başka varlıkları ortak koşmaktan (şirk) arındırarak sadece Allah (cc) için yapmak.

hattat: Hat sanatını kendisine meslek olarak edinen kimse.

heva: Nefsin akıl ve din tarafından yasaklanan kötü arzulara karşı olan eğilimi; istek, heves, meyil, sevme, düşme.

heves: Bir şeye karşı içten gelen yönelme duygusu; gönül, arzu, istek, kasıt.

Hicaz: Arabistan Yarımadası'nda Kızıldeniz'in doğu sahili boyunca uzanan coğrafi bölge.

hissetmek: Bir şeyden etkilenmek, bir şeyi sezmek, farkına varmak, anlamak.

huşu: Yüreği ürperme ve korku ile dolu olarak Allah'a (cc) boyun eğme. Varlığının farkında olamayacak derecede kendini karşısında bulunduğu şeyin heybet ve cazibesine kaptırma.

I-İ

ibadet: İnsanın Allah'a (cc) veya inandığı güce kulluğunu göstermek üzere yaptığı hareketler; namaz niyaz, taat.

idrak etmek: Bir şeyi sadece yüzeysel olarak bilmek değil onun özünü kavramak, derinlemesine anlamak ve zihinsel olarak algılamak.

inanç: Allah'a (cc), O'nun dinine inanma, iman, itikat.

irtibat: Kişinin Rabbi ile ibadetleri arasında bağ kurması, O'na manevi olarak yaklaşması.

işaret: Bir şeyi göstermeye, belirtmeye veya tanıtmaya yarayan iz, hareket, nesne.

itaat: Allah'ın (cc) emir ve yasaklarına uymak; ibadet etmek, boyun eğmek, buyruğa uymak.

J-K

Kâbe: Mekke'de bulunan, Müslümanlarca kıble olarak kabul edilen, hac ve umre ibadeti yapılırken tavaf edilen kutsal yer.

kelam: İslam dininin inanç esaslarını konu edinen, bunları ayetlerin yanı sıra akıl ve mantık delilleriyle ispat etmeye çalışan ilim dalı; Allah'ın (cc) sözü.

kulluk: İnsanın Rabbi karşısındaki konumunu, acizliğini bilmesi, O'na gönüllü olarak teslim olması.

kurra: Kur'an-ı Kerim'i çok okuyan anlamına gelen ve tecvit ilminde Kur'an'ı usulüne uygun okuyan hafız. Kurra hafızı.

Kureyş: Hz. Muhammed'in (sav) mensup olduğu Arap kabilesi.

kuşatmak: Çevresini sarmak; çevrelemek, çevirmek, sarmak, abluka etmek, ablukaya almak, ihata etmek, muhasara etmek.

L

lafız: Bir metinde anlatılmak istenen anlamı ifade etmek için kullanılan sözcük ve kelimeler.

lafzatullah: Allah lafzı anlamına gelen, tecvit ilminde okunuşu kuralla belirlenmiş kelime.

lütuf: Önem verilen ve saygı duyulan bir makamdan hiçbir karşılık beklenmeksizin bahşedilen iyilik, yardım, sevgi ve bağış.

M

matbu: Kâğıda geçirilmiş, çoğaltılmış olan kitap, dergi veya gazete gibi eserler.

merasim: Toplumsal veya resmi kurallara göre yapılan, belirli bir düzeni ve akışı olan toplantı veya kutlamalar, tören.

millet: Çoğunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğu; ulus, budun.

misal: Bir düşünceyi, kuralı, gözlemi veya savı desteklemek ve açıklamak amacıyla ileri sürülen söz, yapılan davranış; emsal, örnek.

Mushaf: Kur'an-ı Kerim ayetlerinin iki kapak arasında toplanmasından oluşan kitap.

müessese: Evlilik, aile, ortaklık, mülkiyet gibi köklü bir yapıyı içeren, genellikle devletle ilişkisi olan yapı veya birlik; kurum.

mükâfat: Bir başarı karşılığında verilen armağan, ödül.

mümin: Allah (cc) katından peygamberleri aracılığı ile gelen her şeyi, tereddütsüz olarak doğrulayan ve kabul eden kişi.

müracaat: Herhangi bir eserden yararlanma; başvuru, danışma.

mütevatir: Arkası kesilmeden birbirini izleyen, birbiri ardına gelen, toplumdan topluma kesintisiz olarak aktarılan, nakledilen.

müzakere: Bir konuyla ilgili fikir alışverişinde bulunma; oylaşma. Herhangi bir konuda yapılan inceleme, araştırma; etüt.

N

nafile: Bir kimsenin dinen zorunlu olmadığı hâlde yalnızca Allah (cc) rızasını kazanmak amacıyla farz dışında kıldığı namaz, tuttuğu oruç ve yaptığı her türlü hayırlı iş ve davranış.

nakletmek: Bir olayı veya duyduğu bir sözü aynısı ile başka birine duyurmak; anlatmak.

nesil: Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğu; batın. Bir kimsenin evlatları, torunları, soyu, sülalesi.

nikâh: Bir erkekle bir kadının evlilik birliği kurmasını sağlayacak yasal işlem; evlilik akdi, akit.

nitelik: Bir şeyin nasıl olduğunu belirten, onu başka şeylerden ayıran özellik; vasıf, keyfiyet.

nur: İlahi bir güç tarafından gönderildiğine inanılan parlaklık; ışık.

O-Ö

öğüt: Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz; mevize, nasihat.

örf: Toplumda genel kabul gören, sürekli veya baskın tatbikatı bulunan sosyal davranış biçimleri ve dildeki yerleşik kullanımlar.

özgü: Belli bir kimsede, şeyde veya türde bulunan; öze, has, mahsus.

P

peltek harf: Dil ucu iki diş arasından dışarı çıkarılarak telaffuz edilen harf.

pişmanlık: Yaptığı bir işin veya davranışın olumsuz sonucunu görerek üzülme durumu, nedamet.

R

rağbet: Bir şeye veya duruma karşı ilgi gösterilmesi, talepte bulunulması durumu; beğenme, itibar, istek, arzu, ilgi.

rahmet: Yüce Allah'ın bütün varlıkların iyiliğini arzu edip onlara her türlü yardımda bulunma isteği; incelik, sevgi, lütuf, ihsan.

rehber: Birinin doğruyu bulmasına yardımcı olan, yol gösteren kimse, şey.

rekât: Namazda bir kıyam, bir rükû ve iki secdeden oluşan bölüm.

rıza: Yapılan her işin, ibadetin veya iyiliğin Allah'ın (cc) hoşnutluğunu kazanmak amacıyla yapılmasıdır.

riayet etmek: Bir inanca, bir anlayışa, bir duruma veya egemen bir güce uygun davranışta bulunmak; uymak.

S

sefer: Ülkeden ülkeye veya bir ülke içinde bir yerden bir yere gidiş veya geliş; yol, seyahat, yolculuk.

sevap: Dinî açıdan makbul sayılan davranışların ahiretteki mükâfatı.

sığınmak: Tehlikelerden kaçarak güvenilir bir yere çekilmek.

sıhhat: Sağlam ve sağlıklı olmak, hastalıktan kurtulup iyileşmek.

soy: Bir atadan gelen kimselerin topluluğu; ev, asıl, cins, ırk, nesep, sülale, uruk, kan.

sünnet: Hz. Muhammed'in (sav) Müslümanlarca uyulması gerekli sayılan davranışları, onayları ve herhangi bir konuda söylemiş olduğu sözleri.

Ş

şehit: Allah'ın (cc) dininin tüm insanlığa ulaştırılması ve bu esnada ortaya çıkan engelleri kaldırırken Allah (cc) yolunda ölen veya öldürülen Müslüman.

şeytan: Hz. Âdem'e secde etmediği için cennetten kovulan, insanları Allah'ın (cc) emirlerine karşı kışkırtan, kötülüğe yönelten cinlerin inkârcı olanlarından gizli varlık.

şirk: Allah'a (cc) inanmakla birlikte başka varlıkları ilah kabul etme; denklik, ortaklık, ortak olma, eş koşma.

şöhret: Herkesçe bilinme, tanınma durumu; san, nam, ün, şan.

şuur: İnsanın kendisini ve çevresini tanıma yeteneği, bilinç.

şükür: Kulun Allah'ın (cc) vermiş olduğu sayısız nimetlerin onun sonsuz iyilik ve bağışının sonucu olduğunu fark ederek kalbinin teşekkür duygusuyla dolması ve bunu diliyle ifade etmesi, tutum ve davranışlarıyla haramlardan kaçınarak ve farzları yerine getirerek Allah'a (cc) bağlanması.

T

tefsir: Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini dil, hukuk, tarih, mantık ve hadisler ışığında inceleyerek Allah'ın (cc) bu sözlerle neyi kastettiğini insan gücü yettiğince açıklamaya çalışan ilim dalı.

teravih: Ramazan ayı boyunca yatsı namazından sonra kılınan namaz, teravih namazı.

teselli: Kederli veya gamlı olan bir kimseyi söz ve nasihatle ferahlandırma, avutma; avunç, avuntu.

teslis: Baba, oğul ve Ruhulkudüs'ün birleşmesinden meydana geldiğine inanılan Hristiyanlıktaki tanrı anlayışı, inanç biçimi. Teslis inancına göre baba Allah'ı, oğul İsa'yı, Ruhulkudüs de Cebrail'i simgeler.

teşvik etmek: Bir kimseyi bir iş yapması için isteklendirmek, özendirmek.

tilavet: Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına uygun olarak ve anlamını düşünerek okuma, takip etme.

turunç: Turunçgillerden, Akdeniz ülkelerinde yetişen, kışın yaprağını dökmeyen bir ağaç. Bu ağacın portakala benzeyen meyvesi.

U-Ü-V

vahiy: Allah'ın (cc) dilediği emir, hüküm ve bilgileri peygamberine bildirmesi.

Y

yoldan çıkarmak: Birtakım vaatlerle aklını çelip başka bir yöne çevirme durumu, doğru yoldan ayırmak.

Z

zekât: Zenginlerin sahip olduğu mal ve paranın bir kısmını fakirler başta olmak üzere Kur'an'ın belirlemiş olduğu yerlere dağıtılmasını öngören, İslam'ın beş şartından biri.

KAYNAKÇA

Ahmed bin Hanbel. *el-Müsned*. thk. Ahmed Muhammed Şakir. 20 Cillt, Kahire: Darü'l-Hadis, 1995.

Aydemir, Abdullah. "Fezâilü'l-Kur'ân". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi.* 12/532-534. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Baltacı, Cahid. *İslâm Medeniyeti Tarihi.* İstanbul: İFAV Yayınları, 3. Basım, 2010.

Birışık, Abdulhamit. "Kıraat". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 25/425-432. Ankara: TDV Yayınları, 2022.

Buhari, Ebu Abdullah Muhammed bin İsmail. *Sahihu'l-Buhari.* Beyrut: Daru İbn Hazm, 2009.

Cilacı, Osman. "Dua". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 9/529-530. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

Çağrıcı, Mustafa. "Fîl Sûresi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 13/69-70. İstanbul: TDV Yayınları, 1996.

Çetin, Abdurrahman. *Kur'an Okuma Esasları (Tecvîd).* Bursa: Emin Yayınları, 9. Basım, ts.

Çollak, Fatih. "Hafızlık Geleneği Üzerine". *Anadolu'da Kur'an Kültürü.* Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2013.

Demirci, Muhsin. *Tefsir Usûlü.* İstanbul: İFAV Yayınları, 91. Basım, 2020.

DİB, Diyanet İşleri Başkanlığı. "Elifba". Erişim 26 Mart 2024. https://kuran.diyanet.gov.tr/elifba/

DİB, Diyanet İşleri Başkanlığı. "Mushaf". Erişim 25 Mayıs 2024. https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/

Ebu Davud, Süleyman bin Eş'as Es-Sicistânî. *Sünenu Ebi Davud.* thk. Muhammed Abdülaziz Halidi. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 6. Basım, 2015.

Fayda, Mustafa. "Fil Vak'ası". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 13/70-71. İstanbul: TDV Yayınları, 1996.

İbni Mace, Ebu Abdullah Muhammed bin Yezid el-Kazvînî. *Sünenü İbni Mace.* thk. Ahmed Şemseddin. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 4. Basım, 2013.

İbni Cezeri, Ebül Hayr Şemsüddin Muhammed bin Muhammed. *en-Neşr fi'l-Kıraati'l-Aşr.* thk. Ali Muhammed Dabba. 2 Cilt. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, ts.

Karaçam, İsmail. *Kur'ân-ı Kerîm'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri.* İstanbul: İFAV Yayınları, 21. Basım, 2012.

Karaman, Hayreddin vd. *Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir.* Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 4. Basım, 2012.

Karaman, Hayreddin vd. *İlmihal I İman ve İbadetler*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, 9. Baskı, 2001.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Çile*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2016.

Kutub, Seyyid bin Kutub. *Fi Zılâli'l-Kur'an: Kur'an'ın Gölgesinde.* çev. M. Emin Saraç vd. 16 Cilt. İstanbul: Hikmet Yayınevi, ts.

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu. "Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi Öğretim Programı Güncelleme (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar)". Ankara, 2026.

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni". Ankara, 2025.

Müslim bin Haccac, Ebül Hasan Nisaburi. *Sahihu Müslim*. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 8. Basım, 2018.

Nesai, Ebu Abdirrahman Ahmed bin Şuayb. *Sünenü Nesai.* thk. Ahmed Şemseddin. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 4. Basım, 2015.

Paçacı, Mehmet. *Kur'an'a Giriş.* İstanbul: İsam Yayınları, 10. Basım, 2010.

Ragıb İsfahani, Ebül Kasım Hüseyin bin Muhammed. *el-Müfredat fî garibil Kur'ân.* thk. Muhammed Seyyid Keylani. Beyrut: Dârü'l-Marife, ts.

Sabuni, Muhammed Ali. *Safvetü't-Tefasir.* 3 Cilt. Beyrut: Darü'l-Kur'ani'l-Kerim, 4. Basım, 1402/1981.

Sarı, Mehmet Ali. "Harf". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 16/163-165. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Sarı, Mehmet Ali. "Med". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 28/288-289. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Sinanoğlu, Mustafa. "İbadet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 19/233-235. İstanbul: TDV Yayınları, 1999.

Sürmeli, Mehmet vd. *MEB Dinî Terimler Sözlüğü*. ed. Ahmet Nedim Serinsu. Ankara: MEB Yayınları, 2. Basım, 2009.

Şener, Mehmet. "Kur'an". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 26/409-412. İstanbul: TDV Yayınları, 2002.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. "Kültür". Erişim 29 Nisan 2024. https://www.ktb.gov.tr/TR-96254/kultur.html

Topaloğlu, Bekir. “Rab”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 34/372-373. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

TDK, *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük*. “Hareke”. Erişim 18 Mart 2024. https://sozluk.gov.tr/

Tirmizi, Ebu İsa Muhammed bin İsa. *Sünenü Tirmizi.* thk. Halid Abdülğani Mahfuz. Beyrut: Darü’l-Kütübi’l-İlmiyye, 7. Basım, 2017.

Özafşar, Mehmet Emin vd. (ed.). *Hadislerle İslam*. 7 Cilt. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2014.

Yavuz, Yusuf Şevki. “İlâh”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 22/64. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Yazır, Elmalılı M. Hamdi. *Hak Dini Kur’an Dili.* 10 Cilt. İstanbul: Azim Dağıtım, ts.

Yılmaz, Nazif vd. *Kur’an-ı Kerim’i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid.* b.y: 2020.

Yılmaz, Nazif. *Kur’an-ı Kerim’i Nasıl Öğretelim?.* İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları, 2016.

Yücel, Fatih. “Hatim ve Hatimle Teravih Geleneği”. *Anadolu’da Kur’an Kültürü.* Ankara: DİB Yayınları, 2013.

Zemahşeri, Ebü’l-Kasım Mahmud bin Ömer. *Tefsirül Keşşaf an Hakaikit Tenzil ve Uyunil Ekavil fî Vücuhit Tevil.* thk. Halil Me’mun. Beyrut: Darü’l-Marife, 3. Basım, 2009.

Kaynakça, İSNAD atıf sisteminin 2. edisyonuna (dipnotlu) göre hazırlanmıştır.

Kitap içerisindeki “Kontrol Noktası” ve tema sonu “Ölçme ve Değerlendirme” sorularının cevap anahtarına yandaki karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Kitaba ait görsel, genel ağ ve e-içerik kaynakçasına yandaki karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
Tuna N.
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
KARADENİZ
GÜRCİSTAN
Tiflis
Edirne
Kırklareli
Tekirdağ
İstanbul
Sinop
Bartın
Zonguldak
Kastamonu
Samsun
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
Kura N.
Kura N.
YUNANİSTAN
Meriç N.
MARMARA DENİZİ
Kocaeli
Düzce
Karabük
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
ACARA Ö.C.
Yalova
Sakarya
Bolu
Çankırı
Amasya
Çoruh N.
Kars
Erivan
Gökçeada
Bozcaada
Çanakkale
Bursa
Bilecik
Sakarya N.
Çorum
Tokat
Yeşilırmak N.
Gümüşhane
Bayburt
Aras N.
Balıkesir
Ankara
Erzincan
Erzurum
Iğdır
NAHÇIVAN Ö.C. (AZERBAYCAN)
Aras N.
EGE DENİZİ
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Kızılırmak N.
Sivas
Ağrı
Bakırçay N.
Kütahya
Kırşehir
Firat N.
Tunceli
Bingöl
Muş
Manisa
Gediz N.
Afyonkarahisar
Tuz Gölü
Van Gölü
Van
Atina
Uşak
Kayseri
Elâzığ
Bitlis
İzmir
Küçük Menderes N.
Nevşehir
Malatya
Urumiye Gölü
Diyarbakır
Siirt
Aydın
Büyük Menderes N.
Aksaray
Adıyaman
Batman
Hakkâri
Konya
Denizli
Isparta
Burdur
Niğde
Kahramanmaraş
Ceyhan N.
Mardin
Şırnak
İRAN
Muğla
Karaman
Seyhan N.
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Adana
Mersin
Göksu N.
Kilis
Hatay
Asi N.
Firat N.
Dicle N.
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
SURİYE
IRAK
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
AKDENİZ
Şam
Bağdat
LİBYA
Tel Aviv
FİLİSTİN
Batı Şeria
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
Doğu Kudüs
İSRAİL
MISIR
Süveyş K.
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400
km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRKİYE
KAZAKİSTAN
RUSYA FEDERASYONU
ÖZBEKİSTAN
TÜRKMENİSTAN
KIRGIZİSTAN
AZERBAYCAN
MOĞOLİSTAN
SAHA (YAKUT) C.
TUVA C.
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
İRAN
IRAK
SURİYE
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
SUUDİ ARABİSTAN
Norveç Denizi
Barents Denizi
Kara Denizi
Bering Denizi
Ohotsk Denizi
Akdeniz
Karadeniz
Hazar Denizi
Umman Denizi
Yemen Denizi
30°B 20°B 10°B 0° 10°D 20°D 30°D 40°D 50°D 60°D 80°D 100°D 120°D 130°D 140°D 150°D 160°D 170°D 180°
40°K 30°K 20°K 10°K
30°D 40°D 50°D 60°D 70°D 80°D 90°D 100°D 110°D 120°D